

ԵՎԵՆ
ԿՅՈՒՆ
ՆՈՒՐԱ
ՍԵՐ
1966

საქართველოს ჟურნალისტთა კავშირი
სკოტულ ჟურნალისტთა ფედერაცია

საქართველოს
საგარეო
კავშირების
სამსახური

ფესბურთი 1966

ცნობარი-კალენდარი

F 33 622

3

თბილისი

1966

ავტორი-მომღებელი

ბ. აკოშოვი,
თ. ნოზაძე.

11312, 836

საქართველოს პარლამენტის
ეროვნული ბიბლიოთეკა

...და ასე იქნება მ უ ლ ა მ!

ჰაერი იეზის, ენძელებისა და... ტყავის ბურთის სურნელებითაა გაჟღენთილი. გაზაფხულმა მტკიცედ შემოდგა ფეხი ჩვენს სტადიონებზე!

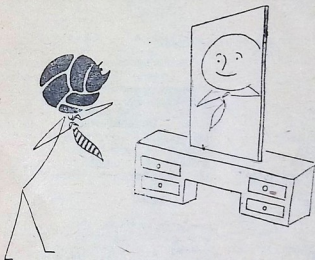
... ლესელიძის, სოხუმის, ადლერის, ვაგრის სტადიონებზე გაისმა გულშემატკივართათვის აგრერიგად ნაცნობი და სანატრელი ბურთის ხმა.

ფეხბურთის ეპიცენტრმა შავი ზღვის სანაპიროდან თანდათან ჩვენი ქვეყნის დიდ სტადიონებზე გადმოინაცვლა.

საფეხბურთო არდადეგები უკან დარჩა და...

... კვლავ დაიწყო თავდამსხმელთა ყუმბარისებური დარტყმები, მეკარეთა ვეფხვისებური ნახტომები, ბურთები, გოლები, ქულები, ვნებათა ღელვანი...

... და ასე იქნება მულამ: გულშემატკივრებს აბა, რა გამოასწორებს!

სსრ კავშირის XXVIII რეპეტიციები

„ა“ კლასი. პირველი ჯგუფი.

1 წრე

10 აპრილი

„ნეფტიანიკი“ — „დინამო“ მწ.
„არარატი“ — „კრ. სოვეტოვი“
„ჩერნომორეცი“ — „ლოკომოტივი“
„დინამო“ კ. — „წენიტი“
„პახტაკორი“ — „ტორპედო“ მ.
„კაირატი“ — ცსკა
„ტორპედო“ ქთ. — „სპარტაკი“
„დინამო“ თბ. — „დინამო“ მ.
„შახტიორი“ — სკა რ.

15 აპრილი

„ნეფტიანიკი“ — „კრ. სოვეტოვი“
„არარატი“ — „დინამო“ მწ.
„ჩერნომორეცი“ — „წენიტი“
„დინამო“ კ. — „ლოკომოტივი“
„პახტაკორი“ — ცსკა
„კაირატი“ — „ტორპედო“ მ.
„ტორპედო“ ქთ. — „დინამო“ მ.
„დინამო“ თბ. — „სპარტაკი“
„შახტიორი“ — სკა ოდ.

20 აპრილი

სკა ოდ. — სკა რ.

21 აპრილი

„ნეფტიანიკი“ — „დინამო“ მ.
„არარატი“ — „ტორპედო“ მ.
„ჩერნომორეცი“ — „დინამო“ კ.
„პახტაკორი“ — „წენიტი“
„კაირატი“ — „დინამო“ მწ.
„ტორპედო“ ქთ. — „ლოკომოტივი“
„დინამო“ თბ. — ცსკა
„შახტიორი“ — „სპარტაკი“

26 აპრილი

„ნეფტიანიკი“ — „შახტიორი“
„დინამო“ კ. — „კრ. სოვეტოვი“
„პახტაკორი“ — „დინამო“ მწ

„კაირატი“ — „წენიტი“
„დინამო“ თბ. — „ტორპედო“ ქთ.
სკა ოდ. — „არარატი“
სკა რ. — „სპარტაკი“
„ტორპედო“ მ. — ცსკა

27 აპრილი

„დინამო“ მ. — „ლოკომოტივი“

2 მაისი

„კაირატი“ — „პახტაკორი“
„ტორპედო“ ქთ. — „შახტიორი“
სკა ოდ. — „დინამო“ თბ.
სკა რ. — „დინამო“ კ.
„სპარტაკი“ — „დინამო“ მ.
„წენიტი“ — „არარატი“
„დინამო“ მწ. — „ჩერნომორეცი“
„კრ. სოვეტოვი“ — „ტორპედო“ მ.

2 მაისი

ცსკა — „ნეფტიანიკი“

2 მაისი

„ტორპედო“ მ. — „შახტიორი“

8 მაისი

„არარატი“ — „დინამო“ თბ.
„ტორპედო“ ქთ. — „კაირატი“
სკა ოდ. — „ნეფტიანიკი“
სკა რ. — „ჩერნომორეცი“
„სპარტაკი“ — „ლოკომოტივი“
„წენიტი“ — „დინამო“ მ.
„დინამო“ მწ. — „დინამო“ კ.
„კრ. სოვეტოვი“ — „პახტაკორი“

13 მაისი

„ნეფტიანიკი“ — სკა რ.
„არარატი“ — „ტორპედო“ ქთ.
„დინამო“ კ. — „ტორპედო“ მ.
„შახტიორი“ — „ჩერნომორეცი“
ცსკა — „წენიტი“

„დინამო“ მფ. — „ლოკომოტივი“
„კრ. სოვეტოვი“ — სკა ოდ.

14 მანისი

„დინამო“ მ. — „პახტაკორი“

15 მანისი

„სპარტაკი“ — „კაირატი“

18 მანისი

„ლოკომოტივი“ — „ზენიტი“

19 მანისი

„ნეფტიანიკი“ — „ტორპედო“ ქთ.
„ჩერნომორცი“ — „ტორპედო“ მ.
„დინამო“ კ. — სკა ოდ.
სკა რ. — „არარატი“
„დინამო“ მ. — „კაირატი“
„დინამო“ მფ — ცსკა
„კრ. სოვეტოვი“ — „დინამო“ თბ.

20 მანისი

„სპარტაკი“ — „პახტაკორი“

24 მანისი

„ლოკომოტივი“ — „შახტიორი“

25 მანისი

„ჩერნომორცი“ — სკა ოდ.
„დინამო“ კ. — „დინამო“ მ.
„პახტაკორი“ — „დინამო“ თბ.
„კაირატი“ — „კრ. სოვეტოვი“
„ტორპედო“ ქთ. — ცსკა
სკა რ. — „დინამო“ მფ.
„ზენიტი“ — „ნეფტიანიკი“

26 მანისი

„სპარტაკი“ — „არარატი“

1 ივნისი

„დინამო“ კ. — „სპარტაკი“
„ტორპედო“ მ. — სკა რ

2 ივნისი

„ჩერნომორცი“ — „დინამო“ მ.
„კაირატი“ — „ნეფტიანიკი“

„ტორპედო“ ქთ. — „კრ. სოვეტოვი“
„დინამო“ თბ. — „დინამო“ მფ.
„შახტიორი“ — ცსკა
„ლოკომოტივი“ — „არარატი“
„ზენიტი“ — სკა ოდ.

7 ივნისი

ცსკა — სკა რ.

8 ივნისი

„ჩერნომორცი“ — „სპარტაკი“
„პახტაკორი“ — „ნეფტიანიკი“
„დინამო“ თბ. — „ზენიტი“
„შახტიორი“ — „არარატი“
სკა ოდ. — „კაირატი“
„ტორპედო“ მ. — „დინამო“ მ.
„დინამო“ მფ. — „ტორპედო“ ქთ.
„კრ. სოვეტოვი“ — „ლოკომოტივი“

13 ივნისი

„ნეფტიანიკი“ — „ჩერნომორცი“
„ტორპედო“ ქთ. — „ზენიტი“
სკა რ. — „კაირატი“
„ლოკომოტივი“ — ცსკა
„დინამო“ მფ. — „შახტიორი“
„კრ. სოვეტოვი“ — „დინამო“ მ.
სკა ოდ. — „პახტაკორი“

14 ივნისი

„არარატი“ — „დინამო“ კ.
„ტორპედო“ მ. — „დინამო“ თბ.

18 ივნისი

ცსკა — „სპარტაკი“

19 ივნისი

„ნეფტიანიკი“ — „დინამო“ კ.
„არარატი“ — „ჩერნომორცი“
„პახტაკორი“ — „შახტიორი“
სკა რ. — „დინამო“ თბ.
„ლოკომოტივი“ — „კაირატი“
„ზენიტი“ — „კრ. სოვეტოვი“
„დინამო“ მფ. — „ტორპედო“ მ.
სკა ოდ. — „ტორპედო“ ქთ.

26 ივნისი

„სპარტაკი“ — „კრ. სოვეტოვი“

27 ივლისი

„არარატი“ — ცსკა
„პახტაკორი“ — „ჩერნომორცი“
„კაირატი“ — „დინამო“ კ.
„დინამო“ თბ. — „ლოკომოტივი“
„დინამო“ მ. — სკა რ.
„წენიტი“ — „შახტიორი“
„დინამო“ მწ. — სკა ოდ.

28 ივლისი

„ტორპედო“ მ. — „ტორპედო“ ქთ.

3 ივლისი

„დინამო“ მ. — „არარატი“ 7:2

3 ივლისი

„დინამო“ კ. — „პახტაკორი“ 0:0
„კაირატი“ — „ჩერნომორცი“
„დინამო“ თბ. — „ნეფტიანიკი“
ცსკა — სკა ოდ.
„წენიტი“ — „სპარტაკი“
„კრ. სოვეტოვი“ — „შახტიორი“
სკა რ. — „ტორპედო“ ქთ.

4 ივლისი

„ლოკომოტივი“ — „ტორპედო“ მ. 0:1

5 ივლისი

„არარატი“ — „ნეფტიანიკი“
„ჩერნომორცი“ — „დინამო“ თბ.
„ტორპედო“ ქთ. — „პახტაკორი“
„შახტიორი“ — „დინამო“ მ.
ცსკა — „დინამო“ კ.
„კრ. სოვეტოვი“ — „დინამო“ მწ.

9 ივლისი

სკა ოდ. — „სპარტაკი“
სკა რ. — „ლოკომოტივი“
„წენიტი“ — „ტორპედო“ მ.

13 ივლისი

ცსკა — „კრ. სოვეტოვი“ 3:1
„ჩერნომორცი“ — „ტორპედო“ ქთ.

14 ივლისი

„ნეფტიანიკი“ — „ლოკომოტივი“
„დინამო“ კ. — „დინამო“ თბ.
„შახტიორი“ — „კაირატი“
სკა ოდ. — „დინამო“ მ.
„ტორპედო“ მ. — „სპარტაკი“
„წენიტი“ — „დინამო“ მწ.
სკა რ. — „პახტაკორი“

19 ივლისი

„დინამო“ მ. — „დინამო“ მწ.
სკა ოდ. — „ტორპედო“ მ.

20 ივლისი

„ჩერნომორცი“ — ცსკა
„დინამო“ კ. — „ტორპედო“ ქთ.
„პახტაკორი“ — „ლოკომოტივი“
„კაირატი“ — „არარატი“
„შახტიორი“ — „დინამო“ თბ.
„სპარტაკი“ — „ნეფტიანიკი“
„კრ. სოვეტოვი“ — სკა რ.

27 ივლისი

„ლოკომოტივი“ — სკა ოდ.

28 ივლისი

„ნეფტიანიკი“ — „ტორპედო“ მ.
„არარატი“ — „პახტაკორი“
„დინამო“ თბ. — „კაირატი“
„შახტიორი“ — „დინამო“ კ.
„დინამო“ მ. — ცსკა
„წენიტი“ — სკა რ.
„დინამო“ მწ. — „სპარტაკი“
„კრ. სოვეტოვი“ — „ჩერნომორცი“

33 საუკეთესო

როგორც ყოველთვის, გასული წლის სეზონის მიხედვით ფეხბურთის საკავშირო ფედერაციის პრეზიდიუმმა დაამტკიცა ჩვენი ქვეყნის 33 საუკეთესო ფეხბურთელის სია. აი, ვინ მოხვდა მათ რიცხვში:

● მებარემები

1. ლ. იაშინი (მოსკოვის „დინამო“)
2. ა. კავაზაშვილი (მოსკოვის „ტორპედო“)
3. ვ. ბანიკოვი (კიევის „დინამო“)

● მარჯვენა მცველები

1. ვ. კონოპარიოვი (ცხკა)
2. ვ. შჩეპოლკოვი (კიევის „დინამო“)
3. ვ. გიტმანოვი (როსტოვის სკა)

● მარჯვენა ცენტრალური მცველები

1. ა. შესტერნიოვი (ცხკა)
2. მ. ხურცილაძე (თბილისის „დინამო“)
3. ვ. შუსტიკოვი (მოსკოვის „ტორპედო“)

● მარცხენა ცენტრალური მცველები

1. ვ. აფონინი (როსტოვის სკა)
2. პ. უსატოვი (მინსკის „დინამო“)
3. ვ. მარუშკო (მოსკოვის „ტორპედო“)

● მარცხენა მცველები

1. ვ. დანილოვი („ჟენიტი“)
2. ლ. ოსტროვსკი (კიევის „დინამო“)
3. დ. ბაბრიჩი (ცხკა)

● მარჯვენა ნახევარმცველები

1. ვ. ვორონინი (მოსკოვის „ტორპედო“)
2. ა. გიზა (კიევის „დინამო“)
3. ვ. მასლოვი (მოსკოვის „დინამო“)

● მარცხენა ნახევარმცველები

1. ი. საბო (კიევის „დინამო“)
2. ვ. ბრედენი (მოსკოვის „ტორპედო“)
3. პ. სადირინი („ჟენიტი“)

● მარჯვენა გარემარბები

1. ს. მებრეველი (თბილისის „დინამო“)
2. ი. ჩისლენკო (მოსკოვის „დინამო“)
3. ო. ბაზილევინი (კიევის „დინამო“)

● მარჯვენა ცენტრალური თავდამსხმელები

1. ო. კოპაევი (როსტოვის სკა)
2. ვ. ივანოვი (მოსკოვის „ტორპედო“)
3. ა. მალაფევი (მინსკის „დინამო“)

● მარცხენა ცენტრალური თავდამსხმელები

1. ა. სტრელცოვი (მოსკოვის „ტორპედო“)
2. ა. ბანიშვილი („ნეფტიანიკი“)
3. ვ. სერგოვი (კიევის „დინამო“)

● მარცხენა ბარემარბები

1. მ. მესხი (თბილისის „დინამო“)
2. ვ. კუსნიცი (სპარტაკი)
3. ვ. ხმელნიცი (კიევის „დინამო“)

შემოდასახელებულთა გარდა, პირველ ათეულში მხოვდა კიდევ 12 ქართველი ფეხბურთელი:

- მეპარეები — თბილისელები რამაზ შრუშაძე (მე-5 ნომრად) და სერგო კოტრიკაძე (7).
- მარჯვენა მცველები — თბილისელი ბორის სიპინაძე (5) და ქუთაისელი იუზა ლოსაბერიძე (10).
- მარცხენა ცენტრალური მცველი — თბილისელი ვახტანგ რეხვიაშვილი (8).
- მარცხენა მცველი — თბილისელი გურამ ცხომერაშვილი (7).
- მარჯვენა ნახევარმცველები — ქუთაისელი სერგო კუშივაძე (4), თბილისელები გიორგი სიპინაძე (5) და ალექსანდრე ილიაძე (10).
- მარცხენა ნახევარმცველი — თბილისელი შოთა იბანიძე (6).
- მარჯვენა ბარემარბი — თბილისელი ილია ღამთაშვილი (8).
- მარჯვენა ცენტრალური თავდამსხმელი — თბილისელი ვლადიმერ ბერძანი (5).

იხილეთ იმე არა, რომ...

◆ ... სსრ კავშირის I საფეხბურთო ჩემპიონატი 1935 წელს გაიმართა. იგი ტარდებოდა ქალაქების ნაერებ გუნდებს შორის ორ ჯგუფად, წრიული სისტემით. პირველ ჯგუფში თამაშობდა 6 გუნდი, მეორეში კი — 45, რომლებიც თავის მხრივ 8 ქვეჯგუფად იყვნენ დაყოფილი.

◆ ... პირველი საერთაშორისო მატჩი საბჭოთა ფეხბურთელებმა ჩაატარეს 1922 წელს. მოსკოვის „ჯეს“ შეხვდა ფინეთის მუშათა სპორტული კავშირის გუნდს — „ტულს“ და გაიმარჯვა — 7 : 1.

◆ ... ფეხბურთის ისტორიაში პირველი საერთაშორისო მატჩი გაიმართა 1872 წელს ვლახოში ინგლისისა და შოტლანდიის ნაერებ გუნდებს შორის — 0 : 0.

ბომბარდირები

სსრ კავშირის ჩემპიონატების ისტორიამ შემოგვინახა ჩვენი ფეხბურთის საუკეთესო სწავიქრთა სახელები. აი, როგორ გამოიყურება 20 საუკუნეთის ბომბარდირის სია (სტატისტიკოსთა „ცენტრალური შტაბის“ უკანასკნელი ცნობების მიხედვით):

1. ა. პონომარიოვი — 148
2. ნ. სიმონიანი — 142
3. ს. სოლოვიოვი — 136
4. გ. ფედოტოვი — 129
5. ა. ლოლობერიძე — 127
6. ვ. ივანოვი — 122
7. ზ. კალოევი — 115
8. კ. ბესკოვი — 103
9. ვ. ვოროშილოვი — 102
10. ს. სალნიკოვი — 101
- 11-12. ვ. ბობროვი — 97
- 11-12. ბ. პაიჭაძე — 97
- 13-16. ა. გრინინი — 86
- 13-16. ნ. დემენტიევი — 86
- 13-16. ვ. კარცევი — 86
- 13-16. ვ. კანევსკი — 86
- 17-18. ვ. დიომინი — 83
- 17-18. ა. ილინი — 83
19. გ. გუსაროვი — 81
20. ვ. სოკოლოვი — 80

ზოგიერთი ფეხბურთელი გამოდიოდა სხვადასხვა გუნდში. — ჩვენს მიერ მოყვანილ ციფრებში შედის საერთო ჯამი.

აი, მეორე სიაც: ჩვენი საუკეთესო ბომბარდირები, რომლებიც ჭირ კიდევ გამოდიან საბჭოთა კავშირის უძლიერესი გუნდების შემადგენლობებში:

1. ვ. ივანოვი (მოსკოვის „ტორპედო“) — 122
2. ვ. კანევსკი (ოდესის „ჩერნომორეცი“) — 86
3. გ. გუსაროვი (მოსკოვის „დინამო“) — 81
4. ო. კოპაევი (როსტოვის სკა) — 75
5. გ. კრასნიცკი (ტაშკენტის „პახტაკორი“) — 70
6. ვ. ბარჭაია (თბილისის „დინამო“) — 66
7. ი. ფალინი (ალმა-ათის „კაირატი“) — 65

8. ვ. ბუბუკინი (მოსკოვის „ლოკომოტივი“)
 9-11. შ. იამანიძე (თბილისის „დინამო“)
 9-11. ე. სტრელცოვი (მოსკოვის „ტორპედო“)
 9-11. გ. ჭუსაინოვი (მოსკოვის „სპარტაკი“)

→ 476
 286
 61
 — 61
 — 61

აი, საქართველოს გუნდების 8-8 საუკეთესო ბომბარდირი:

„დინამო“ (თბილისი): ვ. ბარქაია — 66, შ. იამანიძე — 61, ს. მეტრეველი — 57.

„ტორპედო“ (ქუთაისი): ჯ. ხაეალია — 27, ვ. ჩხარტიშვილი — 24, ჯ. სერხაძე — 7.

სხვათა შორის...

▲ ... ფეხბურთის მარშის ავტორია კომპოზიტორი შ. ბლანტერი. მან ეს, ახლა ყველასთვის კარგად ცნობილი მელოდია, საკავშირო რადიოს თხოვნით შექმნა 1946 წელს.

▲ ... ახლანდელი საბჭოთა მეკარეებიდან ყველაზე ტანშაღალნი არიან: ა. სერედა (მოსკოვის „ლოკომოტივი“) — 192 სმ, ე. რუდაკოვი (კიევის „დინამო“) — 189 სმ, ვ. ბალიასნიკოვი (მოსკოვის „ტორპედო“) — 188 სმ, ი. ფროლოვი (მინსკის „დინამო“) — 187 სმ, რ. ურუშაძე (თბილისის „დინამო“), ი. ბაუჯა (ცსკა) და ა. სოკოლოვი (კუიბიშევის „კრილია სოვეტოვი“) — 186 სმ, ა. ბოიჩენკო (როსტოვის სკა) და ვ. სმოლდევი (ალმა-ათის „კაი-რატი“) — 185 სმ, ლ. იაშინი (მოსკოვის „დინამო“) — 184 სმ.

▲ ... ჩარლი ჩაპლინის კარიერა — საუკუნის დამდეგს დაიწყო... ფეხბურთის კარში. ახალგაზრდა ჩარლი „ჩელსის“ სტადიონის მახლობლად მდებარე კაბარეში გამოდიოდა, სადაც მეკარეს ვანასახიერებდა. ჩაპლინი თურმე ისეთი ნაბტომებით გამოირჩეოდა, რომ ბევრ თანამედროვე მეკარესაც კი შემურდებდა.

ბურთები და ავტორები

1966 წლის ჩემპიონატში გატანილ იქნა 817 ბურთი (1964 წელს — 533). პირველი გოლის ავტორი იყო გენადი კრასნიცკი, უკანასკნელისა კი — ვლადიმერ შჩეგოლკოვი. აი, ისინიც — გოლების ავტორები:

● „დინამო“ (კიევი) — 58

ვ. სერებრიანიკოვი — 11, ა. ბიბა — 10, ვ. ხმელნიცკი — 10, ი. საბო — 9, თ. ბაზილევჩი — 8, ა. პუზაჩი — 3, ფ. მედვიდი — 2, ვ. შჩეგოლკოვი — 2, ვ. ვერიგინი — 1, ა. ბიშევეცი — 1. ვ. დროვეცი — 1.

● „ტორპედო“ (მოსკოვი) — 55

ე. სტრელცოვი — 12, ვ. შჩერბაკოვი — 8, ვ. ივანოვი — 7, ვ. ვორონინი — 7, ვ. მიხაილოვი — 5, თ. სერგეევი — 4, ვ. ბრედნევი — 4, ვ. სიდოროვი — 2, ვ. მარუშკო — 2, ა. ლენევი — 1, ბ. ბატანოვი — 1, ვ. სოლოვიოვი — 1.

საკუთარ კარში — ა. გრებენიკი (სკა ოდესა) — 1.

● სპა (როსტოვი) — 42

ო. კობაევი — 18, გ. მატვეევი — 7, ა. ესკოვი — 4, ვ. ბუროვი — 4, რ. კუჩინსკასი — 3, ი. შიკუნოვი — 2, ა. კრივობოროდოვი — 1, ვ. პონედელნიკი — 1, ვ. ფისენკო — 1, ი. ბორდოვსკიხი — 1.

● ცსპა — 38

ბ. კაზაკოვი — 15, ვ. ფედოტოვი — 7, ა. შიმანოვიჩი — 5, ვ. პოლიკარპოვი — 4, ნ. კაშტანოვი — 4, ი. ბასალიკი — 2, ა. პროსიკოვი — 1.

უხიბავოდ...

ნახ. ა. ერადისა.

● „დინამო“ (მოსკოვი) — 38

ი. ვშიცვენი — 8, ი. ჩისლენკო — 7, ი. ავრუცკი — 7, მ. ლოვი — 7, გ. გუსაროვი — 6, ვ. ფადეევი — 1, ვ. ცარიოვი — 1. საკუთარ კარში — ვ. პონომარიოვი (ცსკა) — 1.

● „დინამო“ (თბილისი) — 37

ვ. ბარქაია — 9, შ. იამანიძე — 5, ს. მეტრეველი — 4, ნ. მაისურაძე — 4, ე. ხუციშვილი — 4, ა. ილიაძე — 3, შ. მესხი — 2, ი. დათუნაშვილი — 2, გ. ცხოვრებოვი — 2, ბ. სიჭინავა — 1, გ. სიჭინავა — 1.

● „დინამო“ (მინსკი) — 37.

ე. მალაფეევი — 17, მ. მუსტიგინი — 11, ლ. ადამოვი — 4, ვ. იარომკო — 3, ი. პოგალნიკოვი — 1, ვ. არზამასცევი — 1.

● „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი) — 37

ლ. გორშკოვი — 13, ა. სიაგინი — 9, ვ. ბუბუკინი — 5, ბ. ორეშნიკოვი — 5, ვ. ბისტროვი — 3, ი. კოვალიოვი — 1, ა. მანშინი — 1.

● „ჩერნომორცი“ (ოდესა) — 35

ვ. ლობანოვსკი — 10, ვ. კანევსკი — 6, ა. კორშუნოვი — 6, ვ. მოსკალენკო — 4, ვ. პარკუიანი — 3, ვ. საკი — 2, ლ. ჩეხოტარიოვი — 2, ვ. დრიაბინი — 1, ა. სოლოდკი — 1.

● „პახტაპორი“ (ტაშკენტი) — 34

გ. კრასნიცკი — 13, ბ. აბდურაიმოვი — 7, ხ. რახმატულაევი — 5, ს. მელქუმოვი — 5, ბ. იბრაჰიმოვი — 1, ი. მალინოვსკი — 1.

საკუთარ კარში — ვ. ცარიოვი (მოსკოვის „დინამო“) — 1, ო. ჩინიონოვი („ლოკომოტივი“) — 1.

● „კრილია სოვეტოვი“ (კუიბიშევი) — 34

ა. კაზაკოვი — 10, ა. ყუცოვი — 9, ნ. ოსიანინი — 5, ა. კიკინი — 3, ე. გეცკო — 3, ბ. კოხი — 2, ა. ფოდოროვი — 1, ი. კაპსინი — 1.

● „ნეშტიანიკი“ (ბაქო) — 32

ე. მარქაროვი — 10, ა. ბანიშევსკი — 8, ი. მელქუმოვი — 4, ყ. ტუაევი — 4, ვ. გაჯიევი — 3, ა. ტროფიმოვი — 2, ვ. სემიგლაზოვი — 1.

● „ზენიტი“ (ლენინგრადი) — 32

ლ. ბურჩალკინი — 8, ა. ვასილიევი — 5, პ. სადირინი — 3, ს. ზავიდონოვი — 3, ი. სოლოვიოვი — 3, ვ. კროტკოვი — 3, ა. დერგაჩოვი — 3, ვ. დანილოვი — 1, რ. სოვეიკო — 1, ნ. რიაზანოვი — 1.

საკუთარ კარში — ა. მედაკინი („ჩერნომორცი“) — 1.

როცა შეტევაზე ხ. მეტრეველია, ვაჩხია ბურთი ფეხზე აქვს მიხშული. აბ, ახლაც მისმა მეურვემ, რამდენიმე ცდის შემდეგ, ვერა და ვერ წაართვა ბურთი თხილსიელ გარემარებს. შემდეგ კი მოხდა აბ, რაც ახე ახარებს გულ-შემატკივართა გულებს: მძლავრად დაიტყმულა ბურთი კარის შორეულ კუთხეში მოთავსდა.

● „შახტიორი“ (დონეცი) — 29

ა. როდინი — 6, ვ. ანდრიენკო — 4, ი. პანინი — 3, ა. სტანკიავიჩუსი — 2, ვ. სალკოვი — 2, ვ. ზუბკოვი — 2, დ. მიზერნი — 2, ვ. ლევიჩენკო — 2, ს. ვესეენკო — 2, ა. პილიპჩუკი — 2, ი. ანანჩენკო — 1, ვ. ვერიგინი — 1.

● „ტორპედო“ (ქუთაისი) — 29

ჯ. ხაყალია — 10, ვ. ჩხარტიშვილი — 5, ჯ. ვეკუა — 5, მ. ასი-ტაშვილი — 3, ს. კუტივაძე — 2, ჯ. ხერხაძე — 2, ი. ლოსაშვილი — 1, გ. ზარია — 1.

● „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — 28

გ. ჰუსაინოვი — 5, ვ. რეინგოლდი — 5, ი. სევიდოვი — 4, ვ. ამბარცუშიანი — 3, ვ. პეტროვი — 3, ვ. იანიშევსკი — 3, ი. სიომინი — 2, ი. ფალინი — 1, ვ. ეშტრეკოვი — 1, ს. როჟკოვი — 1.

● სპბ (ოდესა) — 22

ი. სეკეჩი — 10, ვ. პრიგორკო — 3, ბ. პეტროვი — 3, კ. სპირიდონოვი — 2, ა. სტანკიავიჩუსი — 2, ა. პანოვი — 1, ვ. კაპა-ნაძე — 1.

გულშემატკივრებს ვთავაზობთ, აგრეთვე, თბილისის „დინამოს“ ყველა დროის 10 საუკეთესო ბომბარდირის სია:

1. ა. ლოლობერიძე — 127
2. ზ. კალოვეი — 115
3. ბ. პაიჭაძე — 97
4. ვ. ბარჭაია — 66
5. ა. ზაზროვეი — 64
6. გ. ჯეჯელავა — 63
7. შ. იამანიძე — 61
8. ს. მეტრეველი — 57
9. ვ. პანიუკოვი — 44
10. გ. ანთაძე — 40

სუსტი შერთილების „გამაბრება“.

ნახ. ნ. ქელეხსაშვილისა.

აი, ვის ვისილავთ მწვანე ვინდოვრზე

„ა“ კლასის პირველი ჯგუფის
გუნდების შემადგენლობანი

ყოველი მოთამაშის გვარის შემდეგ მოყვანილია მისი სპორტული წოდება, დაბადების
წელი, სსენებული კლუბის შემადგენლობაში სსრ კავშირის ჩემპიონატებში ჩატარებულ შე-
ხვედრათა და გატანილი ბურთების რაოდენობა.

◆ „ტორპედო“ მოსკოვი

სსრ კავშირის 1960 და 1965 წ. წ. ჩემპიონი. ● 1949, 1952, 1960
წ. წ. თასის მფლობელი. ● ჩემპიონატებში ჩატარებული აქვს
629 მატჩი (მოგება — 283, შრე — 163, წაგება — 180, ბურთების
სხვაობა — 1.099 — 839).

გუნდის უფროსი და უფროსი მწვრთნელი — სპორტის ოსტატი,
რსფსრ დამსახურებული მწვრთნელი ვ. მარიენკო.

მწვრთნელები — ს. ო., რსფსრ დამსახურებული მწვრთნელი ვ.
გოროხოვი და სპორტის ოსტატი ვ. ემიშვილი.

შეკარეები: ვ. ბალიასნიკოვი (1943), ა. კავაზაშვილი (ს. ო.,
1940, 103), ე. შაპოვალენკო (ს. ო., 1940, 12).

მცველები: ვ. ანდრეიუკი (ს. ო., 1945, 59), ე. ვასილევნი
(1946), ა. მუშკოვეცი (ს. ო., 1939, 19), ა. პუტინცევი (1944), ს. რი-
უმინი (1946), ვ. რომანოვი (1943), ვ. სარაევი (ს. ო., 1936, 60, 1).
ვ. შუსტიკოვი (ს. ო., 1939, 217), ვ. ჩერნიაევი (1947).

ნახევარმცველები: ვ. ბრედნევი (ს. ო., 1938, 30, 4), ვ. ელო-

ნინი (ს. დ. ო., 1939, 175, 20), ა. ლენევი (1944, 8, 1), ვ. მარუშვილი (ს. ო., 1938, 53, 5), ვ. ფილიაქინი (1942, 15).

თავდამსხმელები: ბ. ბატანოვი (ს. ო., 1934, 154, 33), ვ. ივანოვი (ს. დ. ო., 1939, 276, 122), ნ. კლიმოვი (1947), ვ. მიხაილოვი (ს. ო., 1939, 23, 5), ბ. პროცენკო (1947), ო. სერგეევი (ს. ო., 1940, 171, 39), ვ. სიდოროვი (ს. ო., 1945, 25, 2), ე. სტრელცოვი (ს. ო., 1937, 115, 61), ვ. ფედოტოვი (1944), გ. შალიმოვი (1947), ვ. შჩერბაკოვი (ს. ო., 1945, 57, 16).

◆ „დინამო“ კიევი

1961 წლის ჩამკომონი. ● 1954 და 1964 წ. წ. — თასის მფლობელი. ● 657 მატჩი (მოგება — 257, ფრე — 198, წაგება — 202, ბურთები — 1.024 — 923).

გუნდის უფროსი და უფროსი მწვრთნელი — სპორტის ოსტატი, სსრ კავშირის დამსახურებული მწვრთნელი ვ. მასლოვი.

მწვრთნელები — ს. ო., უკრაინის სსრ დამსახურებული მწვრთნელი ვ. ტერენტიევი და ს. ო., უკრაინის სსრ დამსახურებული მწვრთნელი მ. კომანი.

მეკარეები: ვ. ბანიკოვი (ს. ო., 1938, 100), ე. რუდაკოვი (1942, 7), ვ. დოროფეევი (1947).

მცველები: მ. იშჩენკო (1946), ს. კრულიკოვსკი (ს. ო., 1945, 10), ვ. ლევჩენკო (ს. ო., 1944, 16, 1), ლ. ოსტროვსკი (ს. ო., 1936, 82), ბ. სოროკა (1945), ვ. სოსნიხინი (ს. ო., 1942, 77, 1), ვ. ტურიანჩიკი (ს. ო., 1935, 178, 4), ლ. შპაკოვი (1946), ვ. შჩეგოლკოვი (ს. ო., 1937, 143, 3).

ნახევარმცველები: ვ. ბოსი (1946), ვ. დროვეცკი (1945, 3, 1), ვ. მიროშინი (1944), ვ. მუნტიანი (1946, 3), ი. საბო (ს. ო., 1940, 155, 25), ფ. მედვიდი (ს. ო., 1943, 60, 7).

თავდამსხმელები: ა. ბიბა (ს. ო., 1937, 188, 57), ა. ბიშევეცი (1946, 5, 1), ვ. ბულგაკოვი (1947), ვ. კაშიეი (1946), ვ. ნაზაროვი (1945), ვ. პარკუიანი (1944), ვ. პროდანეცი (1943), ა. პუშჩიჩი (ს. ო., 1941, 16, 3), ვ. სერებრიანიკოვი (ს. ო., 1940, 169, 44), ა. სნიტკო (1947), ვ. ხმელნიცი (ს. ო., 1943, 29, 10).

◆ ცსკა

1946, 47, 48, 50, 51 წ. წ. — ჩამკომონი. ● 1945, 48, 51, 55 წ. წ. თასის მფლობელი. ● 624 მატჩი (მოგება — 328, ფრე — 151, წაგება — 145, ბურთები — 1.199 — 683).

გუნდის უფროსი და უფროსი მწვრთნელი — უკრაინის სსრ დამსახურებული მწვრთნელი ს. შაპოშნიკოვი.

მწვრთნელი — სპორტის ოსტატი ი. ბელიაევი.

მეკარეები: ი. ბაუჯა (ს. ო., 1942, 91), ლ. კუდასოვი (ს. ო., 1943, 25).

მცველები: ნ. ანტონევიჩი (1944, 18), დ. ბაგრიჩი (ს. ო., 1936, 215, 1), ა. ზოსიმოვი (1940, 9), ლ. მოროზოვი (1947, 1), ი. პერელ-შტეინი (1945, 1), ვ. პონომაროვი (ს. ო., 1940, 74, 1), ა. პუგაჩოვი (1947), ა. შესტერნიოვი (ს. ო., 1941, 136, 1), ა. შჩებლიაკოვი (1945, 18).

ნახევარმცველები: ვ. აკიმოვი (1945), ი. ისტომინი (1944), ვ. კაკლიჩინი (1944), კ. კასიმოვსკი (1944, 8), ვ. კონეგაროვი (1939), ნ. მანოშინი (ს. ო., 1938, 73, 1).

თავდამსხმელები: ს. ვარგა (ს. ო., 1942), ბ. გრეშჩაკი (ს. ო., 1944), ბ. კაზაკოვი (ს. ო., 1940, 50, 24), ო. კოროტკოვი (1944), ვ. პოლიაკოვი (1944, 13), ვ. პოლიკარპოვი (ს. ო., 1943, 96, 24), ი. სეკეჩი (ს. ო., 1939), ს. სოკოლოვი (1947), ვ. ფედოტოვი (ს. ო., 1943, 121, 47), ა. შიმანოვიჩი (ს. ო., 1944, 23, 5).

◆ „დინამო“ მინსკი

1954 და 1963 წ. წ. — III ადგილები. ● 1965 წ. — თასის ფინალისტი. ● 439 მატჩი (მოგება — 120, ფრე — 118, წაგება — 201, გურთვაზი — 443 — 659).

გუნდის უფროსი და უფროსი მწვრთნელი — სპორტის ოსტატი, ბელორუსიის სსრ დამსახურებული მწვრთნელი ა. სევიდოვი.

მწვრთნელები — სპორტის ოსტატი, ბელორუსიის სსრ დამსახურებული მწვრთნელი ა. ეგოროვი და სპორტის ოსტატი ა. დენისენკო.

მეკარეები: ა. გლუხოტკო (ს. ო., 1938), ი. ფროლოვი (ს. ო., 1938, 20).

მცველები: ვ. ბუშკევიჩი (1942), ე. ზარემბო (ს. ო., 1937, 162), ვ. კოლტუნოვი (ს. ო., 1940, 2), ი. კუპჩიკი (ს. ო., 1941, 10), ი. რიომინი (ს. ო., 1940, 125), ი. სავოსტიკოვი (ს. ო., 1941, 121), ვ. ტრიფონოვი (1945).

ნახევარმცველები: ვ. არზამასცევი (ს. ო., 1937, 91, 1), ა. ერიომინი (1945, 1), ა. პროხოროვი (1946), ე. ტოლეიკო (ს. ო., 1943, 21).

თავდამსხმელები: ლ. ადამოვი (ს. ო., 1941, 98, 14), ვ. იარომკო (ს. ო., 1940, 38, 6), ე. კუზნეცოვი (1946), ვ. კურილოვი (1947), ე. მალაფეევი (ს. ო., 1942, 93, 46), ი. შოზერი (ს. ო., 1933, 164, 15), მ. მუსტიგინი (ს. ო., 1937, 144, 51), ბ. ნასენიკოვი (1943), ი. პოგალნიკოვი (ს. ო., 1939, 131, 10), ო. სევიდოვი (1946, 38, 6), ვ. შიმანოვიჩი (1941, 17).

სსრ კავშირის 1965 წლის ჩამართვების ცხრილი
 „ა“ კლასი. I ჯგუფი.

ა	ბუღალჯი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	ა.	უ.	ფ.	გ.	ქ.
1	„ტორბელო“ მ.	10 23	0-0 10	2-1 31	3-1 13	1-1 11	2-0 10	3-0 10	1-0 10	0-3 40	0-3 11	3-0 10	2-0 00	1-0 21	3-1 21	5-0 31	2-0 20	22	7	3	55-21	51	
2	„დინამო“ ვ.	01 12		1-1 12	1-0 30	2-1 00	2-0 20	0-0 32	0-0 20	3-2 30	3-1 22	2-1 31	1-0 20	2-2 10	4-1 40	4-0 01	2-0 30	22	6	4	58-27	50	
3	„ს ს ვ ა“	0-0 01	1-1 21		0-1 31	1-0 11	1-0 12	2-0 01	1-1 11	1-1 11	0-0 02	3-1 20	0-0 10	0-0 10	2-0 01	3-0 20	3-0 32	14	10	8	38-24	38	
4	„დინამო“ მდ.	12 13	0-1 03	1-0 13		0-0 00	1-1 10	0-0 03	0-0 01	0-0 12	3-0 11	1-0 21	0-0 10	2-1 10	2-0 21	0-0 30	2-0 31	14	9	9	37-27	37	
5	„დინამო“ მ.	13 31	0-1 00	0-1 01	0-0 00		2-1 00	1-1 11	0-2 10	1-1 30	0-2 12	0-0 00	1-1 10	0-0 30	0-0 20	3-1 13	2-0 30	11	14	7	38-24	36	
6	„დინამო“ მბ.	11 11	1-2 02	0-1 21	1-1 01	1-3 00		0-3 23	1-1 21	1-2 22	0-0 22	1-0 00	1-1 00	2-0 10	3-2 11	1-0 20	3-0 10	12	12	8	37-30	36	
7	„ს ს ვ რ.“	02 01	0-2 23	0-2 10	1-0 30	1-1 11	2-0 32		1-1 11	1-1 22	1-1 10	0-1 01	1-1 00	1-1 40	1-1 22	1-1 31	2-1 12	10	14	8	42-35	34	
8	„სკარტაქი“ მ.	02 01	0-0 01	1-1 11	0-0 10	2-0 01	1-1 13	1-1 11		0-1 01	0-1 00	2-1 22	0-0 10	0-1 20	1-0 20	3-2 11	2-0 23	10	12	10	28-26	32	
9	„ზენიტი“	11 01	0-0 02	1-1 11	0-0 21	0-1 13	2-1 22	1-1 10		1-0 10	2-3 10	0-1 00	0-1 10	1-1 12	3-1 02	2-0 02	3-0 10	10	12	10	32-32	32	
10	„სასტავორო“	00 09	2-3 12	0-0 20	0-3 11	2-0 23	0-0 22	1-1 00	1-0 00	0-1 01	0-2 07		1-0 20	1-4 00	2-3 23	1-2 10	2-0 20	0-2 11	10	12	10	34-44	32
11	„ნეფტიახივი“	30 11	0-3 22	1-3 02	1-0 12	0-0 00	0-1 00	1-0 10	0-2 20	1-0 01	0-1 02		1-1 00	1-3 00	2-0 04	1-1 01	3-2 30	11	8	13	32-33	30	
12	„შახტორო“ მ.	0-3 01	3-2 03	0-0 01	0-0 11	1-1 11	1-0 00	0-0 22	0-0 00	4-1 00	1-3 00		1-3 11	1-3 11	2-0 20	1-0 20	1-3 23	7	14	11	29-34	28	
13	„ქრ. სოკოლოვი“	02 00	0-1 03	0-0 01	1-2 01	0-0 03	0-2 01	1-1 04	1-0 01	1-1 21	1-3 22	3-1 05	1-1 11		2-1 23	1-0 10	1-4 01	9	9	14	34-44	27	
14	„ჩუკნოპოლივი“	01 12	2-2 01	0-2 10	0-2 12	0-2 02	2-3 11	1-1 03	0-1 03	1-5 02	3-1 14	0-2 10	2-1 10	1-3 32		3-3 00	0-1 10	9	8	15	35-41	26	
15	„დოკოპოლივი“ მ.	13 23	1-4 01	1-0 02	0-0 14	1-3 31	0-1 23	1-1 01	2-3 01	2-0 20	2-3 02	1-1 00	0-2 01	0-0 01	3-1 01		3-1 20	8	8	16	31-48	24	
16	„ტორბელო“ ვ.	05 13	0-4 10	0-3 42	0-2 00	0-2 03	0-2 22	1-3 11	0-2 30	0-2 10	1-0 12	0-3 03	0-3 05	1-4 14	0-2 02		0-0 41	8	5	21	29-69	19	
17	„ს ს ვ“ მდ.	02 02	0-2 03	0-1 13	0-3 13	1-0 01	0-3 11	0-1 21	0-1 22	0-3 11	0-0 11	0-1 01	1-1 32	0-4 11	0-2 07	0-2 10	0-2 10	3	6	23	22-65	12	

18

(ს. თ., 1938, 64, 2), ვ. ჯელიძე (ს. თ., 1945, 19), მ. ხურცილაძე (ს. თ., 1943, 92, 1).

ნახევარმცველები: შ. იამანიძე (ს. თ., 1937, 254, 62), ნ. ილიაძე (ს. თ., 1945, 21, 3), გ. პეტრიაშვილი (ს. თ., 1941, 58, 3), გ. სიჭინავა (ს. თ., 1944, 118, 6), შ. ჯეიშვილი (1948), გ. ხართიშვილი (ს. თ., 1945).

თავდამსხმელები: კ. ასათიანი (1947), ვ. ბარჯიაია (ს. თ., 1937, 211, 66), ი. დათუნაშვილი (ს. თ., 1937, 124, 20), ზ. მაზიაშვილი (1946), ნ. მაისურაძე (ს. თ., 1945, 16, 4), მ. მესხი (ს. დ. თ., 1937, 214, 38), ს. მეტრეველი (ს. დ. თ., 1936, 97, 26), თ. მიქაშაძე (1948), ბ. სიხარულიძე (1947), ე. ხუციშვილი (ს. თ., 1943, 20, 4).

◆ „სპარტაკი“ მოსკოვი

1936 წ. (შემოღობა), 1938, 39, 52, 53, 56, 58, 62 წ. წ. — ჩამოიღო.
თსი. ● 1938, 39, 46, 47, 50, 58, 63, 65 წ. წ. — თასი. ● 657
მატი (მოგება — 341, ფრა — 1952, წაგება — 164, გურთაბი — 1.291 — 746).

გუნდის უფროსი — ა. სოსულნიკოვი.

უფროსი მწვრთნელი — სპორტის ოსტატი, სსრ კავშირის დამსახურებული მწვრთნელი ნ. გულიაევი.

მწვრთნელები — სპორტის ოსტატები ვ. გულიაევი და ს. ხოლოდკოვი.

მეკარეები: ვ. აბაევი (1947), ვ. ეგოროვი (1941), ვ. მასლაჩენკო (ს. თ., 1936, 98).

მცველები: ვ. დიკარევი (ს. თ., 1939, 143), ი. ვარლამოვი (ს. თ., 1937, 40), ვ. ჟიტკუსი (1944, 5), ა. კორნეევი (ს. თ., 1939, 147), ა. კრუტიკოვი (ს. თ., 1933, 184, 5), ვ. მეშჩერიაკოვი (ს. თ., 1937), ნ. პერეჟოვინი (1947), ვ. პეტროვი (ს. თ., 1940, 70, 3), ჰ. უსატორე (ს. თ., 1941), გ. შერშნევი (1943).

ნახევარმცველები: ა. გოლოდუბოვი (ს. თ., 1941), ა. გრებნიოვი (1947), გ. ლოგოფეტი (ს. თ., 1942, 100, 11), ი. ნეტო (ს. დ. თ., 1930, 363, 37).

თავდამსხმელები: ვ. ამბარცუმიანი (ს. თ., 1940, 76, 13), ვ. იანშევსკი (ს. თ., 1942, 25, 3), ვ. იანკინი (1943), ე. მიხაილინი (1947), ნ. ოსიანინი (ს. თ., 1941), ვ. პონედელნიკი (ს. დ. თ., 1937), ვ. პრიბილოვი (1947, 1), ვ. რეინგოლდი (ს. თ., 1942, 125, 26), ი. სიომინი (1947, 13, 2), ვ. ეშტრეკოვი (1947, 7, 1), გ. ჰუსაინოვი (ს. თ., 1937, 144, 48).

◆ „ზენიტი“ ლენინგრადი

1958 წ. — IV აღვილი. ● 1944 წ. თასის მფლობელი. ● 630
მატი (მოგება — 218, ფრა — 178, წაგება — 239, გურთაბი — 852 — 958).

გუნდის უფროსი და უფროსი მწვრთნელი — სპორტის დამსახურებული ოსტატი, რსფსრ დამსახურებული მწვრთნელი ვ. ფერდოშვილი.

მწვრთნელები — რსფსრ დამსახურებული მწვრთნელი ნ. აფანასიევი და სპორტის ოსტატი ნ. გარტვიგი.

მეკარეები: ლ. ბელინი (1942, 2), ვ. ვოსტროილოვი (ს. ო. 1936, 107).

მცველები: ე. ალაში (ს. ო., 1941, 36), ვ. დანილოვი (ს. ო., 1941, 139), ა. დერგაჩოვი (ს. ო., 1937, 197, 10), ვიქ. ვინოგრადოვი (1943), ვ. ნეპომილუევი (1941, 73), რ. სოვეიკო (ს. ო., 1937, 182, 1), ვ. სპირიდონოვი (ს. ო., 1937, 96, 4).

ნახევარმცველები: ს. ბელიკოვი (ს. ო., 1938, 125, 4), ვ. გორბუნოვი (1943, 28), ვლ. ვინოგრადოვი (1947), ს. ზავიდონოვი (ს. ო., 1934, 230, 29), ვ. კიშტოვიჩი (1947), პ. საღირინი (1942, 30, 3).

თავდამსხმელები: ლ. ბურჩალკინი (ს. ო., 1939, 210, 53), ვ. გუსევი (ს. ო., 1938, 14, 6), ა. ვასილიევი (ს. ო., 1932, 112, 18), ი. ვარლამოვი (ს. ო., 1938, 5), ვ. კობი (1948), ვ. ლისიჩკინი (1945, 1), ე. მოტორინი (1945), ვ. ნაუმოვი (1947, 3), ი. სოლოვიოვი (1944, 40, 4), ვ. ჩირვა (1947)

... ყველაფერი მზადაა!
გუნდები მოედნის ცენტრისკენ გამოიბიან...

ნახ. ა. ერაძისა.

ოთხჯარ IV აღვილი. ● 216 მახინი (მოგება — 88, შრე — 82, წაგება — 66, გურთეხი — 337 — 258).

გუნდის უფროსი — ი. კრიგმონტი.

უფროსი მწვრთნელი — სპორტის ოსტატი ი. ბეცა.

მწვრთნელი — ვ. ნოვიკი.

მეკარეები: ა. ბოიჩენკო (1945, 2), ა. ივანოვი (ს. ო., 1940, 110), ვ. შჩეგლოვსკი (1941, 1).

მცველები: ვ. აფონინი (ს. ო. 1939, 109), ვ. გეტმანოვი (ს. ო., 1940, 99), ნ. დემენტიევი (1946), ვ. კაზაჩოკი (ს. ო., 1941, 66), ვ. კრიგობოროდოვი (ს. ო., 1942, 51, 1), ს. მალიხა (1944), ა. პოგორელოვი (1945), ვ. სინაუ (1944), ვ. ფისენკო (1942, 11, 1), ი. შიშლოვი (1945), ა. ჩერტკოვი (1936, 208).

ნახევარმცველები: ვ. ანდრიენკო (1938, 97, 12), ი. დუგანოვი (1945), რ. კუჩინსკასი (ს. ო., 1942, 53, 3), ი. რომანოვი (1947), გ. ტოლჩენიკოვი (1946), ი. შიკუნოვი (ს. ო., 1939, 170, 10).

თავდამსხმელები: კ. აჩქურიანი (1943, 3), ი. ბორდოვსკიხი (ს. ო. 1945, 2, 1), ვ. ბუროვი (ს. ო., 1942, 47, 6), ვ. ბუფალოვი (1946, 4), ა. ესკოვი (ს. ო., 1944, 47, 7), ი. კოლინკო (1945, 4), ო. კოპაევი (ს. ო., 1937, 166, 75), გ. მატვეევი (ს. ო., 1937, 141, 46), ვ. მათოკინი (1946), ნ. პოლშჩიკოვი (1945, 1).

◆ „ზახტიორი“ დონეცკი

1961 წ. ჩიპვიონაბში III აღვილი. ● 1961 ღა 1962 წ. წ. შრი-პოვა თასი. ● 492 მახინი (მოგება — 151, შრე — 146, წაგება — 195, გურთეხი — 593 — 737).

გუნდის უფროსი და უფროსი მწვრთნელი — სპორტის დამსახურებული ოსტატი, სსრ კავშირის დამსახურებული მწვრთნელი ო. ოშენკოვი.

მწვრთნელები — სპორტის დამსახურებული ოსტატი ვ. საპრონოვი და სპორტის ოსტატი ი. ბობოშკო.

მეკარეები: ი. კოროტკიხი (1939, 45), ა. ნესტერენკო (1939).

მცველები: ნ. გოლოვკო (ს. ო., 1937, 154, 1), ი. გურბიჩი (1946), ა. დროზდენკო (ს. ო., 1941, 40), ი. ვაგნერი (1940), ვ. ზუბკოვი (1943, 38, 3), ვ. იუდინი (1944), ა. ლაპუშკინი (1945, ს. მიროშნიჩენკო (1945), ვ. ნოსოვი (ს. ო., 1940, 53), ზ. პეტრიაშვილი (1941).

ნახევარმცველები: ვ. კაჩკუროვი (1943), ვალ. ლევჩენკო (ს. ო., 1941, 19, 2), დ. მიზერნი (ს. ო., 1936, 150, 13), ვ. სადოვნიკოვი

(1940), ვ. სალკოვი (ს. ო., 1937, 165, 3), ვ. სოროკინი (ს. ო., 1937, 105, 1), ვ. შევლიუკი (1948).

თავდამსხმელები: ი. ანანჩენკო (ს. ო., 1941, 136, 34), ს. ევსეენკო (1945, 22, 2), გ. ლაბაძე (1946), ი. პანინი (1944, 18, 3), ა. პილიპჩუკი (1944, 23, 2), ა. სტანკიავიჩუსი (1941, 8, 2).

◆ „პრილია სოვეტოვი“ კუიზიშვი

1951 წ. ჩამპიონატში IV ადგილი. ● 1953 და 1964 წ. წ. თანის ფინალისტი. ● 477 მატჩი (მოგება — 136, ფრე — 134, წაგება — 207, ბურთები — 504 — 686).

გუნდის უფროსი — სპორტის ოსტატი ი. შირძავეი.

უფროსი მწვრთნელი — სპორტის დამსახურებული ოსტატი ვ. კარპოვი.

მწვრთნელი — სპორტის ოსტატი ნ. პოზდნიაკოვი.

მეკარეები: გ. ანდრეევი (ს. ო., 1942, 17), ა. სოკოლოვი (ს. ო., 1939, 80).

მცველები: ი. კაპსინი (ს. ო., 1940, 69, 1), ე. მაიოროვი (ს. ო., 41, 106), ნ. მარტინოვი (1945), გ. სარიჩევი (ს. ო., 1939, 116), გ. სახაროვი (ს. ო., 1943, 73), ვ. ტებელევი (1945).

ნახევარმცველები: მ. ვალკოვი (1940, 120, 4), ე. გეცკო (ს. ო., 1943, 22, 4), ი. მაქსიმოვი (ს. ო. 1938, 90, 1), ა. ფიოდოროვი (ს. ო., 1935, 167, 6).

თავდამსხმელები: ნ. ერმაკოვი (1946), გ. ვერბოვსკი (ს. ო., 1937, 27, 1), ი. ვორობიოვი (1946), ა. იუდინი (1947), ა. კაზაკოვი (ს. ო., 1937, 131, 43), ა. კიკინი (ს. ო., 1940, 88, 10), ა. მანშინი (ს. ო., 1947), ვ. პეტროვი (1947), ა. ქუკოვი (ს. ო., 1943, 58, 13), ვ. საველიევი (ს. ო., 1940, 27), ი. სტაროკოვი (1948), ს. შებეტოვი (1946).

◆ „ჩარნომორეცი“ ოდესა

32 მატჩი (მოგება — 9, ფრე — 8, წაგება — 15, ბურთები — 35 — 41).

გუნდის უფროსი და უფროსი მწვრთნელი — სპორტის დამსახურებული ოსტატი ი. ვოინოვი.

მწვრთნელები — ს. შმერლინი და მ. ჩერკასკი.

მეკარეები: ა. იარჩუკი (1942), კ. ურალეცი (1939, 4).

მცველები: ვ. არხიპენკო (ს. ო., 1938, 6), ლ. ბარმინი (1947), ი. ზაბოლოტნი (ს. ო. 1939, 32), ნ. ზუევი (1946), ვ. ლისენკო (1947), ვ. ნიკიფოროვი (1947), ა. პოპიჩკო (ს. ო., 1942, 30), ვ.

სტატისტიკის

ბიზანტურული ჯანმრთელობის

ბრავილილები მხოლოდ ფეხბურთში როდი არიან ჩემპიონები. ლათინური ამერიკის ამ ქვეყანას ეკუთვნის მატჩებზე მაყურებელთა დასწრების მსოფლიოს რეკორდიც. იგი „დამყარებულ“ იქნა 1950 წელს რიო-დე-ჟანეიროში, „მარაკანას“ ცნობილ სტადიონზე ბრავილიისა და ურუგვაის ნაკრები გუნდების გადამწყვეტი ასპარეზობისას მსოფლიოს ჩემპიონის ტიტულზე. სტადიონ-გიგანტის ტრიბუნებზე იჯდა არც მეტი, არც ნაკლები, 212.500 მაყურებელი.

საინტერესოა, რომ 6 წლის შემდეგ ამავე სტადიონზე „ნაჩვენები“ იქნა მსოფლიოს მეორე შედეგი: 205.000 კაცი აღევნებდა თვალს ბრავილიისა და იტალიის ნაკრები გუნდების ორთაბრძოლას. რაც შეეხება ევროპულ რეკორდებს, ისინი გლავაგოს „ჰემპდენ პარკის“ სტადიონს ეკუთვნის. აქ 1937 წელს ინგლისისა და შოტლანდიის ნაკრები გუნდების მატჩზე თავი მოიყარა 149.574 კაცმა. იმავე წელს დამყარებულ იქნა საკლუბო გუნდების შეხვედრის მეორე რეკორდიც: 146.433 მაყურებელი ჰყავდა თბილისელთათვის ცნობილი გუნდის — „სელტიკის“ შეხვედრას „აბერდინთან“.

საინტერესოა, რომ ამავე სტადიონის ტრიბუნები მადრიდის „რეალისა“ და მაინის ფრანკფურტის „აინტრახტის“ გადამწყვეტი მატჩის დროს 127.621 გულშემმატივარმა აავსო. ეს კი უკვე ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის გათამაშების რეკორდია.

ჩვენი ქვეყნის სტადიონებიც ყოველთვის, რომ იტყვიან, „პირამდე სავსეა“ მაყურებლებით.

გულშემმატივარებს, ალბათ, აინტერესებთ, თუ რამდენი მაყურებელი ესწრებოდა 1966 წლის სეზონში ჩვენი მოწინავე გუნდების მატჩებს:

1. „პახტაბორი“ — 643.700 კაცი.
2. „ტორპედო“ მ. — 623.000.
3. „დინამო“ მ. — 617.000.
4. ცსკა — 616.450.
5. „დინამო“ თბ. — 615.000
6. „ჩერნომორცი“ — 580.500
7. „დინამო“ ბ. — 565.750
8. „ნეფტიანცი“ — 519.500
9. „დინამო“ მს. — 509.500
10. „სპარტაკი“ — 497.000
11. სპა, რუსთ. — 491.000
12. „ზენიტი“ — 440.200
13. „შახტიორი“ — 406.000
14. სპა, ოდ. — 390.750
15. „ტორპედო“ ქთ. — 386.750
16. „პრ. სოვეტოვი“ — 352.500
17. „ლოკომოტივი“ — 324.350.

ქართული
ნაციონალური
ბიბლიოთეკა

სსრ კავშირის ჩამართვა (,,ა" კლასი, პირველი ჯგუფი)

კუნძუნი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
1 - ტორქედო" 2	■																							
2 - დონაძე" 3		■																						
3 ა ს ვ			■																					
4 - დონაძე" 25				■																				
5 - დონაძე" 2					■																			
6 - დონაძე" 20						■																		
7 ა ს ვ რ							■																	
8 - სპარტაკი" 2								■																
9 - ზენიტი"									■															
10 - შახტარული"										■														
11 - ნეფთიანეი"											■													
12 - შახტარული" 2												■												
13 - ან სოვეტოვი"													■											
14 - ზანბოძიანი"														■										
15 - დონაძე" 2															■									
16 - ტორქედო" 7																■								
17 ა ს ვ რდ																	■							
18 - ანარკი"																		■						
19 - ანარკი"																			■					

სირთმიატნიკოვი (1940), ა. სოლოდკი (1937, 22, 1), პ. ცუნიჩი (1943).

ნახევარმცველები: ვ. დერიაბინი (ს. ო., 1937, 26, 1), ვ. კუცუშვილი (1945, 6).

თავდამსხმელები: ვ. ბოკატოვი (1946, 2), ა. დუმინი (1946), ს. ზვენიგოროდსკი (1946), ვ. კანევსკი (ს. ო., 1937, 17, 6), ვ. ლობა-ნოვსკი (ს. ო., 1939, 28, 10), ვ. მოსკალენკო (ს. ო., 1938, 28, 4), პ. ნაიდა (1945, 3), ვ. საკი (1944, 29, 2), ნ. ჩერნიშენკო (ს. ო., 1941).

◆ „პახტაპორი“ ტაშკენტი

1962 წ. ჩემპიონატში VI აღვილი. ● 162 მატჩი (მოგება — 51, ფრე — 47, წაგება — 64, ბურთები — 194 — 267).

გუნდის უფროსი მწვრთნელი — სპორტის დამსახურებული ოსტატი მ. იაკუშინი.

მწვრთნელი — უზბეკეთის სსრ დამსახურებული მწვრთნელი ე. ვალიცკი.

მეკარეები: ნ. ლიუბარცევი (ს. ო., 1942), ი. პშენიჩნიკოვი (ს. ო., 1940, 117), ი. საგდიევი (1946).

მცველები: რ. ზაქიროვი (ს. ო., 1939, 59), ა. ინოიატოვი (1945, 1), ვ. ნაუმენკო (1940, 31), ვ. სუიუნოვი (ს. ო., 1937, 150, 1), მ. შარიფოვი (ს. ო., 1940, 80), ვ. შტერნი (1940, 27), მ. ხუსნუტდინოვი (1946).

ნახევარმცველები: ვ. ლეტკინი (1945), ვ. მუხინი (ს. ო., 1938, 100, 3), ზ. რასულოვი (1945), ვ. სოლოხო (1947), ვ. ტაჯიროვი (ს. ო., 1940, 152, 3).

თავდამსხმელები: ბ. აბდურაიმოვი (ს. ო., 1943, 113, 26), ვ. ბექთაშევი (1947), ბ. იბრაჰიმოვი (1945, 8, 1), გ. კრასნიცკი (ს. ო., 1940, 124, 70), ვ. ლიუბუშინი (ს. ო., 1940, 24, 5), ი. შალინოვი (ს. ო., 1940, 34, 8), ხ. რაჰმატულაევი (ს. ო., 1942, 55, 9).

◆ „ნეფტიანიკი“ ბაქო

1963 წ. ჩემპიონატში VIII აღვილი. ● 287 მატჩი (მოგება — 77, ფრე — 88, წაგება — 122, ბურთები — 301 — 406).

გუნდის უფროსი და უფროსი მწვრთნელი — სპორტის დამსახურებული ოსტატი ვას. სოკოლოვი.

მწვრთნელები: აზერბაიჯანის სსრ დამსახურებული მწვრთნელი ვ. ხლისტოვი და სპორტის ოსტატი ა. ალესკეროვი.

მეკარეები: ზ. ჰუსეინოვი (1941, 16), ს. კრამარენკო (1946, 17), ვ. შეხოვი (ს. ო., 1944, 73).

ამ სურათზე თქვენ ხედავთ თბილისის „დინამოს“ მარცხენა გარემარბს მ. მესხს მისთვის აგრერიგად დამახასიათებელ სიტუაციაში: ფინტი ამჯერადაც წარმატებით დამთავრდა — გზა ბაქოელთა კარისკენ ხსნილია...

ფოტო ი. ილიენკოსი.

მცველები: ზ. არუთინოვი (1935), ა. ბაბაევი (ს. თ., 1935, 102), ი. ბაბაევი (1941, 55), ვ. ბრუხტი (1945, 56), ვ. ლიოგვი (1946), ა. რზაევი (1943), ვ. სემიგლაზოვი (ს. თ., 1942, 86, 3), ზ. ფალკოვსკი (1940, 26), რ. ჯალილოვი (ს. თ., 1935, 104, 2).

ნახევარმცველები: ნ. ბოგდანოვი (1944, 21), ა. გრივაშვილი (ს. თ., 1937, 111, 4), ვ. მარჩენკო (1944), ა. ტროფიმოვი (ს. თ., 1937, 146, 6), ვ. ფიოდორცევი (1945).

თავდამსხმელები: რ. აბდულაევი (1946, 6), რ. ატამალიანი (1946), ა. ბანიშევსკი (ს. თ., 1946, 46, 11), ვ. გაჩიევი (1940, 42, 6), ნ. ეინულაევი (1942, 19), ე. მარქაროვი (ს. თ., 136, 47), ი. მელქუმოვი (1944, 35, 4), ს. მელქუმოვი (1944), ა. ოგერჩუკი (1947, 2), ყ. ტუევი (1940, 141, 21).

◆ „ლოკომოტივი“ მოსკოვი

სსრ კავშირის 1936 და 1957 წ. წ. თასის მფლობელი. ● 1959 წ. ჩემპიონატში II ადგილი. ● 549 მატჩი (მოგება — 191, ფრე — 144, წაგება — 214, გურთავი — 792 — 868).

გუნდის უფროსი და უფროსი მწვრთნელი — სპორტის დამსახურებული ოსტატი კ. ბესკოვი.

მწვრთნელები — სპორტის ოსტატები ა. გოლოდეცი და ვ. სუჩკოვი.

მეკარეები: ვ. პოლიაკოვი (ს. თ., 1941, 44), ა. სერედა (1945), ვ. ტუგოლუკოვი (ს. თ., 1940, 47).

მცველები: ვ. ბელიაკოვი (ს. თ., 1935, 112, 4), ვ. ზაიცევი (ს. თ., 1941, 41), ა. ინოჩამოვი (1945), ნ. კორენოვი (1942, 84), ა. კოჩეტოვი (1946), ა. პრესნიაკოვი (1939, 18), ი. პრუდნიკოვი (1946, 15), ო. ჩინიონოვი (ს. თ., 1941, 24), ა. ხორლინი (ს. თ., 1938).

ნახევარმცველები: ა. გრიგორიევი (ს. თ., 1943), ვ. დავიდოვი (1941, 14), ა. კონოვი (1944), ნ. სავოსტიანოვი (1946), ი. ხრომოვი (1939).

თავდამსხმელები: ა. ბასალაევი (1945, 4), მ. გერშკოვიჩი (1948), ა. გოლოვანოვი (1945, 4), ლ. გორშკოვი (ს. თ., 1936, 64, 19), ვ. კოზლოვი (1946), ვ. კოროტკოვი (1941), ბ. ორეშნიკოვი (ს. თ., 1938, 27, 5), ბ. პეტროვი (ს. თ., 1938, 1), ვ. საფრონოვი (1939), ა. სიაგინი (ს. თ., 1938, 65, 18).

◆ „ტორპედო“ კუთაისი

138 მატჩი (მოგება — 35, ფრე — 38, წაგება — 65, გურთავი — 107 — 186).

გუნდის უფროსი — ა. კაციტაძე.

უფროსი მწვრთნელი — სპორტის ოსტატი ა. ნორაკიძე.

მწვრთნელი — სპორტის ოსტატი გ. სორდია.

მეკარეები: რ. ანდლულაძე (1944, 1), რ. კვასხვაძე (1940, 34).

მცველები: ზ. ებრაღიძე (1945, 11), ვ. ზარია (1945, 25, 1), ი. ლოსაბერიძე (1939, 118, 1), გ. მუქაბანიანი (1947), ა. სიამაშვილი (ს. ო., 1940, 67, 2), რ. ძოძუაშვილი (1945).

ნახევარმცველები: მ. ასიტაშვილი (1947, 28, 3), ნ. ერქომაიშვილი (1945), ს. კუტივაძე (ს. ო., 1945, 92, 5), ი. ჩხაიძე (1945, 1), ა. წვერავა (1945, 1), ო. კოლაძე (1948, 1).

თავდამსხმელები: დ. ვეკუა (ს. ო., 1943, 25, 5), რ. ნაჭყებია (1948), გ. ნოდია (1948), ა. საკანდელიძე (1948), ვ. ჩხარტიშვილი (ს. ო., 1940, 118, 24), ჯ. ხაჯალია (ს. ო., 1938, 113, 27), ჯ. ხერაძე (1945, 58, 4), ი. ჯანშიევი (1946, 8).

◆ სპა ოღესა

32 მატჩი (მომავალ — 3, ფრე — 6, წაგება — 23, გურთეზი — 22 — 65).

გუნდის უფროსი და უფროსი მწვრთნელი — სპორტის ოსტატი ა. მამიკინი.

მწვრთნელი — სპორტის ოსტატი ვ. შმელიოვი.

მეკარეები: ფ. გრიშკოვი (1942, 7), ვ. ვერნერი (ს. ო., 1946), ა. კარაკოზოვი (ს. ო., 1935, 25).

მცველები: ა. გრიბენიკი (1939, 26), ე. დუბინსკი (ს. ო., 1935), ა. ზახაროვი (1945, 18), ა. ივანოვი (1946), ე. მასლოვსკი (ს. ო., 1934, 19), პ. რიბაკი (1946), ვ. ფეოფანოვი (1946).

ნახევარმცველები: ვ. კოლბასიუკი (ს. ო., 1940), ა. პანოვი (1940, 28, 1), ე. პოლიანსკი (1944), ვ. შვედიუკი (1946).

თავდამსხმელები: ვ. გორბაჩი (1946), ვ. ეფიმოვი (1946), ა. ვოსმირკო (1946), ა. კოსტინსკი (1946), ი. ნემიროვსკი (1945, 12), ა. პროსიკოვი (1945), ვ. როსი (1946), ე. სატაევი (1944, 9), ვ. სპირიდონოვი (1939, 29, 2).

◆ „ბარბატი“ ერევანი

1961 წ. ჩემპიონატი VIII აღკვილი. ● თანის 1954 წ. გათამაშების ფინალისტი. ● 108 მატჩი (მომავალ — 60, ფრე — 48, წაგება — 90, გურთეზი — 226 — 313).

გუნდის უფროსი და უფროსი მწვრთნელი — სომხეთის სსრ დამსახურებული მწვრთნელი ა. ფალიანი.

მწვრთნელი — სპორტის ოსტატი ა. დურგარიანი.

მეკარეები: ა. აბრამიანი (1945), ვ. ალაბუქევი (ს. ო., 1942).

მცველები: კ. ავეტისიანი (ს. ო., 1940, 16), ა. კოვალენკო (ს. ო., 1943, 11), მ. ნერსესიანი (ს. ო., 1946), მ. პაპოიანი (1944), ი. სეროფიანი (ს. ო., 1933, 36), ა. სიომინი (1943), ს. ხოჯოიანი (1946).

ნახევარმცველები: ა. გრიგორიანი (ს. ო., 1940, 37, 2), რ. და-
ლაქიანი (ს. ო., 1939, 80, 3), რ. იუმაკულოვი (1945), ლ. ოვსე-
ფიანი (ს. ო., 1942, 31), ს. სარქისიანი (1946).

თავდამსხმელები: ვ. ანტონიანი (ს. ო., 1936, 104, 23), ს. გალ-
სტიანი (ს. ო., 1943, 16), გ. ვიუნი (1944), რ. ეგიაზარიანი (ს. ო.,
1944), ა. ზიროიანი (1938), ს. ოფივიანი (ს. ო., 1938, 86, 16), რ. პე-
ტროსიანი (1942), გ. უნანოვი (1946), ნ. ყაზარიანი (1947), ვ. ჩხმა-
ჩიანი (1946).

◆ „კანირატი“ ალმა-ათა

1963 წ. ჩემპიონატში XIV ადგილი. ● თასის 1963 წ. გათამაშე-
ბის ნახევარფინალისტი. ● 162 მატჩი (მოგება — 48, შრე —
44, წაგება — 70, ზურთები — 137 — 193).

გუნდის უფროსი — ბ. ერკოვიჩი.

უფროსი მწვრთნელი — ყაზახეთის სსრ დამსახურებული
მწვრთნელი ვ. კოტლიაროვი.

მწვრთნელი — ბ. რომანოვსკი.

მეკარეები: ვ. კოსენკოვი (ს. ო., 1939, 16), ვ. ლისიციანი (ს. ო.,
1939, 111), ვ. სმოლევი (1945).

მცველები: ა. ბულიბინი (1942), ვ. დიშლენკო (1945), ს. კა-
მინსკი (ს. ო., 1938, 151, 4), ვ. კისელიოვი (1940, 51), ი. მუხინი
(1946), ე. ნეჩისტეკი (1941, 65), ვ. სტეპანოვი (ს. ო., 1936, 157,
16), ა. ფედოტოვი (ს. ო., 1937, 113).

ნახევარმცველები: ე. კუზნეცოვი (ს. ო., 1940, 56, 5), ვ. მარ-
კინი (1945), ლ. ოსტროუშკო (ს. ო., 1936, 151, 8), ს. როჟკოვი
(1943), ა. ჩენცოვი (ს. ო., 1934, 89, 5), ვ. ციპკუნი (1947).

თავდამსხმელები: ა. აბაევი (1942, 18, 1), ი. აკიმოვი (1943, 4),
რ. ანტორიანი (1944, 38, 1), ა. ანციფიროვი (1941), ო. ვოლოხი
(1944), ვ. ვორონჩიხინი (1944), ს. კვოჩკინი (ს. ო., 1938, 131, 42),
ო. მალცევი (ს. ო., 1938, 114, 20), გ. მანაგაევი (1943), დ. ომარო-
ვი (1940, 10, 2), ა. სავჩენკო (1946), ტ. სეგიზბაევი (1941, 52, 7),
მ. უმაროვი (1939), ი. ფალინი (ს. ო., 1937).

გოლი..

ფოტო ი. ილიენკოსი.

ეს საინტერესოა

ფეხბურთის სტატისტიკოსის კ. ესენინის უზის წიგნაკიდან

▲ საბჭოთა გუნდებიდან მხოლოდ ექვსმა — მოსკოვის „დინამომ“, ცსკა-მ, „სპარტაკმა“, „ტორპედომ“, თბილისისა და კიევის „დინამომ“ — შეძლეს ჩემპიონატებში 1.000 და მეტი ბურთის გატანა.

▲ მხოლოდ ოთხმა საბჭოთა ფეხბურთელმა შეძლო 300 მატჩის ზღვარს გასცილებოდა. აი, ისინი: ი. ნეტო (363), ა. ლოღობერიძე (341), ხ. სალნიკოვი (333), ვ. ვოროშილოვი (303).

▲ 276 შეხვედრა აქვს ჩატარებული ვალენტინ ივანოვს, რომელსაც წლიულს შეუძლია „მწიერგალი-300“-ის აღება, თუ კი ნაკრებში არ იქნება დაკავებული.

▲ წლეულს 250 მატჩის იუბილეს „გაიმართავენ“ ლ. იაშინი, ს. შა-ვიდონოვი, ვ. შუსტიკოვი და ა. კრუტიკოვი, თუმცა ამ ორ უკანასკნელს ეს შედარებით გაუჭირდება, ვინაიდან მათ აქტივში მხოლოდ 217-217 მატჩია.

▲ ა. დერგაიოვს (197 მატჩი), ი. ჩისლენკოს (189), ა. ბიბასა (188) და სხვებს განზრახული აქვთ იზეიმონ თავიანთი მე-200 შეხვედრა ჩვენი ქვეყნის ჩემპიონატებში.

▲ რომელი ფეხბურთელები „ჩაიცვამენ“ მაისურს წარწერით „100“? პირველ ყოვლისა, ალბათ, ვ. კანევსკი (86), გ. გუსაროვი (81), თ. კოპაევი (75) და გ. კრასნიცკი (70).

კა, ასკარეზიც!

აი, სად ჩატარდება სსრ კავშირის ჩემპიონატის „ა“ კლასის უმაღლესი ლიგის მატჩები:

მოსკოვი — ვ. ი. ლენინის სახელობის ცენტრალური სტადიონი (ლუჟნიკი)	— 103 ათასი მაყურებელი
ლენინგრადი — ს. შ. კიროვის სახელობის სტადიონი	— 100
მოსკოვი — „დინამოს“ სტადიონი	— 75
კიევი — ცენტრალური სტადიონი	— 60
ბაქო — რესპუბლიკური სტადიონი	— 60
ტაშკენტი — „პახტაკორის“ სტადიონი	— 60
ოდესა — ცენტრალური სტადიონი	— 42
თბილისი — „დინამოს“ სტადიონი	— 40
მინსკი — „დინამოს“ სტადიონი	— 35
როსტოვი — „როსტსელმაშის“ სტადიონი	— 32
ჟუთაისი — ცენტრალური სტადიონი	— 30
ალმა-ატა — ცენტრალური სტადიონი	— 30
დონეცკი — „შახტიორის“ სტადიონი	— 25
ერევანი — რესპუბლიკური სტადიონი	— 25
კუიბიშევი — „დინამოს“ სტადიონი	— 20

საქართველოს

თბილისის «დინამო» ზედაბაგი სსრ კავშირის ჩაპიონატებში

1936 (შემოდგომა)	3	3	1	14:9	16	III
1937	7	4	5	30:24	34	IV
1938	11	9	5	53:38	31	VI
1939	14	5	7	60:41	33	II
1940	15	4	5	56:30	34	II
1945	9	8	5	37:22	26	IV
1946	15	3	4	47:26	33	III
1947	14	5	5	57:30	33	III
1948	13	7	6	54:35	33	IV
1949	15	10	9	62:45	40	VI
1950	20	7	9	78:50	47	III
1951	15	6	7	59:36	36	II
1952	5	6	2	19:12	16	IV
1953	11	5	4	39:24	27	II
1954	9	5	10	38:47	23	VIII
1955	6	4	12	25:36	16	IX
1956	8	4	10	42:46	20	X
1957	8	5	9	27:33	21	VII
1958	8	3	11	34:55	19	IX
1959	12	3	7	48:33	27	III
1960 წინასწარი	9	6	5	49:32	24	
ფინალური	5	2	3	18:12	12	
სულ	14	8	8	67:44	36	VIII
1961 წინასწარი	10	5	5	36:22	28	
ფინალური	3	2	5	14:8	8	
სულ	13	7	10	50:30	33	VII
1962 წინასწარი	10	7	3	31:17	27	
ფინალური	10	8	4	29:20	28	
სულ	20	15	7	60:37	55	III
1963	17	13	8	56:42	47	V
1964	19	10	4	51:31	48	I
1965	12	12	8	37:30	36	VI

31
22
380
193
192
211
1207

შენიშვნები: ა) 1936 წლის გაზაფხულზე თბილისის „დინამო“ გამოდი-
ოდა მეორე ჯგუფში.
ბ) 1936 და 1937 წ. წ. გუნდებს ქულები ასე ერიცხებოდათ: მოგება — 3
ქულა, ფრე — 2, წაგება — 1.

646
+ 171
817
225
380
193
525
390
150
87

აი, ვინ იცავდა თბილისის „ღინაპოს“ ღირსებას სსრ კავშირის ჩეკიონატებში

1936 წელი

ა. დოროხოვი, ნ. სოლონიანი; შ. შავგულიძე, ე. ნიკოლაიშვილი; ნ. ანიკინი, მ. მინაევი, ე. ჯორბენაძე, ვ. გავუა; ი. პანინი, თ. გავაშელი, მ. ბერძენიშვილი, ბ. პაიჭაძე, მ. ასლამაზოვი, ნ. სომოვი, ე. ბერძენიშვილი.
მწვრთნელი — ე. ლიშბევი.

1937 წელი

ა. დოროხოვი, ა. ტყებუჩავა, ი. კასრაძე; შ. შავგულიძე, ე. ნიკოლაიშვილი, ა. მინჯია, ვ. ჭუმბურიძე, ა. კიკნაძე; მ. მინაევი, გ. გავუა, ე. ჯორბენაძე; თ. გავაშელი, მ. ბერძენიშვილი, ბ. პაიჭაძე, მ. ასლამაზოვი, ვ. ჯეჯელავა, ნ. სომოვი, ე. ბერძენი, ე. ბერძენიშვილი, გ. აფრილონიძე.
მწვრთნელი — ა. სოკოლოვი.

1938 წელი

ა. დოროხოვი, ა. ტყებუჩავა; შ. შავგულიძე, ვ. ჭუმბურიძე, ა. მინჯია, ა. კიკნაძე; ე. ჯორბენაძე, ბ. ფროლოვი, ვ. ქელიძე, გ. გავუა; თ. გავაშელი, მ. ბერძენიშვილი, ბ. პაიჭაძე, ლ. ლოლაძე, ვ. ბერძენი, ნ. სომოვი, ვ. ჯეჯელავა, ე. ბერძენიშვილი.
მწვრთნელი — ა. სოკოლოვი.

1939 წელი

ა. დოროხოვი, ა. ტყებუჩავა, რ. კავსაძე; შ. შავგულიძე, ა. კიკნაძე; ვ. გავუა, ბ. ფროლოვი, ვ. ქელიძე, ვ. ჯორბენაძე, ა. მინჯია; გ. ჯეჯელავა, თ. გავაშელი, მ. ბერძენიშვილი, ბ. პაიჭაძე, ე. ბერძენი, ა. ხარბელია, ლ. ლოლაძე, ტ. ჯორჯიკია, ე. ბერძენიშვილი.
მწვრთნელები — ჯერ ა. სოკოლოვი, მერე — მ. ბუტუსოვი.

1940 წელი

ა. ტყებუჩავა, რ. კავსაძე, ვ. იოსელიანი, ა. კელენჯიანი; შ. შავგულიძე, ა. კიკნაძე, ა. პეხლევანიძე, ჯ. კინწურაშვილი; მ. ბერძენიშვილი, ვ. ჯორბენაძე, ბ. ფროლოვი, ჟ. სალდაძე, ვ. გავუა, გ. ქელიძე; გ. ჯეჯელავა, თ. გავაშელი, ე. პანიტუკოვი, ბ. პაიჭაძე, ე. ბერძენი, ა. ხარბელია, ნ. ხერხაძე, ტ. ჯორჯიკია, ი. ჩერდენიჩენკო.
მწვრთნელი — მ. ბუტუსოვი.

1941 წელი

ა. ტყებუჩავა, ვ. იოსელიანი; ა. პეხლევანიძე, ა. კიკნაძე, ჯ. კინწურაშვილი; მ. ბერძენიშვილი, ბ. ფროლოვი, ვ. ჯორბენაძე, უ. სალდაძე, ვ. გავუა, მ. ღვინიაშვილი, გ. ქელიძე; გ. ჯეჯელავა, თ. გავაშელი, ბ. პაიჭაძე, ე. პანიტუკოვი, ე. ბერძენი, ა. ხარბელია, მ. ვაჩაძე, მ. გერაძე, ლ. ლოლაძე, ი. ჩერდენიჩენკო, ტ. ჯორჯიკია.
გუნდის უფროსი შ. შავგულიძე.
მწვრთნელი — მ. მინაევი.

1945 წელი

გ. სანაია, ვ. იოსელიანი, ს. შუღრა; ა. პეხლევანიძე, ბ. ფროლოვი, უ. სალდაძე, ა. კიკნაძე, შ. ჯოჯუა, ნ. ნაუმცევი; მ. ბერძენიშვილი, გ. გაგუა, გ. ანთაძე, ვ. ჯორბენაძე, გ. პელიძე; ბ. ჯიქიაძე, თ. გაგუაშვილი, ა. ლოლობერიძე, ა. ხარბელია, გ. ბერძენი, ვ. პანიუკოვი, ა. ხარბელია, ს. ჯეჯელავა, გ. აროშიძე. უფროსი მწვრთნელი — შ. შავგულაძე. მწვრთნელი — ა. ქორღანია.

1946 წელი

ს. შუღრა, ვ. იოსელიანი, ვ. სანაია; ა. პეხლევანიძე, უ. სალდაძე, ბ. ფროლოვი, ა. კიკნაძე, ი. სარჯველაძე; მ. ბერძენიშვილი, ვ. ჯორბენაძე, გ. პელიძე, გ. ანთაძე; გ. ჯიქიაძე, ა. ლოლობერიძე, ბ. პიჭაძე, ვ. ბერძენი, ვ. პანიუკოვი, ა. ხარბელია, გ. აროშიძე, ს. ჯეჯელავა. უფროსი მწვრთნელი — ა. ქორღანია. მწვრთნელი — მ. შინავეი.

1947 წელი

ს. შუღრა, გ. იოსელიანი, ვ. მარღანია; ა. კიკნაძე, ნ. ძიამშიძა, ნ. ნაუმცევი, ბ. ფროლოვი, უ. სალდაძე, ი. სარჯველაძე; ვ. პანიუკოვი, გ. გაგუა; გ. ჯიქიაძე, გ. ბოგატელო, გ. ანთაძე, ბ. პიჭაძე, ვ. ბერძენი, ა. ლოლობერიძე, ს. ჯეჯელავა, გ. აროშიძე, რ. მახარაძე. უფროსი მწვრთნელი — ა. ქორღანია. მწვრთნელი — ა. ქორღანია.

1948 წელი

ვ. მარღანია, ს. შუღრა; ა. კიკნაძე, გ. პელიძე, ნ. ძიამშიძა, ი. სარჯველაძე; ვ. პანიუკოვი, გ. გაგუა, ა. კილაძე; გ. ჯეჯელავა, გ. ანთაძე, ა. ზაზროვეი, ვ. აროშიძე, ბ. პიჭაძე, ა. ლოლობერიძე, რ. მახარაძე, ს. ჯეჯელავა, ნ. თოდრია, გ. გრამატიკოპულო, ა. ვარდიშიაძე, ნ. ხინთიბიძე. უფროსი მწვრთნელი — მ. ბერძენიშვილი. მწვრთნელი — მ. შინავეი.

1949 წელი

ვ. მარღანია, ს. შუღრა, ა. გაბუნია; ი. სარჯველაძე, ა. კიკნაძე, ნ. ძიამშიძა, ზ. ბარათაშვილი, ა. ხურციძე, ვ. ელოშვილი; ვ. პანიუკოვი, გ. გაგუა, შ. დედაორიანი, გ. პელიძე, გ. გარიშვილი, ე. ტანტიბა; კ. გაგინიძე, გ. ანთაძე, გ. აროშიძე, ბ. პიჭაძე, ა. ლოლობერიძე, რ. მახარაძე, ა. ზაზროვეი, ნ. თოდრია, გ. გრამატიკოპულო, მ. ჯოჯუა, ს. ჯეჯელავა, ე. ლომაია, გ. გორდაძე, ვ. ქორია, გ. ფაცურია. მწვრთნელები — ა. სოკოლოვი, მ. შინავეი.

1950 წელი

ვ. მარღანია, ს. შუღრა, შ. კიტია; გ. გაგუა, ი. სარჯველაძე, ნ. გოგლიძე, ვ. ნიკოლოზი, ნ. ძიამშიძა, შ. ჭრელაშვილი; ვ. პანიუკოვი, გ. გარიშვილი, გ. პელიძე, ი. მეტრეველი, ე. ტანტიბა; მ. ჯოჯუა, რ. მახარაძე, ბ. პიჭაძე, ა. ზაზროვეი, გ. ანთაძე, ა. ლოლობერიძე, ნ. თოდრია, ი. ვარდიშიაძე, ა. ჭკუასელი, გ. ფაცურია, გ. ჯავახაძე, ნ. სიხარულიძე, გ. გრამატიკოპულო, მ. ფაცურია. მწვრთნელი — ა. სოკოლოვი.

1951 წელი

ვ. მარღანია, შ. კიტია, ს. შარაშენიძე; ვ. ელოშვილი, ნ. ძიამშიძა, შ. ჭრელაშვილი, ი. სარჯველაძე, გ. პელიძე, ჯ. რუსაძე; ვ. პანიუკოვი, გ. გარიშვილი, გ. ანთაძე, ა. კილაძე, ი. მეტრეველი; მ. ჯოჯუა, ი. ვარდიშიაძე, ა. ლოლობერიძე, ა. ზაზროვეი, ბ. პიჭაძე, რ. მახარაძე, ა. ჭკუასელი, ნ. თოდრია, კ. გაგინიძე, ა. პიჭაძე, გ. ჯავახაძე, კ. კაჩანოვი. მწვრთნელი მ. იაკუშინი.

1952 წელი

მ. მარღანია, შ. კიტია; ვ. ელოშვილი, ნ. ძიამშიძე, ჯ. რუსაძე, ი. სარჯველაძე, გ. კახნიაშვილი; ვ. პანიუკოვი, ა. კილაძე, ა. კოტრიკაძე, გ. ანთაძე, რ. შახარაძე, გ. გარნიშვილი; ა. ჭკუასელი, კ. გაგნიძე, ი. ვარდიშვილი, ზ. კალოევი, ა. ლოლობერიძე, ნ. თოდრია, მ. ჭოჭუა, თ. ჯანელიძე.
მწვრთნელი მ. იაკუშინი.

1958 წელი

მ. მარღანია, შ. კიტია; ვ. ელოშვილი, ჯ. რუსაძე, ი. სარჯველაძე, გ. კახნიაშვილი, ნ. გაგნიძე, ნ. გოგლიძე, თ. კუბლაშვილი; რ. შახარაძე, გ. ანთაძე; ა. კოტრიკაძე, კ. გაგნიძე, ზ. კალოევი, ა. ლოლობერიძე, ა. ჭკუასელი, მ. ჭოჭუა, ნ. თოდრია, ი. ვარდიშვილი, თ. თათარაშვილი.
მწვრთნელები — ჯერ მ. იაკუშინი, მერე — ბ. პაიჭაძე.

ვ. ბარქაიას ბურთი ჯერ ფეხზე არ „დაჯდომია“, თბილისელთა ცენტრალური თავდამსხმელი კი, რომ იტყვიან, უკვე შემდეგ სვლას ეძებს: გადასცეს იგი პარტნიორს, თუ თვით გააგრძელოს კარზე შეტევა?..

ფოტო ი. ილიენკოსი.

1954 წელი

ვ. მარღანია, შ. კიტია; ნ. გოგლიძე, ჯ. რუსაძე, ი. სარჯველაძე, გ. ხოჭოლაძე, ვ. ელოშვილი; გ. ანთაძე, ნ. გაგნიძე, ა. კილაძე, რ. მახარაძე; კ. გაგნიძე, ლ. ლოლობერიძე, შ. კალოევი, ი. ვარდიშიაძი, ა. კოტრიკაძე, ნ. თოდრაძე, რ. ცაქაძე, რეიშვილი, ი. კურტანიძე, თ. თათარაშვილი, ი. აფხაზავა, ა. კემულარია. უფროსი მწვრთნელი ბ. პაიჭაძე. მწვრთნელი მ. მინაევი.

1955 წელი

ვ. მარღანია, მ. პირავეი, შ. კიტია; ვ. ელოშვილი, ნ. ძიანშიძე, ჯ. რუსაძე, ი. სარჯველაძე, რ. ჭანჭალაშვილი, გ. ხოჭოლაძე; რ. მახარაძე, მ. დავარაშვილი, ნ. გაგნიძე; ა. კოტრიკაძე, თ. მელაშვილი, კ. გაგნიძე, ი. ვარდიშიაძი, ა. ლოლობერიძე, შ. იამანიძე, ზ. კალოევი, ი. კურტანიძე, მ. ხასია, მ. მესხი, ნ. სიხარულიძე, ზ. მაჭარაშვილი, ა. ჩიჩუა. უფროსი მწვრთნელი — ა. ქორდანია. მწვრთნელი — მ. მინაევი.

1956 წელი

ვ. მარღანია, მ. პირავეი, ს. კოტრიკაძე; ვ. ელოშვილი, ნ. ძიანშიძე, გ. ხოჭოლაძე, გ. ჩოხელი, ნ. გოგლიძე, მ. დავარაშვილი, ა. ხელაძე, ა. კოტრიკაძე; კ. გაგნიძე, ზ. კალოევი, ა. ლოლობერიძე, ა. ზაზროვეი, ბ. ხასია, შ. იამანიძე, ა. კეკელაძე, ზ. კურტანიძე, მ. მესხი, ა. ქვლივიძე, თ. ურთქმელიძე, ზ. თარბა. გუნდის უფროსი — მ. ბერძენიშვილი. უფროსი მწვრთნელი — გ. ჭიჭელავა. მწვრთნელი — ა. კიკნაძე.

1957 წელი

ვ. მარღანია, მ. პირავეი, ს. კოტრიკაძე; ვ. ელოშვილი, ნ. ძიანშიძე, გ. ჩოხელი, გ. ხოჭოლაძე; ვ. რამიშვილი, ა. კოტრიკაძე; შ. იამანიძე, ბ. ხასია, ა. ლოლობერიძე, ა. კეკელაძე, ვ. ბარქაია, მ. მესხი, ზ. კალოევი, ა. ქვლივიძე, კ. გაგნიძე, ა. ზაზროვეი. უფროსი მწვრთნელი — გ. ჭიჭელავა. მწვრთნელი — ა. კიკნაძე.

1958 წელი

ვ. მარღანია, ს. კოტრიკაძე, ა. კავაზაშვილი, ა. კვაჭაძე; გ. ჩოხელი, ნ. ძიანშიძე, გ. ცხოვრებოვი, ვ. ელოშვილი, ბ. სიკინავა, გ. ხოჭოლაძე, ზ. სოტყიალა, თ. კოხავეი; ა. კოტრიკაძე, ვ. რამიშვილი, დ. ხუნდაძე; კ. გაგნიძე, ე. დალაქიანი, გ. ბარქაია, ა. ლოლობერიძე, შ. იამანიძე, მ. მესხი, თ. მელაშვილი, ა. მიქუჩაძე, ზ. მაჭარაშვილი, ა. ნორაკიძე, ა. კეკელაძე, ა. ჩიხლაძე. უფროსი მწვრთნელი — ვ. სოკოლოვი. მწვრთნელები — გ. გაგუა და მ. მინაევი.

1959 წელი

ს. კოტრიკაძე, ა. კავაზაშვილი, ა. კვაჭაძე; ბ. სიკინავა, ვ. ელოშვილი, გ. ჩოხელი, გ. ხოჭოლაძე, ი. უსტაბაშიძი, ზ. გუმბერაძე; ა. ლოლობერიძე, ა. კოტრიკაძე; დ. ხუნდაძე; კ. გაგნიძე, ვ. ბარქაია, თ. მელაშვილი, შ. იამანიძე, მ. მესხი, ჯ. ზეინკლიშვილი, ი. დათუნაშვილი, ე. დალაქიანი, გ. ლეკავა, მ. ანთაძე, თ. სალუქვაძე. უფროსი მწვრთნელი — ა. ქორდანია.

1960 წელი

ს. კოტრიკაძე, ა. კვაჭაძე, რ. ურუშაძე; ბ. სიკინავა, გ. ჩოხელი, ე. თორაძე, გ. ხოჭოლაძე, ნ. დარახველიძე, ზ. ჯორბენაძე, ზ. წუწუნავა; ა. კოტრიკაძე, შ. იამანიძე, ჯ. ზეინკლიშვილი, ა. სიამაშვილი; თ. მელაშვილი, ვ. ბარქაია, ა. ლო-

ლობერიძე, ზ. კალოევი, მ. მესხი, ი. კურტანიძე, ლ. ჟორდანიას, ი. დათუნაშვილი, გ. სიქინავა, ა. ჩხატარაშვილი, ვ. სარაჭველი.
უფროსი მწერთნელი — ა. ჟორდანიას.
მწერთნელი — ნ. ჩხატარაშვილი.

1961 წელი

ს. კოტრიკაძე, რ. კვასცვაძე; ბ. სიქინავა, ვ. ჩოხელი, მ. ხურცილავა, გ. ხოქოლაძე, ი. ლოსაბერიძე, ა. სიამაშვილი, ე. თორაძე, თ. კოზაბევი; რ. წიწკორია, გ. სიქინავა, შ. იამანიძე, ჯ. ზეინკლიშვილი; თ. მელაშვილი, ვ. ბარქაია, ა. დლობერიძე, ზ. კალოევი, მ. მესხი, ლ. ჟორდანიას, ი. კურტანიძე, ჯ. ხაჯალია, მ. იაშვილი, კ. ცინცაძე, ჯ. კუჭუხიძე.
უფროსი მწერთნელი — ა. ჟორდანიას.
მწერთნელი — ნ. ჩხატარაშვილი.

1962 წელი

ს. კოტრიკაძე, რ. კვასცვაძე, თ. ყოჩიაშვილი, ნ. ლეყავა; ბ. სიქინავა, ვ. ჩოხელი, გ. ხოქოლაძე, მ. ხურცილავა, თ. სახვაძე, ზ. გუმბერიძე, ზ. წიწკორია; გ. სიქინავა, ჯ. ზეინკლიშვილი, ვ. პეტრიაშვილი, დ. ხუნდაძე, ა. ხელაძე; თ. მელაშვილი, ვ. ბარქაია, შ. იამანიძე, ზ. კალოევი, მ. მესხი, ი. დათუნაშვილი, დ. გეგუა, ს. ფიფია, ლ. თოფლაშვილი, ი. იაშვილი, ა. შაფიათაძე.
გუნდის უფროსი — შ. შავგულიძე.
უფროსი მწერთნელი — ა. დლობერიძე.
მწერთნელი — ნ. ჩხატარაშვილი.

1963 წელი

ს. კოტრიკაძე, ნ. ლეყავა, თ. გორგოშიძე; ბ. სიქინავა, მ. ხურცილავა, ვ. ჩოხელი, ჯ. ზეინკლიშვილი, რ. ტოგონიძე, ზ. გუმბერიძე, ზ. წიწკორია, ვ. რეხვიასვილი, თ. სახვაძე; ვ. სიქინავა, შ. იამანიძე, ა. ხელაძე, ვ. პეტრიაშვილი, რ. ძობაშვილი; ს. მეტრეველი, ვ. ბარქაია, ზ. კალოევი, მ. მესხი, თ. მელაშვილი, ი. დათუნაშვილი, ნ. მაისურაძე, ე. ხუციშვილი, ს. ფიფია, ჯ. ვეკუა, ა. ილიაძე.
გუნდის უფროსი — ა. დლობერიძე.
უფროსი მწერთნელი მ. იაკუშინი.
მწერთნელი — ა. კოტრიკაძე.

1964 წელი

ს. კოტრიკაძე, ნ. ლეყავა, თ. ნარსია; ვ. ჩოხელი, ბ. სიქინავა, მ. ხურცილავა, ჯ. ზეინკლიშვილი, ვ. რეხვიასვილი, გ. ცხოვრებოვი, ვ. ქელიძე, ვ. კოპინი, თ. სახვაძე; ვ. სიქინავა, შ. იამანიძე, ვ. პეტრიაშვილი, ვ. ხართიშვილი, ა. ილიაძე, ი. დათუნაშვილი, ვ. ბარქაია, ს. მეტრეველი, მ. მესხი, ა. აფხევი, ზ. კალოევი, ე. ხუციშვილი, ნ. მაისურაძე, ჯ. ვეკუა, ვ. ძიძიგური.
გუნდის უფროსი — ა. დლობერიძე.
უფროსი მწერთნელები — ჯერ მ. იაკუშინი, მერე — გ. კაჩალიანი.
მწერთნელი — ა. კოტრიკაძე.

1965 წელი

ს. კოტრიკაძე, რ. ურუშაძე, თ. ნარსია; ბ. სიქინავა, მ. ხურცილავა, ჯ. ზეინკლიშვილი, ვ. რეხვიასვილი, გ. ცხოვრებოვი, ვ. კოპინი, თ. სახვაძე; ვ. სიქინავა, შ. იამანიძე, ა. ილიაძე, ვ. ხართიშვილი; ს. მეტრეველი, ვ. ბარქაია, ნ. მაისურაძე, მ. მესხი, ი. დათუნაშვილი, ე. ხუციშვილი, კ. ასათიანი, ვ. ძიძიგური.
გუნდის უფროსი — ა. დლობერიძე.
უფროსი მწერთნელი — გ. კაჩალიანი.
მწერთნელი — ა. კოტრიკაძე.

დუბლიორები —

საჭოთა უახუროს სპალინალი ღა

დიდ ფეხბურთში თავისებურ ხილად არის მიჩნეული ოსტატთა გუნდების სათადარიგო შემადგენლობანი, რომელსაც „დუბლი“ ეწოდება. მართლაც, ძნელია იმ შესანიშნავი ფეხბურთელების ჩამოთვლა, რომლებიც დუბლიორთა გუნდებში აღიზარდნენ. საკმარისია გავიხსენოთ, რომ ლ. იაშინის, გ. ჩოხელის, ვ. ვორონიჩის, ს. მეტრეველის, მ. მესხის სახელები პირველად სწორედ დუბლში აკიანდა.

ღრომ, გამრავლებულმა ყოველდღიურ, დაუღალავ და კეთილსინდისიერ ვარჯიშზე, თავისი გაიტანა — დიდ ფეხბურთში მოვიდა ახალგაზრდობა, რომელმაც დამსახურებულად დაიკავა უფროსების საპატიო ადგილი.

დუბლიორთა I ტურნირი სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის საქმეთა კომიტეტის პრიზზე (ამჟამად სსრ კავშირის სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოს პრიზი) გაიმართა 1946 წელს.

აი, დუბლიორთა ასპარეზობაში გამარჯვებულნი:

- 1946 წ — „სპარტაკი“ (მოსკოვი)
- 1947 წ — ცდკა
- 1948 წ — ცდკა
- 1949 წ — „დინამო“ (კიევი)
- 1950 წ — ცდსა
- 1951 წ — ცდსა
- 1952 წ — „დინამო“ (მოსკოვი)
- 1953 წ — „სპარტაკი“ (მოსკოვი)
- 1954 წ — „სპარტაკი“ (მოსკოვი)
- 1955 წ — „სპარტაკი“ (მოსკოვი)
- 1956 წ — „სპარტაკი“ (მოსკოვი)
- 1957 წ — „დინამო“ (მოსკოვი)
- 1958 წ — „სპარტაკი“ (მოსკოვი)
- 1959 წ — „ტორპედო“ (მოსკოვი)
- 1960 წ — ცსკა
- 1961 წ — „სპარტაკი“ (მოსკოვი)
- 1962 წ — „სპარტაკი“ (მოსკოვი)
- 1963 წ — „დინამო“ (კიევი)
- 1964 წ — „დინამო“ (თბილისი)
- 1965 წ — „დინამო“ (კიევი)

საქართველო
საბჭოთა კავშირი

	მ	ფ	წ	გ	
1. „დინამო“ (კიევი)	22	5	5	52—19	49
2. „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი)	17	7	8	45—39	41
3. ცსკა	13	12	7	48—33	38
4. „სპარტაკი“ (მოსკოვი)	13	9	10	39—29	35
5. „ტორპედო“ (მოსკოვი)	14	7	11	36—26	35
6. სპა (ოდესა)	12	11	9	37—41	35
7. სპა (როსტოვი)	16	2	14	44—42	34
8. „დინამო“ (მინსკი)	10	12	10	32—26	32
9. „ჩარნომორპი“ (ოდესა)	11	9	12	42—38	31
10. „ნეფტიანკი“ (ბაქო)	8	14	10	27—25	30
11. „პახტაკორი“ (ტაშკენტი)	10	10	12	31—44	30
12. „ფინიტი“ (ლენინგრადი)	12	5	15	36—40	29
13. „დინამო“ (მოსკოვი)	10	8	14	36—41	28
14. „შახტიორი“ (დონეცკი)	6	16	10	26—32	28
15. „პრ. სოვეტოვი“ (კუიბისევი)	9	8	15	31—47	26
16. „დინამო“ (თბილისი)	8	9	15	35—42	25
17. „ტორპედო“ (კუთაისი)	4	10	18	18—51	18

სხვათა შორის...

● ... ჩვენი ჩემპიონატების ერთ მატჩში 4 ბურთი პირველად სპარტაკელმა ვ. სემიონოვმა გაიტანა. მას მოჰყვა არძიული გ. ფედოტოვი. მესამე ფეხბურთელი, რომელმაც „17 კვადრატულ მეტრის ფართობში“ 4 ბურთი მოათავსა, გახლდათ თბილისის „ლოკომოტივის“ მოთამაშე, ცენტრალური თავდამსხმელი ნ. კარამატაზიანი. ეს მოხდა 1938 წლის 29 ოქტომბერს კიეველ თანაკლებელებთან შეხვედრისას.

● ... ფეხბურთის მოყვარულთა ყველაზე პატარა კლუბი არსებობს ტიუსელდორფში (გფრ). ამ სოფელში მდებარე 34 ხახლში სულ 161 კაცი ცხოვრობს. ტიუსელდორფში არაა არც რკინიგზა, არც ფოსტა. სამაგიეროდ, ადგილობრივი კლუბის სტადიონის მინდორს აქვს... ელექტროვანათუბა.

● ... თასის მოპარვას ინგლისში, შეიძლება ითქვას, ერთგვარი ტრადიცია აქვს. 7 ათეული წლის წინ, კერძოდ, 1895 წელს ინგლისის თასის მფლობელმა „ასტონ ვილამ“ თავისი საპატიო პრიზი ერთ-ერთი მალაზიის ვიტრინაში გამოფინა, რათა ბირმინგემის მცხოვრებლები დამტკბარიყვნენ საყვარელი გუნდის ნადავლით. უეცრად თასი „აორთქლდა“ — იგი პირდაპირ ვიტრინიდან მოიპარეს. რას იზამდნენ დამუშავებული ფეხბურთელები! ისინი ცხარე ცრემლით ტირილდნენ, ხოლო ფეხბურთის ლიგა იძულებული იყო დაეწესებინა ახალი თასი.

● ... ერთგულ ჩემპიონატებში მონაწილეთაგან ყველაზე უხუცესი იყო ინგლისის გუნდის „ნიუ-ბრაიტონის“ მეკარე ნ. მაკბენი. მან თავისი საფეხბურთო კარიერა, როგორც მოთამაშემ, დამთავრა 52 წლის ასაკში.

...კიდევ ორნი

წლებანდელ სეზონში ქართული ფეხბურთი „ა“ კლასში კიდევ ორი გუნდითაა წარმოდგენილი. ესენია თბილისის „ლოკომოტივი“ და ბათუმის „დინამო“, რომლებიც II ჯგუფის ტურნირში მონაწილეობენ.

თუ რკინიგზელი ფეხბურთელები, რომლებსაც ქართული ფეხბურთის ბრწყინვალე ვეტერანი ა. ლოლობერიძე უდგას სათავეში, ასე თუ ისე უკვე „შეეჩვიენ“ დიდ ფეხბურთს, ბათუმის დინამოელები (ამჟამად მათ ხელმძღვანელობს გამოცდილი სპეციალისტი ვ. რამიშვილი) შეიძლება ითქვას, პირველად გადაიან „შორეულ ნაოსნობაში“.

ჩვენი რესპუბლიკის გუნდებს რთული და გრძელი გზის გავლა მოუხდებათ.

მოგვყავს ჩვენი გუნდების შემადგენლობანი.

◆ თბილისის „ლოკომოტივი“

გუნდის უფროსი — საქართველოს სსრ დამსახურებული მწვრთნელი ზ. ქეკელიძე.

უფროსი მწვრთნელი — სპორტის დამსახურებული ოსტატი ა. ლოლობერიძე.

მწვრთნელი — სპორტის ოსტატი თ. მელაშვილი.

მეკარეები: თ. ვატიანიშვილი (1946), ნ. ლევაია (ს. ო., 1940), თ. რუხაძე (ს. ო., 1938).

მცველები: მ. გოგია (1945), მ. იაშვილი (ს. ო., 1938), თ. კეკეყმაძე (1947), ვ. კობინი (ს. ო., 1945), ფ. მაჭარაძე (1940), მ. მირიაანაშვილი (1946), ვ. ოლიკაძე (1939), ბ. ფრიდმანი (1945).

ნახევარმცველები: რ. ისიანი (1944), ბ. ლეკიშვილი (1947), გ. მუმლაძე (ს. ო., 1938), ჯ. ჩიტია (1947), მ. ძაგანია (1943).

თავდამსხმელები: ნ. ახალკაცი (ს. ო., 1938), გ. გავაშელი (1947), გ. გუგუშვილი (1946), ა. კოშკელაძე (ს. ო., 1939), ნ. როსტომაშვილი (1947), დ. ჩახავა (1947), მ. პელიძე (1947), ვ. ძიძიგური (ს. ო., 1945).

◆ ბათუმის „დინამო“

გუნდის უფროსი — სსრ კავშირის დამსახურებული მწვრთნელი ნ. ჩხატარაშვილი.

უფროსი მწვრთნელი — საქართველოს სსრ დამსახურებული მწვრთნელი ვ. რამიშვილი.

მწვრთნელი — ვ. ჩაველიშვილი.

მეკარეები — სპორტის ოსტატი ა. კვაკაძე (1936), თ. კვახაძე (1943).

მცველები — ჯ. ჯობავა (1945), მ. კობიაშვილი (1945), ვ. ჯობაძე (1935), ა. ონიანი (1943).

ნახევარმცველები — ვ. დიმიანოვი (1940), ა. გიორგიადი (1945), რ. კიზირია (1939), თ. კონიაშვილი (1942).

თავდამსხმელები — ა. შაფათავა (1937), ბ. გიორგაძე (1947), რ. სირაძე (1942), უ. აბაიშვილი (1948), ა. როგავა (1946), გ. ყურაშვილი (1947), გ. მესხი (1945), გ. ქიქავა (1947), ტ. ვერულიძე (1944), გ. როგავა (1938), ა. ავალიანი (1943), რ. გაგუა (1946).

დინამოელთა კაპიტანი შ. იამანიძე ისე „გაერთო“ თამაშით, რომ უკან ჩამოტოვებულ მცველებს ზენიტელთა მეკარე ვ. ვოსტროილოვიც „მიაყოლა“.

ფოტო მ. ზარგარიანისა.

იხით თუ არა, რომ...

◆ ... დასავლეთგერმანულ კლუბ „შაშბურგში“ სპეციალური ხელსაწყოთი გაზომეს თავდამსხმელის მიერ კარში ძლიერად დარტყმული ბურთის სიჩქარე. 65-87 კილომეტრი საათში, — აი, რას უღრიდა იგი.

◆ ... ფეხბურთის პირველი რადიორეპორტაჟი მოეწყო 1926 წელს, როდესაც ცნობილმა ჩეხოსლოვაკიელმა კომენტატორმა იოზეფ ლაუფერმა „ეთერს გაანდო“ ბუდაპეშტის მტკ-ასა და პრატის „სლავიას“ მატჩის პერიპეტეები შუა ევროპის თასზე.

◆ ... 1929 წელს რადიორეპორტაჟი უკვე ჩვენს ქვეყანაში გაიმართა. მისი ავტორები იყვნენ ვ. სინიავესკი და ფეხბურთის მსაჯები ა. ბოგდანოვი, ბ. რიაბოკონი და პ. სავოსტიანოვი. რეპორტაჟი მიმდინარეობდა 26 მაისს მოსკოვის „დინამოს“ სტადიონიდან დედაქალაქისა და ლენინგრადის ნაჟრები გუნდების შეხვედრისას.

სსრ კავშირის ჩეგონატი

„ა“ კლასი (მეორე ჯგუფის პირველი ქვეჯგუფი)

I წ რ ე

16 აპრილი

„თერგი“ (გროზნო) — „დაუგავა“ (რივა)
„დინამო“ (კიროვობადი) — „დინამო“ (ტალინი)
„ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ტრაქტორი“ (ვოლგოგრადი)
„შირაკი“ (ლენინაკანი) — „როსტსელმაში“ (როსტოვი)
„დინამო“ (სტავროპოლი) — „ულგირისი“ (ვილნიუსი)
„სპარტაკი“ (ნაჩიკი) — „ბალტიკა“ (კალინინგრადი)
„დინამო“ (ბათუმი) — „სპარტაკი“ (გომელი)
„ყუბანი“ (კრასნოდარი) — „ტექსტილშიკი“ (ივანოვო)

17 აპრილი

„თერგი“ — „დინამო“ ტ.
„დინამო“ კბ. — „დაუგავა“
„ლოკომოტივი“ — „როსტსელმაში“
„შირაკი“ — „ტრაქტორი“
„დინამო“ სტ. — „ბალტიკა“
„სპარტაკი“ ნ. — „ულგირისი“
„დინამო“ ბთ. — „რუბინი“ (ყაზანი)
„ყუბანი“ — „სპარტაკი“ გმ.

„ულგირისი“ — „დინამო“ ბთ.
„ბალტიკა“ — „შირაკი“
„სპარტაკი“ გმ. — „ლოკომოტივი“
„ტექსტილშიკი“ — „თერგი“
„რუბინი“ — „დინამო“ კბ.

3 მაისი

„როსტსელმაში“ — „ტრაქტორი“

8 მაისი

„ყუბანი“ — „როსტსელმაში“
„დაუგავა“ — „დინამო ბთ.
„დინამო“ ტ. — „დინამო“ სტ.
„ულგირისი“ — „შირაკი“
„ბალტიკა“ — „ლოკომოტივი“
„სპარტაკი“ გმ. — „სპარტაკი“ ნ.
„ტექსტილშიკი“ — „დინამო“ კბ.
„რუბინი“ — „თერგი“

22 აპრილი

„თერგი“ — „ულგირისი“
„დინამო“ კბ. — „ბალტიკა“
„ლოკომოტივი“ — „დინამო“ ტ.
„შირაკი“ — „დაუგავა“
„დინამო“ სტ. — „ტრაქტორი“
„სპარტაკი“ ნ. — „როსტსელმაში“
„დინამო“ ბთ. — „ტექსტილშიკი“
„ყუბანი“ — „რუბინი“

13 მაისი

„დინამო“ ტ. — „სპარტაკი“ ნ.
„ტრაქტორი“ — „დინამო“ კბ.
„როსტსელმაში“ — „თერგი“
„ულგირისი“ — „ლოკომოტივი“
„ბალტიკა“ — „დინამო“ ბთ.
„სპარტაკი“ გმ. — „შირაკი“
„ტექსტილშიკი“ — „დინამო“ სტ.
„რუბინი“ — „დაუგავა“

27 აპრილი

„თერგი“ — „ბალტიკა“
„დინამო“ კბ. — „ულგირისი“
„ლოკომოტივი“ — „დაუგავა“
„შირაკი“ — „დინამო“ ტ.
„სპარტაკი“ ნ. — „რუბინი“
„ყუბანი“ — „ტრაქტორი“
„როსტსელმაში“ — „დინამო“ სტ.
„სპარტაკი“ გმ. — „ტექსტილშიკი“

18 მაისი

„დინამო“ კბ. — „ლოკომოტივი“
„დინამო“ სტ. — „თერგი“
„სპარტაკი“ ნ. — „შირაკი“
„დინამო“ ტ. — „დინამო“ ბთ.

2 მაისი

„სპარტაკი“ ნ. — „ყუბანი“
„დაუგავა“ — „დინამო“ სტ.

„ტრაქტორი“ — „სპარტაკი“ გმ.
„ჟალგირისი“ — „როსტსელმაში“
„ბალტიკა“ — „ჟუბანი“
„ტექსტილშიკი“ — „რუბინი“

22 მანისი

„თერგი“ — „სპარტაკი“ ნ.
„დინამო“ კბ. — „სპარტაკი“ გმ.
„შირაკი“ — „ტექსტილშიკი“
„დინამო“ ბთ. — „დინამო“ სტ.
„დინამო“ ტ. — „დაუგავა“
„ტრაქტორი“ — „რუბინი“
„ჟალგირისი“ — „ჟუბანი“
„ბალტიკა“ — „როსტსელმაში“

29 მანისი

„ლოკომოტივი“ — „ტექსტილშიკი“
„შირაკი“ — „რუბინი“
„დინამო“ სტ. — „სპარტაკი“ გმ.
„სპარტაკი“ ნ. — „დინამო“ კბ.
„დაუგავა“ — „როსტსელმაში“
„ტრაქტორი“ — „თერგი“

30 მანისი

„ჟალგირისი“ — „დინამო“ ტ.
„ჟუბანი“ — „დინამო“ ბთ.

4 ივნიცი

„თერგი“ — „სპარტაკი“ გმ.
„ლოკომოტივი“ — „შირაკი“
„სპარტაკი“ ნ. — „ტექსტილშიკი“
„დინამო“ ბთ. — „ტრაქტორი“
„ჟუბანი“ — „დინამო“ სტ.
„დაუგავა“ — „ბალტიკა“
„დინამო“ ტ. — „როსტსელმაში“
„რუბინი“ — „ჟალგირისი“

10 ივნიცი

„დინამო“ კბ. — „ჟუბანი“
„ლოკომოტივი“ — „თერგი“
„დინამო“ სტ. — „სპარტაკი“ ნ.
„დინამო“ ბთ. — „შირაკი“
„დაუგავა“ — „ჟალგირისი“
„ტრაქტორი“ — „ტექსტილშიკი“
„სპარტაკი“ გმ. — „ბალტიკა“
„რუბინი“ — „დინამო“ ტ.

„შირაკი“ — „თერგი“
„დინამო“ ბთ. — „სპარტაკი“ ნ.
„ჟუბანი“ — „ლოკომოტივი“
„ტრაქტორი“ — „დაუგავა“
„როსტსელმაში“ — „დინამო“ კბ.
„სპარტაკი“ გმ. — „დინამო“ ტ.
„ტექსტილშიკი“ — „ბალტიკა“
„რუბინი“ — „დინამო“ სტ.

23 ივნიცი

„თერგი“ — „დინამო“ ბთ.
„ლოკომოტივი“ — „დინამო“ სტ.
„შირაკი“ — „დინამო“ კბ.
„დაუგავა“ — „სპარტაკი“ გმ.
„დინამო“ ტ. — „ჟუბანი“
„როსტსელმაში“ — „რუბინი“
„ბალტიკა“ — „ტრაქტორი“
„ტექსტილშიკი“ — „ჟალგირისი“

28 ივნიცი

„დინამო“ კბ. — „დინამო“ ბთ.
„ლოკომოტივი“ — „სპარტაკი“ ნ.
„დინამო“ სტ. — „შირაკი“
„დაუგავა“ — „ჟუბანი“
„დინამო“ ტ. — „ტრაქტორი“
„ბალტიკა“ — „ჟალგირისი“
„სპარტაკი“ გმ. — „რუბინი“
„ტექსტილშიკი“ — „როსტსელმაში“

3 ივლინი

„დინამო“ სტ. — „დინამო“ კბ.
„სპარტაკი“ ნ. — „დაუგავა“
„დინამო“ ბთ. — „ლოკომოტივი“
„ჟუბანი“ — „თერგი“
„ჟალგირისი“ — „ტრაქტორი“
„სპარტაკი“ გმ. — „როსტსელმაში“
„ტექსტილშიკი“ — „დინამო“ ტ.
„რუბინი“ — „ბალტიკა“

8 ივლინი

„როსტსელმაში“ — „დინამო“ ბთ.
„თერგი“ — „დინამო“ კბ.
„შირაკი“ — „ჟუბანი“
„ტრაქტორი“ — „სპარტაკი“ ნ.
„ჟალგირისი“ — „სპარტაკი“ გმ.
„ბალტიკა“ — „დინამო“ ტ.
„ტექსტილშიკი“ — „დაუგავა“
„რუბინი“ — „ლოკომოტივი“

25

ბროლის თასის იუბილე

30 წლის წინათ, 1936 წლის 18 ივლისს, სსრ კავშირის თასზე გაჩნდა პირველი წარწერა: „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).

ზეიმობდნენ დედაქალაქის რკინიგზელები, რომლებმაც გადამწყვეტი მატჩი მოუგეს თბილისის დინამოელებს (2 : 0) და შეძლეს „ხელშეუხებელი“ თასის მოპოვება.

მას შემდეგ ბროლის თასმა 8 მფლობელი გამოიცვალა და ზოგიერთთან ზედიზედ ორ-ორი ზამთარიც კი გაატარა.

თბილისის „დინამომ“, რომელიც ოთხჯერ გავიდა გათამაშების ფინალში, ვერც ერთხელ ვერ შეძლო საქართველოში ამ საპატიო პრიზის ჩამოტანა, მაშინ, როცა მოსკოვის სპარტაკელებმა რვაჯერ დაისაკუთრეს იგი.

ბროლის თასს წლეულს საიუბილეო სეზონი დაუდგა: იგი ოცდამეხუთედ გათამაშდება. ვინ გახდება მისი ახალი მფლობელი, რომელი გუნდი შემოუვლის ძვირფასი ნადავლით ხელში საპატიო წრეს ჩვენი ქვეყნის ცენტრალურ სტადიონს, კლუბებთაგან რომელს შეხვდება პატივი მესამედ დაიცვას საბჭოთა ფეხბურთის ღირსება ევროპის ერთ-ერთ უდიდეს ტურნირში — თასების მფლობელთა თასის გათამაშებაში?..

ყოველივე ეს 9 ოქტომბერს, ფინალური მატჩის დღეს, გაირკვევა.

იხიო თუ არა, როა...

◆ ... უპრეცედენტო შემთხვევა მოხდა სსრ კავშირის თანხს 1939 წლის გათამაშებაში. ფინალური მატჩის შემდეგ შედგა... ნახევარფინალი. საქმე ისაა, რომ თბილისელებმა ითამაშეს მათ მიერ გაპროტესტებული ნახევარფინალური მატჩი „სპარტაკთან“ მას შემდეგ, რაც მოსკოველებს უკვე გადაეცათ საპატიო ჯილდო.

◆ ... საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატების პირველი მატჩი გაიმართა 1936 წლის 22 მაისს ლენინგრადში ადგილობრივ „დინამოსა“ და მოსკოვის „ლოკომოტოს“ შორის. ამ მატჩში „პირველმა“ მსაჯმა ა. ბოგდანოვმა აღნიშნა პირველი გოლი, რომელიც მოსკოველმა ვ. ლავროვმა გაიტანა.

◆ ... ჩვენს ქვეყანაში ფეხბურთის სკოლები შეიქმნა 1954 წელს. ამ სკოლების გუნდების პირველი ასპარეზობა, რომელიც ამავე წელს გაიმართა, დამთავრდა საქართველოს ფეხბურთელთა გამარჯვებით.

◆ ... სპორტის დამსახურებული ოსტატის წოდება საბჭოთა ფეხბურთელთაგან პირველად მიიღეს მ. ბუტუსოვმა. პ. ბატირევმა, ნ. სოკოლოვმა, პ. ისაკოვმა, ნ. სტაროსტინმა და ფ. სელინმა (1934 წელს). ქართველ ფეხბურთელთაგან ამ უმაღლესი სპორტული ტიტულის პირველი მატარებელი იყვნენ მ. შავგულიძე (1941 წ.), ა. ვალაერინი (1943), ბ. პაიქაძე (1944).

◆ ... 17-17 წელი ითამაშეს „ა“ კლასში ლენინგრადის „ზენიტის“ ფეხბურთელებმა — მეყარე ლ. ივანოვმა და თავდამსწმელმა პ. დემენტიევმა.

ვინ ავა „სახსრზე“?

საქართველოს ჩემპიონის საპატიო ტიტულს რესპუბლიკის მოწინავე გუნდები უკვე ოცდამეორეჯერ გაითამაშებენ. უნდა ითქვას, რომ „მანძილი“ ჩვენს პირველ და ახლანდელ ჩემპიონს შორის, ე. ი. ამიერკავკასიის ინდუსტრიული ინსტიტუტის (ახლა — სპი) გუნდისა და თბილისის „თოლიას“ შორის, არც მეტი, არც ნაკლები, ზუსტად სამ ათეულ წელს ითვლის.

ასე რომ, როდესაც „ზიელებს“ მეტოქეთა კარზე მიჰქონდათ თავბრუდამხვევი შეტევები, „თოლიას“ ფეხბურთელები ჯერ დაბადებულნიც არ იყვნენ.

პირველი ჩემპიონის რამდენიმე მოწინავე მოთამაშე (ბ. პაიკაძე, გ. ჯორბენაძე, ა. კიკნაძე, გ. ვაგუა და სხვ.) მალე თბილისის „დინამოსი“ ჩარიცხეს. მათ არც II და III პრიზიორები ჩამორჩნენ — სოხუმისა და ბათუმის დინამოელებმა (რომლებიც ამჟამად სსრ კავშირის ჩემპიონატებში გამოდიან), აგრეთვე, დაამშვენეს ჩვენი რესპუბლიკის საუკეთესო კოლექტივი.

საქართველოს II პირველობის გათამაშებაში გამარჯვებული — თბილისის „ლოკომოტივი“ ახლა ჩვენი ქვეყნის „ა“ კლასის მეორე ჯგუფში თამაშობს. ხოლო ქუთაისის „ტორპედო“, რომელმაც 1949 წელს თბილისის „დინამოს“ სტადიონზე გადამწყვეტ ორთაბრძოლაში სძლია ზაშურელ ფეხბურთელებს (2:1) და მხოლოდ ერთხელ მოიპოვა საქართველოს ჩემპიონის წოდება, უკვე მეხუთე წელი იბრძვის საბჭოთა ფეხბურთის უმაღლეს ლიგაში.

გულშემატკივრებს კარგად ახსოვთ თბილისის არმიელთა მრისხანე კოლექტივი, რომელიც წარმატებით გამოდიოდა ჯერ საქართველოს პირველობაში (სამჯერ იყო ჩემპიონი), შემდეგ კი — საკავშირო გათამაშების II ჯგუფში. ტდკა, ტოდო, ოდო (ამ გუნდის სახელებია სხვადასხვა ეტაპზე) გვხიბლავდა გააზრებული თამაშითა და ენერგიით, მაღალი ოსტატობითა და იშვიათი შედეგიანობით (გაიხსენეთ მისი საყვარელი „ციფრები“ — 10:1, 9:0, 8:1 და სხვ.), რაც აგრერიგად აკლია დღევანდელ ფეხბურთს. სამწუხაროდ, ამ საყვარელი გუნდის ვარსკვლავი გაქრა „ამა ქვეყნის უძლიერესთა“ კამარაზე. ამ კოლექტივს იგივე ბედი ეწია, რაც თბილისის „სპარტაკს“ — ახალგაზრდა, მაგრამ ძალიან პოპულარულ გუნდს.

როდესაც საქართველოს ჩემპიონატებზე ვლაპარაკობთ, არ შეიძლება არ გავიხსენოთ თბილისის ტრამვაი-ტროლეიბუსის სამმართველოს გუნდი (გულშემატკივართათვის ცნობილი იყო როგორც „ტტუ“), რომელმაც თითქმის 10 წლის მანძილზე — 1950 წლიდან 1958 წლამდე — ურყევი მონოპოლია ჰქონდა ჩვენს ფეხბურთში. ამ გუნდმა ხუთჯერ მოიპოვა რესპუბლიკის ჩემპიონობა, სამჯერ კი II საპრიზო ადგილზე გავიდა. გარდა ამისა, ტტუ-მ მიაღწია ბრწყინვალე გამარჯვებას საკავშირო ასპარეზობაშიც — გახდა ფიზკულტურული კოლექტივების თასის 1947 წლის გათამაშების პირველი მფლობელი.

ქართული ფეხბურთის ქომაგებს ყოველთვის ახარებთ ნიჭიერ მოთამაშისა თუ კოლექტივის დაბადება. აკი ამიტომ გვახარებს ბოლო წლებში გორის „დილას“, ზუგდიდის „ენგურის“, ტყიბულის „მეშახტისა“ თუ სხვა გუნდების თამაშის კლასის საგრძნობი ამაღლება. ვფიქრობთ, რომ თუ მეტი გულისყურით მოვეყიდებით საქართველოს ჩემპიონატებს, ამით ერთიორად გავზრდით ოსტატობის გზაზე დამდგარი გუნდების რიცხვს.

აი, ვინ იყვნენ საქართველოს ჩემპიონატების პრიზიორები 27 სეზონის მანძილზე:

წელს წემბათნი II პრინციპი III პრინციპი

1936	სიი, თბილისი	„დინამო“, სოხუმი	„დინამო“, ბათუმი
1937	„ლეკოპოტივი“, თბ.	სიი, თბილისი	—
1938	„დინამო“, ბათუმი	„ბურჯეესტნიკი“, თბილისი	„ნაფუა“, თბილისი
1939	„ნაფუა“, თბილისი	„კოლინეთი“, ფოთი	„დინამო“, ქუთაისი
1940	„დინამო“, ბათუმი	ოფუა, თბილისი	—
1941	ოფუა, თბილისი	„ლეკოპოტივი“, თბილისი	„დინამო“, ქუთაისი
1942	„ლეკოპოტივი“, თბ.	—	—
1943	„დინამო“, ქუთაისი	„დინამო“, ბათუმი	მახაჭაძის ნაჯრები
1944	„დინამო“, სოხუმი	„დინამო“, ქუთაისი	„დინამო“, ბათუმი
1945	„დინამო“, სოხუმი	„დინამო“, ქუთაისი	„დინამო“, ბათუმი
1946	„ტორპედო“, ქუთაისი	ხაშურის ნაჯრები	„დინამო“, ბათუმი
1949	ტოფო, თბილისი	ტტუ, თბილისი	„დინამო“, ქუთაისი
1951	ტოფო, თბილისი	ტტუ, თბილისი	„დინამო“, ზუგდიდი
1952	ტტუ, თბილისი	„დინამო“, ქუთაისი	„დინამო“, ბათუმი
1953	ტტუ, თბილისი	„დინამო“, ბათუმი	„დინამო“, ქუთაისი
1954	ტტუ, თბილისი	„დინამო“, ბათუმი	„დინამო“, ქუთაისი
1955	„დინამო“, ქუთაისი	ტტუ, თბილისი	„დინამო“, სოხუმი
1956	„ლეკოპოტივი“, თბ.	ტტუ, თბილისი	„დინამო“, ქუთაისი
1957	ტტუ, თბილისი	„დინამო“, ბათუმი	„კოლმეურნი“, ქიზლეთი
1958	ტტუ, თბილისი	„დინამო“, ქუთაისი	„კოლმეურნი“, მახაჩაძე
1959	„შეტალურნი“, რუბთ.	„დინამო“, ბათუმი	„კოლმეურნი“, ლანჩხუთი
1960	„იშერეთი“, ქუთაისი	„ვუროა“, ლანჩხუთი	„შეშახტე“, ტვიბული
1961	„ვუროა“, ლანჩხუთი	„ლეკოპოტივი“, სამტრედია	„იშერეთი“, ქუთაისი
1962	„იშერეთი“, ქუთაისი	„სინათლე“, თბილისი	„შეშახტე“, ტვიბული
1963	„იშერეთი“, ქუთაისი	სასოფლო-სამეურნეო ინსტ., თბ.	„შეშახტე“, ტვიბული
1964	„ენგურბესი“, ზუგდიდი	„დილა“, ფოთი	„შერცხალი“, მახაჩაძე
1965	„თოფია“, თბილისი	„დილა“, ფოთი	„შეტურა“, ქიზლეთი

საქართველოს პირველობა

(პირველი ჯგუფი, I ქვეჯგუფი)

I ზონა

პირველი წრე

20 მარტი

- „დინამო-I“ (თბილისი) — „დინამო“ (სოხუმი)
- „მესხეთი“ (ახალციხე) — „ირისტონი“ (ცხინვალი)
- „სინათლე“ (თბილისი) — „ისანი“ (თბილისი)
- „მეტალურგი“ (ჯესტაფონი) — „ქართლი“ (გორი)
- „განთიადი“ (ბორჯომი) — „ფეიქარი“ (წულუჭიძე)
- „მეჭალაღე“ (ჭუგდიდი) — „მალაროელი“ (ჭიათურა)

27 მარტი

- „დინამო“ — „მალაროელი“
- „ფეიქარი“ — „მეჭალაღე“
- „ქართლი“ — „განთიადი“
- „ისანი“ — „მეტალურგი“
- „ირისტონი“ — „სინათლე“
- „დინამო-I“ — „მესხეთი“

3 აპრილი

- „მესხეთი“ — „დინამო“
- „სინათლე“ — „დინამო-I“
- „მეტალურგი“ — „ირისტონი“
- „განთიადი“ — „ისანი“
- „მეჭალაღე“ — „ქართლი“
- „მალაროელი“ — „ფეიქარი“

10 აპრილი

- „დინამო“ — „ფეიქარი“
- „ქართლი“ — „მალაროელი“
- „ისანი“ — „მეჭალაღე“
- „ირისტონი“ — „განთიადი“
- „დინამო-I“ — „მეტალურგი“
- „მესხეთი“ — „სინათლე“

17 აპრილი

- „სინათლე“ — „დინამო“
- „მეტალურგი“ — „მესხეთი“
- „განთიადი“ — „დინამო-I“
- „მეჭალაღე“ — „ირისტონი“
- „მალაროელი“ — „ისანი“
- „ფეიქარი“ — „ქართლი“

24 აპრილი

- „დინამო“ — „ქართლი“

- „ისანი“ — „ფეიქარი“
- „ირისტონი“ — „მალაროელი“
- „დინამო-I“ — „მეჭალაღე“
- „მესხეთი“ — „განთიადი“
- „სინათლე“ — „მეტალურგი“

2 მაისი

- „მეტალურგი“ — „დინამო“
- „განთიადი“ — „სინათლე“
- „მეჭალაღე“ — „მესხეთი“
- „მალაროელი“ — „დინამო-I“
- „ფეიქარი“ — „ირისტონი“
- „ქართლი“ — „ისანი“

8 მაისი

- „დინამო“ — „ისანი“
- „ირისტონი“ — „ქართლი“
- „დინამო-I“ — „ფეიქარი“
- „მესხეთი“ — „მალაროელი“
- „სინათლე“ — „მეჭალაღე“
- „მეტალურგი“ — „განთიადი“

15 მაისი

- „განთიადი“ — „დინამო“
- „მეჭალაღე“ — „მეტალურგი“
- „მალაროელი“ — „სინათლე“
- „ფეიქარი“ — „მესხეთი“
- „ქართლი“ — „დინამო-I“
- „ისანი“ — „ირისტონი“

22 მაისი

- „დინამო“ — „ირისტონი“
- „დინამო-I“ — „ისანი“
- „მესხეთი“ — „ქართლი“
- „სინათლე“ — „ფეიქარი“

„მეტალურგი“ — „მალაროელი“
„განთიადი“ — „მექალაქე“

29 მანისი

„მექალაქე“ — „დინამო“
„მალაროელი“ — „განთიადი“
„ფეიქარი“ — „მეტალურგი“
„ქართლი“ — „სინათლე“
„ისანი“ — „მესხეთი“
„ირისტონი“ — „დინამო-I“

მეორე წრე

5 ივნისი

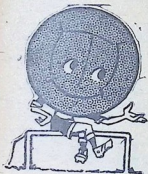
„დინამო“ — „დინამო-I“
„ირისტონი“ — „მესხეთი“
„ისანი“ — „სინათლე“
„ქართლი“ — „მეტალურგი“
„ფეიქარი“ — „განთიადი“
„მალაროელი“ — „მექალაქე“

12 ივნისი

„მალაროელი“ — „დინამო“
„მექალაქე“ — „ფეიქარი“
„განთიადი“ — „ქართლი“
„მეტალურგი“ — „ისანი“
„სინათლე“ — „ირისტონი“
„მესხეთი“ — „დინამო-I“

19 ივნისი

„დინამო“ — „მესხეთი“
„დინამო-I“ — „სინათლე“
„ირისტონი“ — „მეტალურგი“
„ისანი“ — „განთიადი“
„ქართლი“ — „მექალაქე“
„ფეიქარი“ — „მალაროელი“

26 ივნისი

„ფეიქარი“ — „დინამო“
„მალაროელი“ — „ქართლი“
„მექალაქე“ — „ისანი“
„განთიადი“ — „ირისტონი“
„მეტალურგი“ — „დინამო-I“
„სინათლე“ — „მესხეთი“

3 ივლისი

„დინამო“ — „სინათლე“
„მესხეთი“ — „მეტალურგი“
„დინამო-I“ — „განთიადი“
„ირისტონი“ — „მექალაქე“
„ისანი“ — „მალაროელი“
„ქართლი“ — „ფეიქარი“

10 ივლისი

„ქართლი“ — „დინამო“
„ფეიქარი“ — „ისანი“
„მალაროელი“ — „ირისტონი“
„მექალაქე“ — „დინამო-I“
„განთიადი“ — „მესხეთი“
„მეტალურგი“ — „სინათლე“

17 ივლისი

„დინამო“ — „მეტალურგი“
„სინათლე“ — „განთიადი“
„მესხეთი“ — „მექალაქე“
„დინამო-I“ — „მალაროელი“
„ირისტონი“ — „ფეიქარი“
„ისანი“ — „ქართლი“

24 ივლისი

„ისანი“ — „დინამო“
„ქართლი“ — „ირისტონი“
„ფეიქარი“ — „დინამო-I“
„მალაროელი“ — „მესხეთი“
„მექალაქე“ — „სინათლე“
„განთიადი“ — „მეტალურგი“

31 ივლისი

„დინამო“ — „განთიადი“
„მეტალურგი“ — „მექალაქე“
„სინათლე“ — „მალაროელი“
„მესხეთი“ — „ფეიქარი“
„დინამო-I“ — „ქართლი“
„ირისტონი“ — „ისანი“

7 აგვისტო

„ირისტონი“ — „დინამო“
„ისანი“ — „დინამო-I“
„ქართლი“ — „მესხეთი“
„ფეიქარი“ — „სინათლე“

„მალაროელი“ — „მეტალურგი“
„მექალალდე“ — „განთიადი“

14 აგვისტო
„დინამო“ — „მექალალდე“

„განთიადი“ — „მალაროელი“
„მეტალურგი“ — „ფეიქარი“
„სინათლე“ — „ქართლი“
„მესხეთი“ — „ისანა“
„დინამო-I“ — „ირისტონი“

პირველი ჯგუფი. I ქვეჯგუფი)

II ზონა

პირველი წრი

20 მარტი

„შუქურა“ (ქობულეთი) — „დინამო“ (ქუთაისი)
„გურია“ (ლანჩხუთი) — „ნარინჯი“ (ბათუმი)
„კოლხეთი“ (ცხაკაია) — ფიჭვკულტურის ინსტიტუტი (თბილისი)
„მერცხალი“ (მახარაძე) — „კოლმეურნე“ (წაღენჯიხა)
„ლოკომოტივი“ (სამტრედია) — „მეშახტე“ (ტყვარჩელი)
სკა (თბილისი) — „ბახმარო“ (ჩოხატაური)

27 მარტი

„დინამო“ — „ბახმარო“
„მეშახტე“ — სკა
„კოლმეურნე“ — „ლოკომოტივი“
ფიჭ. ინსტ. — „მერცხალი“
„ნარინჯი“ — „კოლხეთი“
„შუქურა“ — „გურია“

„შუქურა“ — სკა
„გურია“ — „ლოკომოტივი“
„კოლხეთი“ — „მერცხალი“

2 მაისი

„მერცხალი“ — „დინამო“
„ლოკომოტივი“ — „კოლხეთი“
სკა — „გურია“
„ბახმარო“ — „შუქურა“
„მეშახტე“ — „ნარინჯი“
„კოლმეურნე“ — ფიჭ. ინსტ.

3 აპრილი

„გურია“ — „დინამო“
„კოლხეთი“ — „შუქურა“
„მერცხალი“ — „ნარინჯი“
„ლოკომოტივი“ — ფიჭ. ინსტ.
სკა — „კოლმეურნე“
„ბახმარო“ — „მეშახტე“

8 მაისი

„დინამო“ — ფიჭ. ინსტ.
„ნარინჯი“ — „კოლმეურნე“
„შუქურა“ — „მეშახტე“
„გურია“ — „ბახმარო“
„კოლხეთი“ — სკა
„მერცხალი“ — „ლოკომოტივი“

10 აპრილი

„დინამო“ — „მეშახტე“
„კოლმეურნე“ — „ბახმარო“
ფიჭ. ინსტ. — სკა
„ნარინჯი“ — „ლოკომოტივი“
„შუქურა“ — „მერცხალი“
„გურია“ — „კოლხეთი“

15 მაისი

„ლოკომოტივი“ — „დინამო“
სკა — „მერცხალი“
„ბახმარო“ — „კოლხეთი“
„მეშახტე“ — „გურია“
„კოლმეურნე“ — „შუქურა“
ფიჭ. ინსტ. — „ნარინჯი“

17 აპრილი

„კოლხეთი“ — „დინამო“
„მერცხალი“ — „გურია“
„ლოკომოტივი“ — „შუქურა“
სკა — „ნარინჯი“
„ბახმარო“ — ფიჭ. ინსტ.
„მეშახტე“ — „კოლმეურნე“

22 მაისი

„დინამო“ — „ნარინჯი“
„შუქურა“ — ფიჭ. ინსტ.
„გურია“ — „კოლმეურნე“
„კოლხეთი“ — „მეშახტე“
„მერცხალი“ — „ბახმარო“
„ლოკომოტივი“ — სკა

24 აპრილი

„დინამო“ — „კოლმეურნე“
ფიჭ. ინსტ. — „მეშახტე“
„ნარინჯი“ — „ბახმარო“

29 მანისი

სკა — „დინამო“
 „ბახმარო“ — „ლოკომოტივი“
 „მეშახტე“ — „მერცხალი“
 „კოლმეურნე“ — „კოლხეთი“
 ფიზ. ინსტ. — „გურია“
 „ნარინჯი“ — „შუქურა“

მეორე წრე

5 ივნისი

„დინამო“ — „შუქურა“
 „ნარინჯი“ — „გურია“
 ფიზ. ინსტ. — „კოლხეთი“
 „კოლმეურნე“ — „მერცხალი“
 „მეშახტე“ — „ლოკომოტივი“
 „ბახმარო“ — სკა

12 ივნისი

„ბახმარო“ — „დინამო“
 სკა — „მეშახტე“
 „ლოკომოტივი“ — „კოლმეურნე“
 „მერცხალი“ — ფიზ. ინსტ.
 „კოლხეთი“ — „ნარინჯი“
 „გურია“ — „შუქურა“

19 ივნისი

„დინამო“ — „გურია“
 „შუქურა“ — „კოლხეთი“
 „ნარინჯი“ — „მერცხალი“
 ფიზ. ინსტ. — „ლოკომოტივი“
 „კოლმეურნე“ — სკა
 „მეშახტე“ — „ბახმარო“

26 ივნისი

„შახტიორი“ — „დინამო“
 „ბახმარო“ — „კოლმეურნე“
 სკა — ფიზ. ინსტ.
 „ლოკომოტივი“ — „ნარინჯი“
 „მერცხალი“ — „შუქურა“
 „კოლხეთი“ — „გურია“

3 ივლისი

„დინამო“ — „კოლხეთი“
 „გურია“ — „მერცხალი“
 „შუქურა“ — „ლოკომოტივი“
 „ნარინჯი“ — სკა
 ფიზ. ინსტ. — „ბახმარო“
 „კოლმეურნე“ — „მეშახტე“

10 ივლისი

„კოლმეურნე“ — „დინამო“
 „მეშახტე“ — ფიზ. ინსტ.

„ბახმარო“ — „ნარინჯი“
 სკა — „შუქურა“
 „ლოკომოტივი“ — „გურია“
 „მერცხალი“ — „კოლხეთი“

17 ივლისი

„დინამო“ — „მერცხალი“
 „კოლხეთი“ — „ლოკომოტივი“
 „გურია“ — სკა
 „შუქურა“ — „ბახმარო“
 „ნარინჯი“ — „მეშახტე“
 ფიზ. ინსტ. — „კოლმეურნე“

24 ივლისი

ფიზ. ინსტ. — „დინამო“
 „კოლმეურნე“ — „ნარინჯი“
 „მეშახტე“ — „შუქურა“
 „ბახმარო“ — „გურია“
 სკა — „კოლხეთი“
 „ლოკომოტივი“ — „მერცხალი“

31 ივლისი

„დინამო“ — „ლოკომოტივი“
 „მერცხალი“ — სკა
 „კოლხეთი“ — „ბახმარო“
 „გურია“ — „მეშახტე“
 „შუქურა“ — „კოლმეურნე“
 „ნარინჯი“ — ფიზ. ინსტ.

7 აგვისტო

„ნარინჯი“ — „დინამო“
 ფიზ. ინსტ. — „შუქურა“
 „კოლმეურნე“ — „გურია“
 „მეშახტე“ — „კოლხეთი“
 სკა — „ლოკომოტივი“
 „ბახმარო“ — „მერცხალი“

14 აგვისტო

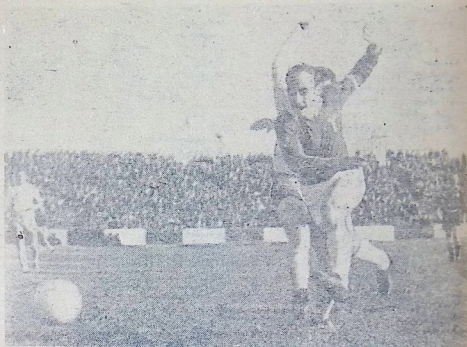
„დინამო“ — სკა
 „ლოკომოტივი“ — „ბახმარო“
 „მერცხალი“ — „მეშახტე“
 „კოლხეთი“ — „კოლმეურნე“
 „გურია“ — ფიზ. ინსტ.
 „შუქურა“ — „ნარინჯი“

● ... ცნობები ძველად ბურთის თამაშის შესახებ რამდენიმე ქვეყანაში გვხვდება. ბერძნებმა მას დაარქვეს „ჰორპაციონი“, რომაელებმა — „ჰარპასტუმი“, სპარტანელებმა — „ეპისკიროსი“, გერმანელებმა — „ბუფ-პალენი“, იტალიელებმა — „კალჩიო“, ფრანგებმა და ნორვეგიელებმა — „შული“, რუსებმა — „შალიგა“, ქართველებმა — „ლელო“.

● ... სსრ კავშირის თასის პირველი გათამაშების მეთექვსმეტედღი-ნალში ერთმანეთს სვდებოდნენ გამოცდილი ცდკა და ახალბედა პიატი-გორსკის „დინამო“. არმიელთა გამარჯვებაში ეჭვი არავის ეპარებოდა, მაგრამ დინამოელებმა შეძლეს ჯერ გაეჭვიათ მოსკოველი მალინინის მიერ გატანილი ბურთი, შემდეგ კი მეორედ იხვიეს კარის აღება. ამ გადაწყვეტი გოლის ავტორი გახლდათ ახალგაზრდა თენგიზ გაუაშვილი, რომელიც შემდგომ თბილისის „დინამოს“ მოწინავე თავდამსხმელი გახდა.

● ... სპორტის დამსახურებული ოსტატი ბორის პაიჭაძე რამდენიმე წლის განმავლობაში გამოდიოდა თბილისის „დინამოში“. „ამ ხნის მანძილზე მას არც ერთი შენიშვნა არ მიუღია მსაჯებისგან. „ეცალა“ კი ამისათვის? იგი ხომ ფეხბურთს თამაშობდა!

შეხედეთ, რა შურდულივით შეიქრა „მოწინააღმდეგის განლაგებაში“ — ერენის „არარატის“ საჭარიო მოედანზე ტორპედოელი ჯ. ხაუაღია.

ფოტო ლ. ფაჩუაშვილისა.

გ ს ო ფ ლ ი ო ჩ ე მ ვ ი ო ნ ა ს ტ ე ზ ი ს ქ რ ო ნ ი კ ა

(ფინალური მატჩები)

I ჩემპიონატი

ურუგვაი

13-30. VII. 1930 წ.

I ჯგუფი: საფრანგეთი — მექსიკა — 4:1, არგენტინა — საფრანგეთი — 1:0, ჩილი — მექსიკა — 3:0, ჩილი — საფრანგეთი — 1:0, არგენტინა — მექსიკა — 6:3, არგენტინა — ჩილი — 3:1.

II ჯგუფი: იუგოსლავია — ბრაზილია — 2:1, იუგოსლავია — ბოლივია — 4:0, ბრაზილია — ბოლივია — 4:0.

III ჯგუფი: რუმინეთი — პერუ — 3:1, ურუგვაი — პერუ — 1:0, ურუგვაი — რუმინეთი — 4:0.

IV ჯგუფი: აშშ — ბელგია — 3:0, აშშ — პარაგვაი — 3:0, პარაგვაი — ბელგია — 1:0.

ნახევარფინალი: არგენტინა — აშშ — 6:1, ურუგვაი — იუგოსლავია — 6:1.

ფინალი: ურუგვაი — არგენტინა — 4:2.

II ჩემპიონატი

იტალია

27. V — 10 VI. 1934 წ.

მერვედფინალი: იტალია — აშშ — 7:1, ესპანეთი — ბრაზილია — 3:1, ავსტრია — საფრანგეთი — 3:2, უნგრეთი — ეგვიპტე — 4:2, ჩეხოსლოვაკია — რუმინეთი — 2:1, შვეიცარია — პოლანდია — 3:2, გერმანია — ბელგია — 5:2, შვეცია — არგენტინა — 3:2.

მეთხედფინალი: იტალია — ესპანეთი — 1:0, ავსტრია — უნგრეთი — 2:1, ჩეხოსლოვაკია — შვეიცარია — 3:2, გერმანია — შვეცია — 2:1.

ნახევარფინალი: იტალია — ავსტრია — 1:0, ჩეხოსლოვაკია — გერმანია — 3:1.

ფინალი: იტალია — ჩეხოსლოვაკია — 2:1.

მატჩი III—IV ადგილებისთვის: გერმანია — ავსტრია — 3:2.

III ჩემპიონატი

საფრანგეთი

4—19 VI. 1938 წ.

მერვედფინალი: იტალია — ნორვეგია — 2:1, საფრანგეთი — ბელგია — 3:1, ბრაზილია — პოლონეთი — 6:5, ჩეხოსლოვაკია — პოლანდია — 3:0, უნგრეთი — ვესტ-ინდოეთი — 6:0, შვეიცარია — გერმანია — 4:2, კუბა — რუმინეთი — 2:1, შვეცია — ავსტრია — მ.წ.

მეთხედფინალი: იტალია — საფრანგეთი — 3:1, ბრაზილია — ჩეხოსლოვაკია — 2:1, უნგრეთი — შვეიცარია — 2:0, შვეცია — კუბა — 8:0.

ნახევარფინალი: იტალია — ბრაზილია — 2:1, უნგრეთი — შვეცია — 5:1.

ფინალი: იტალია — უნგრეთი — 4:2.

მატჩი III—IV ადგილებისთვის: ბრაზილია — შვეცია — 4:2.

IV ჩემპიონატი

ბრაზილია

24. VI — 16. VII. 1950 წ.

I ჯგუფი: ბრაზილია — შვეიცარია — 2:2, იუგოსლავია — მექსიკა — 4:1, ბრაზილია — იუგოსლავია — 2:0, შვეიცარია — მექსიკა — 2:1, ბრაზილია — მექსიკა — 4:0, იუგოსლავია — შვეიცარია — 3:0.

II ჯგუფი: ინგლისი — ჩილი — 2:0, ესპანეთი — აშშ — 3:1,

ესპანეთი — ჩილი — 2:0, აშშ — ინგლისი — 1:0, ესპანეთი — ინგლისი — 1:0, ჩილი — აშშ — 5:2.

III ჯგუფი: შვეცია — იტალია — 3:2, შვეცია — პარაგვაი — 2:2, იტალია — პარაგვაი — 2:0.

IV ჯგუფი: ურუგვაი — ბოლივია — 8:0.

ფინალი: ბრაზილია — შვეცია — 7:1, ესპანეთი — ურუგვაი — 2:2, ბრაზილია — ესპანეთი — 6:1, ურუგვაი — შვეცია — 3:2, შვეცია — ესპანეთი — 3:1, ურუგვაი — ბრაზილია — 2:1.

I ადგილი — ურუგვაი, II — ბრაზილია, III — შვეცია, IV — ესპანეთი.

V ჩამვირნაბი

შვეიცარია

16. VI — 4. VII. 1954 წ.

I ჯგუფი: იუგოსლავია — საფრანგეთი — 1:0, ბრაზილია — მექსიკა — 5:0, ბრაზილია — იუგოსლავია — 1:1, საფრანგეთი — მექსიკა — 3:2.

II ჯგუფი: უნგრეთი — სამხრეთ კორეა — 9:0, გფრ — თურქეთი — 4:1, უნგრეთი — გფრ — 8:3, თურქეთი — სამხრეთ კორეა — 7:0, დამატებითი მატჩი: გფრ — თურქეთი — 7:2.

III ჯგუფი: ურუგვაი — ჩეხოსლოვაკია — 2:0, ავსტრია — შოტლანდია — 1:0, ურუგვაი — შოტლანდია — 7:0, ავსტრია — ჩეხოსლოვაკია — 5:0.

IV ჯგუფი: ინგლისი — ბელგია — 4:4, შვეიცარია — იტალია — 2:1, ინგლისი — შვეიცარია — 2:0, იტალია — ბელგია — 4:1, დამატებითი მატჩი: შვეიცარია — იტალია — 4:1.

მაშ ასე: პირველ ტაიმს ვთამაშობთ ბრაზილიური სისტემით, მეორეს — „დუბლ-ვეთი“!

ნახ. ა. ერაძისა.

მეოთხედფინალი: ურუგვაი — ინგლისი — 4:2, გერ — იუგოსლავია — 2:0, ავსტრია — შვეიცარია — 7:5, უნგრეთი — ბრაზილია — 4:2.

ნახევარფინალი: გერ — ავსტრია — 6:1, უნგრეთი — ურუგვაი — 4:2.

ფინალი: გერ — უნგრეთი — 3:2.

მატჩი III—IV ადგილებსთვის: ავსტრია — ურუგვაი — 3:1.

VI ჩემპიონატი

ზმეცია

8-29. VI. 1958 წ.

I ჯგუფი: გერ — ჩეხოსლოვაკია — 2:2, არგენტინა — ჩრდ. ირლანდია — 3:1, ჩეხოსლოვაკია — არგენტინა — 3:1, გერ — ჩრდ. ირლანდია — 2:2, ჩრდ. ირლანდია — ჩეხოსლოვაკია — 1:0, გერ — არგენტინა — 3:1.

II ჯგუფი: იუგოსლავია — საფრანგეთი — 3:2, საფრანგეთი — პარაგვაი — 7:3, იუგოსლავია — შოტლანდია — 1:1, პარაგვაი — შოტლანდია — 3:2, საფრანგეთი — შოტლანდია — 2:1, იუგოსლავია — პარაგვაი — 3:3.

III ჯგუფი: შვეცია — უნგრეთი — 2:1, უელსი — მექსიკა — 1:1, უნგრეთი — უელსი — 1:1, შვეცია — მექსიკა — 3:0, უნგრეთი — მექსიკა — 4:0, შვეცია — უელსი — 0:0.

IV ჯგუფი: ბრაზილია — ავსტრია — 4:0, სსრკ — ინგლისი — 2:2, ბრაზილია — სსრკ — 2:0, სსრკ — ავსტრია — 2:0, ინგლისი — ავსტრია — 2:2, ბრაზილია — ინგლისი — 0:0.

დამატებითი მატჩი: სსრკ — ინგლისი — 1:0.

მეოთხედფინალი: შვეცია — სსრკ — 2:0, გერ — იუგოსლავია — 1:0, ბრაზილია — უელსი — 1:0, საფრანგეთი — ჩრდ. ირლანდია — 4:0.

ნახევარფინალი: ბრაზილია — საფრანგეთი — 5:2, შვეცია — გერ — 3:1.

ფინალი: ბრაზილია — შვეცია — 5:2.

მატჩი III—IV ადგილებსთვის: საფრანგეთი — გერ — 6:3.

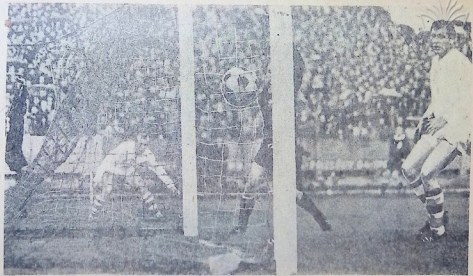
VII ჩემპიონატი

ჩილი

30. V — 17. VI. 1962 წ.

I ჯგუფი: ურუგვაი — კოლუმბია — 2:1, სსრკ — იუგოსლავია — 2:0, იუგოსლავია — კოლუმბია — 5:0, სსრკ — კოლუმბია — 4:4, იუგოსლავია — ურუგვაი — 3:1, სსრკ — ურუგვაი — 2:1.

II ჯგუფი: იტალია — შვეიცარია — 3:0, გერ — ჩილი — 2:0,

ბატონლავში გამართულ შეჯიბრზე მატჩი 1966 წლის მთავლითი ჯგუფის დღეა მთავრდება. მონაგა ირით გუნდისათვის გამართულმა დადამწველი ვალი, რომელიც გაიტანა ხახულაშვილმა მკვლელები იღვანა ადამა, დიდბრუნა მკვლელებს მტრეთა ხეობა მარჯვლისზე მარტველისა და მუხომლიაყვის ფეხბურთელთა მარტველიაყვისა - 1:0 სურათზე აღბეჭდილია სწორედ ეს მომენტი. გამარჯვებულმა თავდამსხმელმა აღმართული ხელებით მკვლელები იღვანა, პლუსკალი და შეჯიბრე მთავრდა.

ჩილი — შვეიცარია — 3:1, იტალია — გერ — 0:0, გერ — შვეიცარია — 2:1, ჩილი — იტალია — 2:0.

III ჯგუფი: ესპანეთი — მექსიკა — 1:0, ბრაზილია — ჩეხოსლოვაკია — 0:0, ჩეხოსლოვაკია — ესპანეთი — 1:0, ბრაზილია — მექსიკა — 2:0, ბრაზილია — ესპანეთი — 2:1, მექსიკა — ჩეხოსლოვაკია — 3:1.

IV ჯგუფი: არგენტინა — ბულგარეთი — 1:0, უნგრეთი — ინგლისი — 2:1, ინგლისი — ბულგარეთი — 0:0, უნგრეთი — არგენტინა — 0:0, უნგრეთი — ბულგარეთი — 6:1, ინგლისი — არგენტინა — 3:1.

მეოთხედფინალი: ბრაზილია — ინგლისი — 3:1, ჩეხოსლოვაკია — უნგრეთი — 1:0, იუგოსლავია — გერ — 1:0, ჩილი — სსრკ — 2:1.

ნახევარფინალი: ბრაზილია — ჩილი — 4:2, ჩეხოსლოვაკია — იუგოსლავია — 3:1.

ფინალი: ბრაზილია — ჩეხოსლოვაკია — 3:1.

მატჩი III—IV ადგილებისთვის: ჩილი—იუგოსლავია — 1:0.

VIII ჩემპიონატი

ინგლისი

11—30 VII. 1966 წ.

მოგვყავს წინასწარი თამაშების შედეგები ქვეჯგუფებში:

ე ვ რ ო პ ა

I ჯგუფი

ბულგარეთი — ბელგია	26. XI. 1965	3:0
ბელგია — ბულგარეთი	27. X. 1965	5:0
ბელგია — ისრაელი	9. V. 1965	1:0
ისრაელი — ბელგია	10. XI. 1965	0:5
ბულგარეთი — ისრაელი	13. VI. 1965	4:0
ისრაელი — ბულგარეთი	21. XI. 1965	1:2
დამატებითი მატჩი: ბულგარეთი — ბელგია	29. XII. 1965	2:1

II ჯგუფი		
გფრ — კვიპროსი	24. IV. 1965	5:0
კვიპროსი — გფრ	14. XI. 1965	0:6
შვეცია — კვიპროსი	5. V. 1965	3:0
კვიპროსი — შვეცია	7. XI. 1965	0:5
გფრ — შვეცია	4. XI. 1964	1:1
შვედია — გფრ	26. IX. 1965	1:2

III ჯგუფი		
ლუქსემბურგი — საფრანგეთი	4. X. 1964	0:2
საფრანგეთი — ლუქსემბურგი	11. XI. 1965	4:1
საფრანგეთი — ნორვეგია	11. XI. 1964	1:0
ნორვეგია — საფრანგეთი	15. IX. 1965	0:1
იუგოსლავია — საფრანგეთი	18. IV. 1965	1:0
საფრანგეთი — იუგოსლავია	9. X. 1965	1:0
ლუქსემბურგი — ნორვეგია	8. XI. 1964	0:2
ნორვეგია — ლუქსემბურგი	27. V. 1965	4:2
იუგოსლავია — ლუქსემბურგი	20. IX. 1964	3:1
ლუქსემბურგი — იუგოსლავია	19. IX. 1965	2:5
ნორვეგია — იუგოსლავია	16. VI. 1965	3:0
იუგოსლავია — ნორვეგია	7. XI. 1965	1:1

IV ჯგუფი		
ჩეხოსლოვაკია — პორტუგალია	25. IV. 1965	0:1
პორტუგალია — ჩეხოსლოვაკია	31. X. 1965	0:0
რუმინეთი — ჩეხოსლოვაკია	30. V. 1965	1:0
ჩეხოსლოვაკია — რუმინეთი	19. IX. 1965	3:1
პორტუგალია — რუმინეთი	13. VI. 1965	2:1
რუმინეთი — პორტუგალია	21. XI. 1965	2:0
თურქეთი — ჩეხოსლოვაკია	10. X. 1965	0:6
ჩეხოსლოვაკია — თურქეთი	21. XI. 1965	3:1
პორტუგალია — თურქეთი	24. I. 1965	5:1
თურქეთი — პორტუგალია	18. IV. 1965	0:1
რუმინეთი — თურქეთი	2. V. 1965	3:0
თურქეთი — რუმინეთი	24. X. 1965	2:1

V ჯგუფი		
ჩრდ. ირლანდია — ალბანეთი	3. X. 1965	4:1
ალბანეთი — ჩრდ. ირლანდია	21. XI. 1965	1:1
პოლანდია — ალბანეთი	24. V. 1964	2:0
ალბანეთი — პოლანდია	25. X. 1964	0:2
ალბანეთი — შვეიცარია	11. IV. 1965	0:2
შვეიცარია — ალბანეთი	2. V. 1965	1:0
ჩრდ. ირლანდია — შვეიცარია	14. X. 1964	1:0
შვეიცარია — ჩრდ. ირლანდია	14. XI. 1964	2:1
პოლანდია — შვეიცარია	17. X. 1965	0:0

შვეიცარია — კოლანდია	14. XI. 1965	2:1
ჩრდ. ირლანდია — კოლანდია	11. III. 1965	2:1
კოლანდია — ჩრდ. ირლანდია	7. IV. 1965	0:0
VI ჯგუფი		
ავსტრია — გდრ	25. IV. 1965	1:1
გდრ — ავსტრია	31. X. 1965	1:0
ავსტრია — უნგრეთი	3. VI. 1965	0:1
უნგრეთი — ავსტრია	5. IX. 1965	3:0
გდრ — უნგრეთი	23. V. 1965	1:1
უნგრეთი — გდრ	10. X. 1965	3:2
VII ჯგუფი		
საბერძნეთი — დანია	25. XI. 1964	4:2
დანია — საბერძნეთი	27. X. 1965	1:1
სსრკ — დანია	27. VI. 1965	6:0
დანია — სსრკ	27. X. 1965	1:3
დანია — უელსი	21. X. 1964	1:0
უელსი — დანია	1. XII 1965	0:1
სსრკ — საბერძნეთი	23. V. 1965	3:1
საბერძნეთი — სსრკ	3. X 1965	1:4
საბერძნეთი — უელსი	9. XII. 1964	2:0
უელსი — საბერძნეთი	17. III. 1965	4:1
სსრკ — უელსი	30. V. 1965	2:1
უელსი — სსრკ	27. X. 1965	2:1
VIII ჯგუფი		
იტალია — ფინეთი	4. XI. 1964	6:1
ფინეთი — იტალია	23. VI. 1965	0:2
ფინეთი — პოლონეთი	26. IX. 1965	2:0
პოლონეთი — ფინეთი	24. X. 1965	7:0
შოტლანდია — ფინეთი	21. X. 1964	3:1
ფინეთი — შოტლანდია	27. V. 1965	1:2
პოლონეთი — იტალია	18. IV. 1965	0:0
იტალია — პოლონეთი	1. XI. 1965	6:1
შოტლანდია — იტალია	9. XI. 1965	1:0
იტალია — შოტლანდია	7. XII. 1965	3:0
პოლონეთი — შოტლანდია	23. V. 1965	1:1
შოტლანდია — პოლონეთი	13. X. 1965	1:2
IX ჯგუფი		
ირლანდია — ესპანეთი	6. X. 1965	1:0
ესპანეთი — ირლანდია	24. X. 1965	4:1
დამატებითი მატჩი: ესპანეთი — ირლანდია	12. XI. 1965	1:0
X ჯგუფი		
ინგლისი		

სამხრეთ ამერიკა

XI ჯგუფი

პერუ — ურუგვაი	6. VI. 1965	0:1
ურუგვაი — პერუ	13. VI. 1965	2:1
პერუ — ვენესუელა	16. V 1965	1:0
ვენესუელა — პერუ	2. VI. 1965	3:6
ურუგვაი — ვენესუელა	23. V. 1965	5:0
ვენესუელა — ურუგვაი	30. V. 1965	1:3

XII ჯგუფი

ჩილი — კოლუმბია	1. VIII. 1965	7:2
კოლუმბია — ჩილი	7. VIII. 1965	2:0
ეკვადორი — ჩილი	15. VIII. 1965	2:2
ჩილი — ეკვადორი	23. VIII. 1965	3:1
კოლუმბია — ეკვადორი	7. VII. 1965	0:1
ეკვაგორი — კოლუმბია	23. VII. 1965	2:0

XIII ჯგუფი

არგენტინა — ბოლივია	17. VIII. 1965	4:1
ბოლივია — არგენტინა	29. VIII. 1965	1:2
არგენტინა — პარაგვაი	1. VIII. 1965	3:0
პარაგვაი — არგენტინა	8. VIII. 1965	0:0
პარაგვაი — ბოლივია	25. VII. 1965	2:0
ბოლივია — პარაგვაი	22. VIII. 1965	1:2

XIV ჯგუფი

ბრაზილია

ჩრდილოეთ და ცენტრალური ამერიკა

XV ჯგუფი

სამი ჰმეჯგუფი

I. კუბა — იამაიკა	2:0
იამაიკა — კუბა	2:0
კუბა — ნიდერლანდების ვესტ-ინდოეთი	1:1
ნიდერლანდების ვესტ-ინდოეთი — კუბა	1:0
იამაიკა — ნიდერლანდების ვესტ-ინდოეთი	2:0
ნიდერლანდების ვესტ-ინდოეთი — იამაიკა	1:1
გაიმარჯვა იამაიკის გუნდმა.	
II. კოსტა-რიკა — სურინამი	3:1
სურინამი — კოსტა-რიკა	0:1
კოსტა-რიკა — ტრინიდადი	4:0
ტრინიდადი — კოსტა-რიკა	0:1
სურინამი — ტრინიდადი	6:1
ტრინიდადი — სურინამი	4:1
გაიმარჯვა კოსტა-რიკის გუნდმა.	
III. აშშ — მექსიკა	2:2
მექსიკა — აშშ	2:0

მექსიკა — ჰონდურასი

ჰონდურასი — მექსიკა

აშშ — ჰონდურასი

ჰონდურასი — აშშ

გაიმარჯვა მექსიკის გუნდმა.

ფინალი

მექსიკა — იამაიკა

იამაიკა — მექსიკა

მექსიკა — კოსტა-რიკა

კოსტა-რიკა — მექსიკა

იამაიკა — კოსტა-რიკა

კოსტა-რიკა — იამაიკა

I ადგილი დაიკავა მექსიკის ნაკრებმა.

XVI ჯგუფი

ესდრ — ავსტრალია

ავსტრალია — ესდრ

3:1

0:1

1:0

1:1

8:0

2:3

1:0

0:0

1:1

7:0

6:1

1:3

ფინალური შეხვედრების კალენდარი

I ჯგუფი (ლონდონი)

- 11 ივლისი. ინგლისი — ურუგვაი, „უემბლი“.
- 13 ივლისი. საფრანგეთი — მექსიკა, „უემბლი“.
- 15 ივლისი. ურუგვაი — საფრანგეთი, „უაიტ-სიტი“.
- 16 ივლისი. მექსიკა — ინგლისი, „უემბლი“.
- 19 ივლისი. მექსიკა — ურუგვაი, „უემბლი“.
- 20 ივლისი. საფრანგეთი — ინგლისი, „უემბლი“.

II ჯგუფი (შეფილდი, ბირმინგემი)

- 12 ივლისი. გფრ — შვეიცარია, „შეფილდ უენსდეი“.
- 13 ივლისი. ესპანეთი — არგენტინა, „ბირმინგემი“.
- 15 ივლისი. შვეიცარია — ესპანეთი, „შეფილდ უენსდეი“.

- 16 ივლისი. არგენტინა — გფრ, „ბირმინგემი“.
 19 ივლისი. არგენტინა — შვეიცარია, „შეფილდ უენსდეი“.
 20 ივლისი. ესპანეთი — გფრ, „ბირმინგემი“.

III ჯგუფი (ლივერპული, მანჩესტერი)

- 12 ივლისი. ბულგარეთი — ბრაზილია, „ევერტონი“.
 13 ივლისი. უნგრეთი — პორტუგალია, „მანჩესტერი“.
 15 ივლისი. ბრაზილია — უნგრეთი, „ევერტონი“.
 16 ივლისი. პორტუგალია — ბულგარეთი, „მანჩესტერი“.
 19 ივლისი. პორტუგალია — ბრაზილია, „ევერტონი“.
 20 ივლისი. უნგრეთი — ბულგარეთი, „მანჩესტერი“.

IV ჯგუფი (მიდლსბრო, სანდერლენდი)

- 12 ივლისი. სსრკ — კსდრ, „მიდლსბრო“.
 13 ივლისი. ჩილი — იტალია, „სანდერლენდი“.
 15 ივლისი. კსდრ — ჩილი, „მიდლსბრო“.
 16 ივლისი. იტალია — სსრკ, „სანდერლენდი“.
 19 ივლისი. იტალია — კსდრ, „მიდლსბრო“.
 20 ივლისი. ჩილი — სსრკ, „სანდერლენდი“.

I ჯგუფი

N	გუნდები	1	2	3	4	ჯ	ქ	კ
1	ურუგვაი		0:0	2:1	0:0	2:1	4	2
2	ინგლისი	0:0		2:0	2:0	4:0	5	1
3	საფრანგეთი	1:2	0:2		1:1	2:5	1	4
4	მექსიკა	0:0	0:2	1:1		1:3	2	3

II ჯგუფი

N	გუნდები	1	2	3	4	ჯ	ქ	კ
1	შვეიცარია		0:5	1:2	0:2	1:9	0	4
2	გერმანია	5:0		2:1	0:0	7:1	5	1
3	ესპანეთი	2:1	1:2		0:2	4:5	2	3
4	არგენტინა	2:0	0:0	2:1		4:1	5	2

III ჭკუთბი

N	კვითედიკი	1	2	3	4	მ	თ	მ
1	ბრაზილია		2:0	1:3	1:3	4:6	2	3
2	ბოტარია	0:2		1:3	0:3	1:8	0	4
3	ვენგრია	3:1	3:1		1:3	7:5	4	2
4	სერბეთი	3:1	3:0	3:1		9:2	6	1

IV ჭკუთბი

N	კუხდიკი	1	2	3	4	მ	თ	მ
1	სსსს		0:3	1:1	1:0	2:4	3	2
2	სსსს	3:0		2:1	1:0	6:1	6	1
3	სსსს	1:1	1:2		0:2	2:5	1	4
4	სსსს	0:1	0:1	2:0		2:2	2	3

1/4 ფინალი (23 ივლისი)

1/2 ფინალი (25 და 26 ივლისი)

ფინალი (30 ივლისი)

გაიხსენათ

ღმინის ნინ...

უ ვ ი ღ ი
ფ ი ნ ა ლ ი

I. 1930 წლის 30 ივლისი, მონტევიდეო (ურუგვაი).
ურუგვაი — არგენტინა — 4:2 (2:1).

გოლების ავტორებია: ირიარტე, კასტრო, დორადო, სეა (ურუგვაი), პეუსელი და სტაბილე (არგენტინა).

ურუგვაი: ბალესტერო, მაჩერონი, ნაზაცი, ანდრადე, ფერნანდესი, გესტილო, დორადო, სკარონე, კასტრო, სეა, ირიარტე.

არგენტინა: ბოტასო, დელა ტორე, პატერნოსტერი, ჟოან ევარისტო, მონტი, სუარესი, პეუსელი, ვარალო, სტაბილე, ფერეირა, მარიო ევარისტო.

II. 1934 წლის 10 ივნისი, რომი (იტალია).
იტალია — ჩეხოსლოვაკია — 2:1 (0:1).

გოლების ავტორებია: ორსი და შიაფიო (იტალია), პუკი (ჩეხოსლოვაკია).

იტალია: კომბი, მანცეგლიო, ალემანდი, ფერარი IV, მონტი, ბერტოლინო, გუაიტა, მეაცა, შიაფიო, ფერარი, ორსი.

ჩეხოსლოვაკია: პლანიჩკა, ჟენიშეკი, შიროკი, კოსტალეკი, კამბალი, კრჩილი, იუნეკი, სვობოდა, სობოტკა, ნეედლი, პუკი.

III. 1938 წლის 19 ივნისი, პარიზი (საფრანგეთი).
იტალია — უნგრეთი — 4:2 (4:2).

გოლების ავტორებია: ფიოლა — 2, კოლაუსი — 2 (იტალია), ტიტკოში და შაროში (უნგრეთი).

იტალია: ოლივიერი, ფონი, რავა, სერანტონი, ანდრეოლო, ლოკატელი, ბიავატი, მეაცა, ფიოლა, ფერარი, კოლაუსი.

უნგრეთი: საბო, პოლგარი, ბირო, შალაი, შუკსი, ლაზარი, სასი, ვინცი, შაროში, ზენგელერი, ტიტკოში.

IV. 1950 წლის 16 ივლისი, რიო დე ჟანეირო (ბრაზილია).
(ფინალი პირველად ტარდებოდა წრიული სისტემით ნახევარ-
ფინალის ყველა ჯგუფებში გამარჯვებულ ოთხ გუნდს შორის).
გადამწყვეტ ორთაბრძოლაში შეხვდნენ:

ურუგვაი — ბრაზილია — 2:1 (2:1).

გოლების ავტორებია: შიაფინო და ჯიგია (ურუგვაი), ფრი-
ასა (ბრაზილია).

ურუგვაი: მასპოლი, გონზალესი, ტეხერა, გამბეტა, ვარელა, ან-
დრადე III, ჯიგია, პერესი, მიგუესი, შიაფინო, მორანი.

ბრაზილია: ბარტოსა, აუგუსტო, ჟიუვენალი, ბაუერი, დანილო,
ბიგოდე, ფრიასა, ზინინო, ადემირი, ჟაირი, შიკო.

V. 1954 წლის 4 ივლისი, ბერნი (შვეიცარია).

დასავლეთ გერმანია — უნგრეთი — 3:2 (2:2).

გოლების ავტორებია: რანი (2) და მორლოკი (დას. გერ-
მანია), პუშკაში და ციბორი (უნგრეთი).

დასავლეთ გერმანია: ტურეკი, პოსიბალი, ლიბრიხი, კოლმაიე-
რი, ეკელი, მეი, რანი, მორლოკი, ოტომარი, ფრიც ვალ-
ტერი, შეფერი.

უნგრეთი: გროშიჩი, ბუზანსკი, ლორანტი, ლანტოში, ბოჟიკი,
ზაკარიაში, ციბორი, კოჩიში, ჰიდეგკუტი, პუშკაში, ტო-
ტი I.

VI. 1958 წლის 29 ივნისი, სტოკჰოლმი (შვეცია).

ბრაზილია — შვეცია — 5:2 (2:1).

გოლების ავტორებია: ვავა (2), პელე (2), ზაგალორ (ბრა-
ზილია), ლიდჰოლმი და სიმონსონი (შვეცია).

ბრაზილია: ჟილმარი, ჯ. სანტოსი, ორლანდო, ბელინი, ნ. სან-
ტოსი, დიდი, ზიტო, გარინჩა, ვავა, პელე, ზაგალო.

შვეცია: სვენსონი, ბერგმარკი, გუსტავსონი, აკსბომი, ბერიე-
სონი, პარლინგი, ჰამრინი, გრენი, სიმონსონი, ლიდჰოლმი.
სკოგლუნდი.

VII. 1962 წლის 17 ივლისი, სანტ-იაგო (ჩილი).

ბრაზილია — ჩეხოსლოვაკია — 3:1 (1:1).

გოლების ავტორებია: ამარილდო, ზიტო, ვავა (ბრაზილია),
მასოპუსტი (ჩეხოსლოვაკია).

ბრაზილია: ჟილმარი, ჯ. სანტოსი, მაურო, ზოზიმო, ნ. სანტო-
სი, ორლანდო, ზიტო, გარინჩა, ვავა, ამარილდო, ზაგალო.

ჩეხოსლოვაკია: შროიფი, ტიხი, პოპლუჰარი, ნოვაკი, პლუს-
კალი, მასოპუსტი, პოსპიჰალი, შერერი, კადრაბა, კვაშნია-
კი, ეელინეკი.

„ქალბატონ ნიკეს“ გოლოდინში...

თითქმის 13 წლის წინ მოსკოვის ახალ სტადიონზე — ლუენიკ-ში ჩატარდა საბჭოთა ფეხბურთის ისტორიაში პირველი მატჩი მსოფლიოს პირველობაზე. იმ ღირსსახსოვარი ივნისის დღიდან ჩვენც სპორტსმენების გზები ქალღმერთ ნიკეს ოქროს თასისკენ, მრავალი ქვეყნის სტადიონებზე შევეციისა და ჩილის ფინალური ტურნირებისკენ მიდიოდა. ამ რთულმა „ტრასამ“ ამჯერად თვით ფეხბურთის სამშობლოში — საპატიო ტიტულის „დიდი ჩემპიონის“ სახელისათვის გადამწყვეტი შერკინების ადგილზე მიგვიყვანა.

საინტერესოა გავიხსენოთ, როგორ ჩატარა საბჭოთა ნაკრებმა ბოლო სამი ჩემპიონატის შეხვედრები. მოგვიყავს ყველა მატჩი. ცხადია, გარდა ლონდონის ფინალური ასპარეზობისა.

VI. შვეიცია.

შესარჩმვი მატჩები

1957 წლის 23 ივნისი, მოსკოვი.

სსრკ — პოლონეთი 3:0 (1:0).

იაშინი; ოგონკოვი, კრიჟევსკი, კუზნეცოვი; ვოინოვი, ნეტო; ტატუშინი, ისაევი, სიმონიანი, სტრელცოვი, ილინი.

გოლების ავტორები: ტატუშინი, სიმონიანი.

1957 წლის 27 ივლისი, მოსკოვი.

სსრკ — ფინეთი — 2:1 (1:1).

მაკაროვი; ოგონკოვი, კრიჟევსკი, კუზნეცოვი; ვოინოვი, ნეტო; ტატუშინი, ისაევი, სიმონიანი, სტრელცოვი, ფომინი.

გოლების ავტორები: ვოინოვი, ნეტო.

1957 წლის 15 აგვისტო, ჰელსინკი.

ფინეთი — სსრკ 0:10 (0:7).

ბელიაევი; ოგონკოვი, კრიჟევსკი, კუზნეცოვი; ვოინოვი, ნეტო; ტატუშინი, ისაევი, სიმონიანი, სტრელცოვი, ილინი.

გოლების ავტორები: ნეტო, სიმონიანი — 3, სტრელცოვი — 2, ისაევი — 2, ილინი — 2.

1957 წლის 20 ოქტომბერი, ხოყუვი.

პოლონეთი — სსრკ 2:1 (1:0).

იაშინი; ოგონკოვი, მასლიონკინი, კუზნეცოვი; პარამონოვი, ნეტო; ისაევი, ივანოვი, სიმონიანი, სტრელცოვი, ილინი.
გოლის ავტორია ვ. ივანოვი.

1957 წლის 24 ნოემბერი, ლაიპცივი.

სსრკ — პოლონეთი (დამატებითი მატჩი) 2:0 (1:0).

იაშინი; ოგონკოვი, კესარევი, კუზნეცოვი; ვოინოვი, ნეტო; ტა-ტუშინი, ივანოვი, ფედოსოვი, სტრელცოვი, კოვალიოვი.
გოლების ავტორები: სტრელცოვი და ფედოსოვი.

ფინალური ტურნირი

1958 წლის 8 ივნისი, ჰეტებორგი.

სსრკ — ინგლისი 2:2 (1:0).

იაშინი; კესარევი, კრიჟევსკი, კუზნეცოვი; ვოინოვი, ცარიოვი;
ა. ივანოვი, ვ. ივანოვი, სიმონიანი, სალნიკოვი, ილინი.
გოლების ავტორები: სიმონიანი და ა. ივანოვი.

1958 წლის 11 ივნისი, ბუროსი.

სსრკ — ავსტრია 2:0 (1:0).

იაშინი; კესარევი, კრიჟევსკი, კუზნეცოვი; ვოინოვი, ცარიოვი;
ა. ივანოვი, ვ. ივანოვი, სიმონიანი, სალნიკოვი, ილინი.
გოლების ავტორები: ილინი და ვ. ივანოვი.

1958 წლის 14 ივნისი, ჰეტებორგი.

სსრკ — ბრაზილია 0:2 (0:1).

იაშინი; კესარევი, კრიჟევსკი, კუზნეცოვი; ვოინოვი, ცარიოვი;
ა. ივანოვი, ვ. ივანოვი, სიმონიანი, ნეტო, ილინი.

1958 წლის 17 ივნისი, ჰეტებორგი.

სსრკ — ინგლისი (დამატებითი მატჩი) 1:0 (0:0).

იაშინი; კესარევი, კრიჟევსკი, კუზნეცოვი; ვოინოვი, ცარიოვი,
აპუხტინი. ვ. ივანოვი, სიმონიანი, ფალინი, ილინი.
გოლის ავტორია ა. ილინი.

1958 წლის 19 ივნისი, სტოკჰოლმი.

სსრკ — შვეცია (მეოთხედფინალი) 0:2 (0:0).

იაშინი; კესარევი, კრიჟევსკი, კუზნეცოვი; ვოინოვი, ცარიოვი;
ა. ივანოვი, ვ. ივანოვი, სიმონიანი, სალნიკოვი, ილინი.

VII. ჩილი.

შესარჩივი მატჩები

1961 წლის 18 ივნისი, მოსკოვი.

სსრკ — თურქეთი 1:0 (1:0).

მასლაჩენკო; მედაკინი, მასლიონკინი, ჩოხელი; ვორონინი, მანოშინი; მეტრეველი, ბატანოვი, პონედელნიკი, ბუბუკინი, მესხი.
გოლის ავტორია ვ. ვორონინი.

1961 წლის 1 ივლისი, მოსკოვი.

სსრკ — ნორვეგია 5:2 (3:0).

მასლაჩენკო; მედაკინი, მასლიონკინი, ჩოხელი; ვორონინი, მანოშინი; მეტრეველი, ივანოვი, პონედელნიკი, ბუბუკინი, მესხი.
გოლების ავტორები: მეტრეველი, პონედელნიკი, ბუბუკინი (2).
მესხი.

1961 წლის 23 აგვისტო, ოსლო.

ნორვეგია — სსრკ 0:3 (0:0).

იაშინი; დუბინსკი, მასლიონკინი, ჩოხელი; ვორონინი, ნეტო;
მეტრეველი, ივანოვი, პონედელნიკი, ბუბუკინი, მესხი.
გოლების ავტორები: პონედელნიკი, მესხი, მეტრეველი.

1961 წლის 12 ნოემბერი, სტამბოლი.

თურქეთი — სსრკ 1:2 (1:2).

იაშინი; დუბინსკი, მასლიონკინი, ჩოხელი; ვორონინი, ნეტო;
მეტრეველი, ამბარცუმიანი, გუსაროვი, მამიკინი, მესხი.
გოლების ავტორები: გუსაროვი და მამიკინი.

ფინალური ტურნირი

1962 წლის 31 მაისი, არიკა.

სსრკ — იუგოსლავია 2:0 (0:0).

იაშინი; დუბინსკი, მასლიონკინი, ოსტროვსკი; ვორონინი, ნეტო;
მეტრეველი, ივანოვი, პონედელნიკი, კანევსკი, მესხი.
გოლების ავტორები: ივანოვი, პონედელნიკი.

1962 წლის 3 ივნისი, არიკა.

სსრკ — კოლუმბია 4:1 (3:1).

იაშინი; ჩოხელი, მასლიონკინი, ოსტროვსკი; ვორონინი, ნეტო;
ჩისლენკო, ივანოვი, პონედელნიკი, კანევსკი, მესხი.
გოლების ავტორები: ივანოვი (2), ჩისლენკო და პონედელნიკი.

1962 წლის 6 ივნისი, არიკა.

სსრკ — ურუგვაი 2:1 (1:0).

იაშინი; ჩოხელი, მასლიონკინი, ოსტროვსკი; ვორონინი, ნეტო;
ჩისლენკო, ივანოვი, პონედელნიკი, მამიკინი, ჰუსაინოვი.

გოლების ავტორები: მამიკინი, ივანოვი.

1962 წლის 10 ივნისი, არიკა.

ჩილი — სსრკ (შეოთხედვინალი) 2:1 (2:1).

იაშინი; ჩოხელი, მასლიონკინი, ოსტროვსკი; ვორონინი, ნეტო;
ჩისლენკო, ივანოვი, პონედელნიკი, მამიკინი, მესხი.

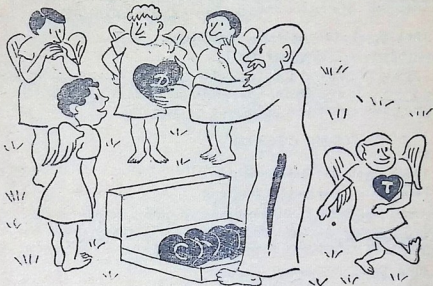
გოლის ავტორია ი. ჩისლენკო.

VIII. ივლისი.

უმსარჩემი მატჩები

1965 წლის 23 მაისი, მოსკოვი.

სსრკ — საბერძნეთი 3:1 (1:0).

(თითქმის ჟან ეფელის მიხედვით)

სამყაროს შექმნა, ანუ... როგორ გაჩნდნენ პირველი გულშემატკივრები.

ნაზ. ა. ერაძისა.

ბანიკოვი; დიკარევი, შესტერნიოვი, ვორონინი, დანილოვი; სრ-
კინავა, ჰუსაინოვი; მეტრეველი, ივანოვი, კაზაკოვი, მესხი.
გოლების ავტორები: კაზაკოვი და ივანოვი (2).

1965 წლის 30 მაისი, მოსკოვი.

სსრკ — უელსი 2:1 (1:0).

ბანიკოვი; პონომარიოვი, რიაბოვი, შესტერნიოვი, დანილოვი;
ვორონინი, ჰუსაინოვი; მეტრეველი, ივანოვი, კაზაკოვი, მესხი.
გოლების ავტორები: ივანოვი და მესხი.

1965 წლის 27 ივნისი, მოსკოვი.

სსრკ — დანია 6:0 (1:0).

კავაზაშვილი; ლოგოფეტი, შესტერნიოვი, რიაბოვი, სარაევი; ვო-
რონინი, ჰუსაინოვი; მეტრეველი, ივანოვი, ბარქაია, მესხი.
გოლების ავტორები: ჰუსაინოვი, მეტრეველი, ბარქაია (2).
მესხი.

1965 წლის 3 ოქტომბერი, ათენი.

საბერძნეთი — სსრკ 1:4 (1:2).

იაშინი; პონომარიოვი, შესტერნიოვი, ხურცილავა, დანილოვი.
ვორონინი, საბო; მეტრეველი, ბანიშევსკი, კაზაკოვი, ხმელნიცკი.
გოლების ავტორები: მეტრეველი და ბანიშევსკი (3).

1965 წლის 17 ოქტომბერი, კოპენჰაგენი.

დანია — სსრკ 1:3 (0:0).

იაშინი; პონომარიოვი, შესტერნიოვი, ხურცილავა, დანილოვი;
ვორონინი, საბო; მეტრეველი, ბანიშევსკი, მალაფეევი, ხმელნიცკი.
გოლების ავტორები: მეტრეველი, მალაფეევი და საბო.

1965 წლის 27 ოქტომბერი, კარდიფი.

უელსი — სსრკ 2:1 (1:1).

კავაზაშვილი; აფონინი, შესტერნიოვი, ხურცილავა, დანილოვი;
ვორონინი, ჰუსაინოვი; მეტრეველი, ბანიშევსკი, მალაფეევი, მესხი.
გოლის ავტორია ა. ბანიშევსკი.

ამრიგად, ჩატარებულ 24 მატჩში მოპოვებულია 17 გამარჯვება,
2 შეხვედრა დამთავრდა ფრედ, 5 კი — დამარცხებით. ბურთების
საერთო შეფარდებაა 62:25.

აქ მოყვანილ მატჩებში სულ მონაწილეობა მიიღო 61 ფეხბურ-
თელმა. ყველაზე მეტი შეხვედრა (18) ჩაატარა ვ. ივანოვმა, ორი
მატჩით ნაკლები ითამაშა იაშინმა. ვორონინმა ჩაატარა 14 მატჩი, ნე-
ტომ — 12, მეტრეველმა და მესხმა — 11-11, ბ. კუზნეცოვმა —
10. ვოინოვმა, სიმონიანმა, მასლიონკინმა და ფედოსოვმა — 9-9.

მეჩხეველი - 5 ზეხი
მესხი - 4 ზეხი

437 კანი - 11

კრიევსკიმ და ა. ილინმა — 8-8, ჩოხელმა და პონედელნიკმა — 7-7, კესარევმა, შესტერნიოვმა და დანილოვმა — 6-6, ოგონკოვმა, სტრელცოვმა, ცარიოვმა და ჰუსაინოვმა — 5-5, ტატუშინმა, ანკივანოვმა და ოსტროვსკიმ — 4-4, ისაევმა, სალნიკოვმა, ბუბუკინმა, მაშიკინმა, დუბინსკიმ, ჩისლენკომ, კაზაკოვმა, პონომარიოვმა, ხურცილავამ და ბანიშევსკიმ — 3-3, მასლაჩენკომ, მედაკინმა, მანოშინმა, კანევსკიმ, კავაზაშვილმა, ბანიკოვმა, საბომ, ხმელნიცკიმ და მალაფეევმა — 2-2, მაკაროვმა, ფომინმა, ბელიაევმა, კოვალიოვმა, პარამონოვმა, აპუხტინმა, ფალინმა, ბატანოვმა, ამბარცუმიანმა, ბარჩაიამ, სიჭინავამ, დიკარევმა, რიაბოვმა, ლოგოფეტმა, სარაევმა და აფონინმა — თითო.

აი, გოლების ავტორებიც: ვ. ივანოვი — 9, სიმონიანი, ა. ილინი, მეტრეველი — 5-5, მესხი, პონედელნიკი. ბანიშევსკი — 4-4. სტრელცოვი — 3, ნეტო, ისაევი, ვორონინი, მამიკინი, ჩისლენკო, ბუბუკინი, ბარჩაია — 2-2, ვოინოვი, ტატუშინი, ფედოსოვი, ა. ივანოვი, გუსაროვი, ჰუსაინოვი, კაზაკოვი, საბო და მალაფეევი — თითო.

«საუკეთესო სასტვენების» მფლობელები

ფეხბურთის საერთაშორისო ფედერაციის მსაჯთა კომიტეტის სესიის გადაწყვეტილებით, ლონდონის მსოფლიოს ჩემპიონატს მოემსახურება სხვადასხვა ქვეყნის 31 საუკეთესო არბიტრი.

ტრადიციისამებრ, ჩემპიონატის ორგანიზატორს — ინგლისს გამოეყო ყველაზე მეტი, 7 ადგილი. აი, ალბიონის ნაპირების მსაჯთა „შესანიშნავი შვიდეული“: ჰოლენი, ფინეი, კლემენტისი, კროუფორდი, დავნალი, ტეილორი და მაკეიზი.

გარდა ამისა, ბრიტანული ფეხბურთი წარმოდგენილია კიდევ 3 არბიტრით: ფილიპი (შოტლანდია), გალაჰანი (უელსი), ედაირი (ჩრ. ირლანდია).

დანარჩენი სახელმწიფოებიდან შერჩეულ იქნა თითო-თითო არბიტრი. სსრ კავშირიდან იმსაჯებს აწერბაიჯანის ფიკკულტურის ინსტიტუტის კათედრის გამგე, საერთაშორისო კატეგორიის მსაჯი ბახრამოვი, უნგრეთიდან — უოლტი, ბულგარეთიდან — რუშმანცევი, ჩეხოსლოვაკიიდან — გალბა, იუგოსლავიიდან — ზეჩევიჩი.

ლონდონის არბიტრთა სიაში არიან აგრეთვე დინსტი (შვეიცარია), ლობელა (იტალია), აშკენაზი (ისრაელი), გარდუზაბალი (ესპანეთი), ვაკუნა (ჩილი), მარკიზი (ბრაზილია) და სხვ.

ჩემპიონთა თასი

გაბრიელ ანოს, ამჟამად ფეხბურთის ცნობილ მიმომხილველის (წარსულში საფრანგეთის ნაკრების წევრის) თაოსნობით 1955 წლიდან იმართება ევროპის უძლიერესი საკლუბო გუნდების გათამაშება — ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასი. ანოს წინადადებამ დიდი მოწონება ჰპოვა: ფრანგულმა სპორტულმა გაზეთმა „ეკიპმა“ სპეციალური პრიზი დააწესა და გათამაშებამ ტრადიციული ხასიათი მიიღო.

ქვემოთ მოგვყავს დღემდე ჩატარებული ყველა ფინალური მატჩის სია — წლები, შეჯიბრებების ადგილი, მონაწილე გუნდები და, ცხადია, შედეგებიც.

- I. 1955—56 წ. წ. პარიზი. „რეალი“ (ესპანეთი) — „რეიმსი“ (საფრანგეთი) — 4:3.
 - II. 1956—57 წ. წ. მადრიდი. „რეალი“ (ესპანეთი) — „ფორენტინა“ (იტალია) — 2:0.
 - III. 1957—58 წ. წ. ბრიუსელი. „რეალი“ (ესპანეთი) — „მილანი“ (იტალია) — 3:2 (დამატებით დროში).
 - IV. 1958—59 წ. წ. შტუტგარტი. „რეალი“ (ესპანეთი) — „რეიმსი“ (საფრანგეთი) — 2:0.
 - V. 1959—60 წ. წ. გლაზგო. „რეალი“ (ესპანეთი) — „ინტერსტი“ (გფრ) — 7:2.
 - VI. 1960—61 წ. წ. ბერნი. „ბენფიკა“ (პორტუგალია) — „ბარსელონა“ (ესპანეთი) — 3:2.
 - VII. 1961—62 წ. წ. ამსტერდამი. „ბენფიკა“ (პორტუგალია) — „რეალი“ (ესპანეთი) — 5:3.
 - VIII. 1962—63 წ. წ. ლონდონი. „მილანი“ (იტალია) — „ბენფიკა“ (პორტუგალია) — 2:1.
 - IX. 1963—64 წ. წ. ვენა. „ინტერნაციონალე“ (იტალია) — „რეალი“ (ესპანეთი) — 3:1.
 - X. 1964—65 წ. წ. მილანი. „ინტერნაციონალე“ (იტალია) — „ბენფიკა“ (პორტუგალია) — 1:0.
- ახლახან დამთავრდა მორიგი, 1965 — 66 წლების გათამაშება. მოგვყავს მის ფარგლებში გამართული მატჩების ცხრილი:

„ლოზანა“ (შვეიცარია) — „სპარტა“ (ჩეხოსლოვაკია)	0:0, 0:4
„ანდერლეხტი“ (ბელგია) — „ფენერბახჩე“ (თურქეთი)	— 0:0, 5:1
„ჰელსინკი ზიკი“ (ფინეთი) — „მანჩესტერ იუნაიტედი“ (ინგლისი)	— 2:3, 0:6
„ლინი“ (ნორვეგია) — „დერი სიტი“ (ჩრდ. ირლანდია)	— 5:3, 1:5
„ნანდორი“ (ალბანეთი) — „კილმარნოკი“ (შოტლანდია)	— 0:0, 0:1
„დრუმკონდრა“ (ირლანდია) — „ფორვერტსი“ (გერ)	— 1:0, 0:3
„იურგორდენი“ (შვეცია) — „ლევსკი“ (ბულგარეთი)	— 2:1, 0:6
„ფერენცვაროში“ (უნგრეთი) — „კეფლავიკი“ (ისლანდია)	— 4:1, 9:1
„ბენფიკა“ (პორტუგალია) — „დიუდელანჟი“ (ლუქსემბურგი)	— 8:0, 10:0
„ლასკი“ (ავსტრია) — „გურნიკი“ (პოლონეთი)	— 1:3, 1:2
„პარტიზანი“ (იუგოსლავია) — „ნანტი“ (საფრანგეთი)	— 2:0, 2:2
„აპოელი“ (კვიპროსი) — „ვერდერ ბრემენი“ (გერ)	— 0:5, 0:5
„პანათენაიკოსი“ (საბერძნეთი) — „სლიემა ვანდერერსი“ (მალტა)	— 4:0
„დინამო“ (რუმინეთი) — „ოდენსე 1909“ (დანია)	— 4:0, 3:2
„ფეიენოორდი“ (შოლანდია) — „რეალი“ (ესპანეთი)	— 2:1, 0:5

პირველ წრეში თავისუფალი იყო თასის მფლობელი — მილანის „ინტერნაციონალე“ (იტალია).

მერვედფინალი

„პარტიზანი“ — „ვერდერ ბრემენი“	— 3:0, 0:1
„სპარტა“ — „გურნიკი“	— 3:0, 2:1
„დინამო“ — „ინტერნაციონალე“	— 2:1, 0:2
„კილმარნოკი“ — „რეალი“	— 2:2, 1:5
„ლევსკი“ — „ბენფიკა“	— 2:2, 2:3
„ფერენცვაროში“ — „პანათენაიკოსი“	— 0:0, 3:1
„ფორვერტსი“ — „მანჩესტერ იუნაიტედი“	— 0:2, 1:3
„დერი სიტი“ — „ანდერლეხტი“	— 0:9, 7:3

მეოთხედფინალი

„მანჩესტერ იუნაიტედი“ — „ბენფიკა“	— 3:2, 5:1
„ანდერლეხტი“ — „რეალი“	— 1:0, 2:4
„ინტერნაციონალე“ — „ფერენცვაროში“	— 4:0, 1:1
„სპარტა“ — „პარტიზანი“	— 4:1, 0:5

ნახევარფინალი

„რეალი“ — „ინტერნაციონალე“	— 1:0, 1:1
„პარტიზანი“ — „მანჩესტერ იუნაიტედი“	— 2:0, 0:1

ფინალი

„რეალი“ — „პარტიზანი“	— 2:1
-----------------------	-------

თასაბრის გულბელთა თასი

ამ შეჯიბრების გამართვის იდეა წარმოიშვა 1960 წლის დამდეგს. მისი ინიციატორები იყვნენ ავსტრია, ჩეხოსლოვაკია, უნგრეთი, ბელგია, საფრანგეთი, გერ, იტალია, იუგოსლავია, შვეიცარია და ესპანეთი. იგი ტარდება ისეთივე რეგლამენტით, როგორც ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის გათამაშება. ვანსწავება მხოლოდ ერთშია: პირველი გათამაშების ფინალი შედგებოდა ორი მატჩისგან — საკუთარ და მეტოქის მინდვრებზე. მეორე გათამაშებიდან მოყოლებული კი ფინალის გამართვა ნეიტრალურ მოედანზე ერთ შეხვედრაში გადაწყდა. დღესდღეობით ჩატარდა 5 გათამაშება, რომელთა უძლიერესი მონაწილენი ჩამოთვლილია ქვემოთ.

აი, როგორ წარიმართა ფინალური ასპარეზობანი:

- I. 1960-61 წ. წ. „ფიორენტინა“ (იტალია) — „გლაზგო რენჯერსი“ (შოტლანდია).
2:0 — გლაზგოში.
2:1 — ფლორენციაში.
- II. 1961—62 წ. წ. „ატლეტიკო“ (ესპანეთი) — „ფიორენტინა“ (იტალია).
1:1 — გლაზგოში.
3:0 — შტუტგარტში.
- III. 1962—63 წ. წ. „ტოტენჰემ ჰოტსპური“ (ინგლისი) — „ატლეტიკო“ (ესპანეთი).
5:1 — როტერდამში.
- IV. 1963—64 წ. წ. „სპორტინგი“ (პორტუგალია) — მტკ (უნგრეთი).
3:3 — ბრიუსელში.
1:0 — ანტვერპენში.
- V. 1964—65 წ. წ. „ვესტ ჰემი“ (ინგლისი) — „მიუნჰენი“ (გერ).
2:0 — ლონდონში.

თასების მფლობელთა თასის მორიგი, მეექვსე გათამაშება პირველი იყო, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო საბჭოთა საკლუბო გუნდმა. „პირველი მერცხლობა“ წილად ხვდა კიევის „დინამოს“ — სსრ კავშირის 1964 წლის თასის მფლობელს. ევროპის ქვეყნების თასების მფლობელთა თასის გათამაშება იქცა ამგვარი რანგის პირველ შეჯიბრებად, რომელმაც ჩვენს სტადიონებზე „შემთაბიჯა“.

კიეველთა დებიუტი იმედისმომცემად დაიწყო: ჩრდილოეთ ირლანდიის ერთ-ერთი საუკეთესო კლუბი „კოლრეინი“ პირდაპირ განადგურებულ იქნა ჯერ საკუთარ მიწაზე, კოლრეინში (6:1), ერთი კვირის შემდეგ კი — კიევში (4:0). მაგრამ ეს მატჩები ხომ ხელსაყრელ ვადებში ჩატარდა (2 და 8 სექტემბერს), ე. ი. მაშინ, როდესაც საფეხბურთო სეზონს ჩვენში ჯერ კიდევ არ ჰქონდა გადაკვეთილი ფინიშის ხაზი.

დინამოელთა შემდეგ მეტოქედ აღმოჩნდა ნორვეგიის თასის მფლობელი — ტრონჰეიმის კლუბი „როზენბორგი“. მისი წინააღმდეგობაც ადვილად იქნა დაძლეული (4:1 — ტრონჰეიმში, 1965 წლის 24 ოქტომბერს და 2:0 — კიევში, 28 ოქტომბერს).

კიეველები გავიდნენ მეოთხედფინალში, სადაც წილისყრამ შეახვედრა პოპულარული შოტლანდიური კლუბი „სელტიკი“ (გლაზგო). მწვრთნელებმა დაიწყეს სპორტული ფორმის შენარჩუნების გზების ძიება, მაგრამ, როგორც შემდგომმა ამბებმა გვიჩვენა, მათ მაინც ვერ შეძლეს „მრისხანე იარაღით“ დახვედროდნენ სტუმრებს შორეული შოტლანდიიდან. უკვე პირველმა მატჩმა, რომელიც წაგებულ იქნა გლაზგოში 1966 წლის 12 იანვარს, საგრძნობლად გაუქარწყლა კიეველებს ფიქრები თასზე. და მართლაც, 26 იანვარს თბილისურმა ფრემ კიეველები შეჯიბრებას გამოთიშა.

მიუხედავად ამისა, კიეველთა დებიუტი მაინც სასარგებლო გამოდგა. მან წამოჭრა და ნათელყო ბევრი პრობლემა, რომელთა გადაჭრა დაეხმარება ჩვენს უძლიერეს კლუბებს უფრო გაბედულად გავიდნენ ტრადიციული საერთაშორისო ტურნირების ორბიტაზე.

ქვემოთ მოყვანილია თასების მფლობელთა თასის მორიგი, VI გათამაშების შეხვედრების შედეგები:

„ორხუსი“ (დანია) — „სეტუბალი“ (პორტუგალია)	— 2:1, 2:1
„როზენბორგი“ (ნორვეგია) — „რეიკიავიკი“ (ისლანდია)	— 3:1, 3:1
„ჰონვედი“ (უნგრეთი) — „რეიპასი“ (ფინეთი)	— 10:2, 6:0
„დინამო“ (კიევი, სსრკ) — „კოლრეინი“ (ჩრდ. ირლანდია)	— 6:1, 4:0
„შტიინცა“ (რუმინეთი) — „ვეინერ ნოიშტადტი“ (ავსტრია)	— 1:0, 2:0
„სტანდარდი“ (ბელგია) — „კარდიფ-სიტი“ (უელსი)	— 2:1, 1:0
„ატლეტიკო“ (ესპანეთი) — „დინამო“ (ზაგრები, იუგოსლავია)	— 4:0, 1:0
„სიონი“ (შვეიცარია) — „გალათასარაი“ (თურქეთი)	— 5:1, 1:2
„აუფბაუ“ (მადეგურგი, გერ) — „სპორა“ (ლუქსემბურგი)	— 1:0, 2:0
„დუკლა“ (ჩეხოსლოვაკია) — „რენი“ (საფრანგეთი)	— 2:0, 0:0
„ბორუსია“ (დორტმუნდი, გერ) — „ფლორიანა“ (მალტა)	— 5:1, 8:0

„ლივერპული“ (ინგლისი) — „იუვენტუსი“ (იტალია)	— 0:1, 2:0
„ოლიმპიაკოსი“ (საბერძნეთი) — „ომონია“ (კვიპროსი)	— 1:0, 1:1
„სელტიკი“ (გლაზგო, შოტლ.) — „გოუ ეგედი“ (პოლანდია)	— 6:0, 1:0
ცდნა (ბულგარეთი) — „ლიმერეიკი“ (ირლანდია)	— 2:1, 2:0
I წრეში თავისუფალი იყო თასის მფლობელი — „ვესტ ჰემი“ (ინგლისი).	

მერვედფინალი

„ჰონვედი“ — „დუკლა“	— 3:2, 1:2
„დინამო“ კ. — „როზენბორგი“	— 4:1, 2:0
„სელტიკი“ — „ორსუსი“	— 1:0, 2:0
„ლივერპული“ — „სტანდარდი“	— 3:1, 1:2
„ვესტ ჰემი“ — „ოლიმპიაკოსი“	— 4:0, 2:2
„აუფბაუ“ — „სიონი“	— 8:1, 2:2
„ბორუსია“ — ცდნა	— 3:0, 2:4
„ატლეტიკო“ — „შტინცა“	— 2:0, 4:0

მეთხედფინალი

„დინამო“ კ. — „სელტიკი“	— 0:3, 1:1
„ბორუსია“ — „ატლეტიკო“	— 1:1, 1:0
„ჰონვედი“ — „ლივერპული“	— 0:0, 0:2
„ვესტ ჰემი“ — „აუფბაუ“	— 1:0, 1:1

ნახევარფინალი

„ვესტ ჰემი“ — „ბორუსია“	— 1:2, 1:3
„სელტიკი“ — „ლივერპული“	— 1:0, 0:2

ფინალი

„ბორუსია“ — „ლივერპული“	— 2:1
-------------------------	-------

საკონტინენტთაშორისო თ ა ს ი

ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის გათამაშების მსგავსად წარმოიშვა სამხრეთ ამერიკის კონტინენტის უძლიერესი საკლუბო გუნდის გამოვლენის ტრადიცია. მოგვიანებით დაწესდა საკონტინენტთაშორისო თასი, რომელიც, როგორც ეს მისი სახელწოდებიდანაც ჩანს, თამაშდება ორი კონტინენტის თასების მფლობელთა შორის.

საკონტინენტთაშორისო თასის გათამაშება დასაბამს იღებს 1960 წლიდან, როდესაც ერთმანეთს შეხვდნენ „რეალი“ (მადრიდი, ესპანეთი) და „პენიაროლი“ (მონტევიდეო, ურუგვაი). ითამაშა რა გასვლითი მატჩი ფრედ (0:0), „რეალმა“ გაიმარჯვა თავის მინდორზე (5:1) და თასის პირველი მფლობელი გახდა.

ერთი წლის შემდეგ „პენიაროლი“ კვლავ წარმოადგენდა სამხრეთ ამერიკის ფეხბურთის გათამაშების ფინალში ამჯერად პორტუგალიის „ბენფიკას“ წინააღმდეგ. ურუგვაელებმა უფრო წარმატებით ითამაშეს: მართალია, მათ წააგეს ლისაბონში (0:1), სამაგიეროდ შინ პირდაპირ გაანადგურეს „ბენფიკა“ — 5:0. მესამე მატჩი პორტუგალიელების თანხმობით ისევ მონტევიდეოში გაიმართა: „პენიაროლმა“ კვლავ გაიმარჯვა, ამჯერად ანგარიშით 2:1.

1962 წელი იმავე „ბენფიკას“ წინააღმდეგ დგას უკვე ბრაზილიის „სანტოსი“ — პელესა და კუტინოს გუნდი. პირველმა მატჩმა „მარაკანაზე“ ბრაზილიელებს წარმატება მოუტანა — 3:2. „ყავისა და ბურთის“ ქვეყანამ გაიმარჯვა მეორე შეხვედრაშიც (ლისაბონში) — 5:2.

მომდევნო წელს „სანტოსმა“ მოახერხა თავისთან დაეტოვებინა თასი. მისი მეტოქე იყო იტალიის კლუბი „მილანი“. ორივე მატჩი დამთავრდა ერთნაირი ანგარიშით — 4:2. მილანში გაიმარჯვეს იტალიელებმა, რიო-დე-ჟანეიროში კი — „სანტოსმა“. დამატებითმა შეხვედრამ „მარაკანაზე“ გამარჯვება მოუტანა ბრაზილიელებს, რომლებმაც ერთადერთი გოლი 11-მეტრიანი საჯარიმო დარტყმით გაიტანეს.

1964 წლის გათამაშებამ ახალი ფავორიტები გავაცნო: ევროპაში — მილანის „ინტერნაციონალე“, ხოლო სამხრეთ ამერიკაში — არგენტინის კლუბი „ინდეპენდიენტე“. ბუენოს-აირესში გამართულმა მატჩმა გამარჯვება მოუტანა არგენტინელებს — 1:0. სამაგიეროდ ისინი დამარცხდნენ მომდევნო შეხვედრაში — 0:2. მესამე მატჩი დაინიშნა ნეიტრალურ მინდორზე, მადრიდში. დამატებითი დროის მიწურულში იტალიელებმა გაიტანეს ერთადერთი ბურთი — 1:0.

და, ბოლოს, შარშან საკონტინენტთაშორისო თასი კვლავ იმავე გუნდებმა გაითამაშეს. „ინტერნაციონალეს“ ფეხბურთელებმა კვლავ იზეიმეს საპატიო გამარჯვება თავიანთ მინდორზე (3:0), მეორე მატჩში კი ფრეს დასაჯერდნენ და კვლავ წაიღეს შინ მსოფლიოს საკლუბო გუნდების ყველაზე სანუკვარი ჯილდო.

1965 წლის საკონტინენტთაშორისო მატჩი ფეხბურთში მსოფლიოს ორ უძლიერეს საკლუბო გუნდს — „ინტერნაციონალესა“ და „ინდეპენდიენტეს“ შორის. პირველი მატჩი, რომელიც მილანში ჩატარდა, მოიგეს იტალიელმა ფეხბურთელებმა — 3:0. სურათზე თქვენ ხედავთ მესამე გოლს არგენტინელთა კარში, რომელმაც წერტილი დაუსვა ამ ამაღლვებელ ორთაბრძოლას. ბურთი გაიტანა მატჩის გმირმა სანდრინო შაცოლამ (იგი კარში ძნელი მდგომარეობიდან დარტყმის შემდეგ მიწაზე იცემა).

„ოქროს ბურთი“ 1965

ევროპის თასზე სსრ კავშირისა და შვეციის ეროვნული ნაკრები გუნდების მეორე მეოთხედფინალური მატჩის წინ, რომელიც მოსკოვში, ვ. ი. ლენინის სახელობის ცენტრალურ სტადიონზე გაიმართა 1964 წლის 27 მაისს, სპორტის დამსახურებულ ოსტატს ლევ იაშინს გადაეცა „ოქროს ბურთი“. ეს იყო ფრანგული ერთკვირეულის „ფრანს ფუტბოლის“ პრიზი, რომელიც სახელგანთქმულ მეკარეს — ევროპის 1963 წლის საუკეთესო ფეხბურთელს — გადასცა „ფრანს ფუტბოლის“ რედაქტორმა მაქს იურბინიმ. უნდა აღინიშნოს, რომ იაშინი ერთადერთი მეკარეა, რომელმაც მოიპოვა ეს ჯილდო.

მომდევნო წელს ამ საპატიო პრიზის მფლობელი გახდა შოტლანდიელი ფეხბურთელი დენის ლოუ.

„ფრანს ფუტბოლმა“ ამჯერადაც ტრადიციისამებრ ახალი წლის დამდეგისთვის შეაჯამა კონკურსის შედეგები. ევროპის 1965 წლის საუკეთესო ფეხბურთელად აღიარებულია პორტუგალიელი ეუსეზიო. როგორც ცნობილია, 22 წლის მოზამბიკელი ზანგი თამაშობს ლისაბონის „ბენფიკასა“ და პორტუგალიის ნაკრებში.

ამ უკანასკნელ კონკურსში, რომელშიც გამარჯვებულმა 67 ხმა მიიღო, მონაწილეობდა ევროპის 21 ქვეყნის ფეხბურთის 36 მიომხილველი.

ეუსეზიოს გარდა, ევროპის საუკეთესო ფეხბურთელთა ათეულში შევიდნენ: ჯ. ფაკეტი („ინტერნაციონალე“, იტალია), ლ. სუარესი („ინტერნაციონალე“), პოლ ვან ჰიმსტი („ანდერლენტი“, ბელგია), რ. ჩარლტონი („მანჩესტერ იუნაიტედი“, ინგლისი), ფ. ალბერტი („ფერენცვაროში“, უნგრეთი), ჯ. რივერა („მილანი“, იტალია), ვ. ვორონინი („ტორპედო“, სსრ კავშირი), გ. ასპარუხოვი („ლეფსკი“, ბულგარეთი), ს. მაცოლა („ინტერნაციონალე“).

ვფიქრობთ, გულშემატკივართათვის საინტერესოა გავიხსენოთ „ოქროს ბურთის“ წინა წლების მფლობელებიც:

- 1956 წ — მეტიუზი (ინგლისი)
- 1957 წ — დი სტეფანო (ესპანეთი).
- 1958 წ — კოპა (საფრანგეთი)
- 1959 წ — დი სტეფანო (ესპანეთი)
- 1960 წ — სუარესი (ესპანეთი)
- 1961 წ — სივორი (იტალია)
- 1962 წ — მასოპუსტი (ჩეხოსლოვაკია)

მეტიუზი

დი სტეფანო და სივორი

კოპა

სუარესი

მანუაშვილი

იანიშვილი

ლომ

მანუაშვილი

იხილეთ თუ არა, რთა...

◆ ... პირველად: ფეხბურთის კარის ბაღე გაჩნდა 1891 წელს, მსაჯის სასტვენო ვაისმა 1878 წელს, 11-მეტრიანი საჭარიმო დარტყმა, რომელიც მაშინ უდრიდა 12 იარღს (10 მ 97 სმ), ძალაში შევიდა 1891 წელს.

◆ ... შოტლანდიის თასის გათამაშებისას 1885 წელს „არბოას“ კლუბმა დამარცხა „ბოი აკორდის“ გუნდი გამანადგურებელი ანგარიშით — 36 : 0. ზუსტად იმავე დღეს მოხდა მეორე სენსაციაც — „დენდი ჰარპმა“ ასევე გამანადგურებელი ანგარიშით მოუგო „აბერდინ რეუერსის“ გუნდს, მაგრამ „ჰატარა“ კორექტივით — 35 : 0.

◆ ... მსოფლიო ფეხბურთის ისტორიაში ყველაზე ხანგრძლივი მატჩი შედგა 1955 წელს ინგლისის თასის გათამაშებისას. მან 9 საათზე მეტ ხანს გასტანა იმიტომ, რომ „სტოკ-სიტისა“ და „ბერის“ გუნდებს არაფრით არ სურდათ „დაუმოთ“ ერთმანეთისთვის და საუბიმო ანგარიშის გამო ხუთჯერ შეხვდნენ ერთმანეთს.

მხიარული ჰასი

● იგი მოხეტიალე ფორვარდი გახლდათ — მესუთედ იცვლიდა გუნდს.

● ბურთი. არც ისე სქელკანია-ნია, როგორც ზოგიერთ ფეხბურთელს ჰგონია.

● ვის რა ხვდა წილადა: ფეხბურთელს — სდიოს ბურთს, მწვრთნელს — ქულებს, გულშემატკივარს — ბილეთებს.

● ფეხბურთის მარში. მხნე, ოპტიმისტური მელოდია. ზოგჯერ სამგლოვიარო მარშივით უღერს.

● მწვრთნელის განცხადებიდან: ვცვლი ორ იზოლირებულ გარემარბს ერთზე... ცენტრში.

● ფეხბურთის პროგრამა. 5 კაპიკი რომ აწერია და 10 კაპიკად რომ „იკითხება“.

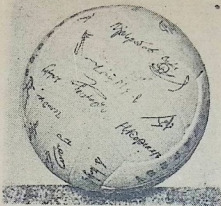
● ფეხბურთელებს ღმერთი კი არ სწამდათ... ქალღმერთი (ოქროსი).

ო. გოლაძე.

ახალი მოდა დევიზით:
„ფეხბურთი — 66“.
ნახ. ა. ერაძისა.

ჩვენ კონკურსი

საყოველთაოდ ცნობილია, რომ პროგნოზებს სპორტში ერთობ მერყევი ნია დაგი აქვს. მართლაც და ერუდირებულმა გულშემატკივარმა, რომელმაც კარგად იცის სპორტის ყველაზე უმნიშვნელო ნიუანსიც კი, შეიძლება ათიდან ერთი კიბოვაც ვერ გამოიცილოს, ხოლო გაცილებით უფრო დაბალი კვალიფიკაციის გულშემატკივარმა იქნებ ათჯერვე „მოარტყას ათიანს“.

სხვათა შორის, ცნობილია შემთხვევა, როცა სპორტული პროგნოზების ერთ-ერთ უცხოურ კონკურსში გამარჯვებული ისევე შორს იყო სპორტისგან, როგორც ცა დედამიწისაგან: იგი არც ფეხბურთზე დადიოდა, არც კალათბურთზე და არც ნიჩბოსნობაზე... კონკურსი ფეხბურთისა იყო და ამიტომ „გულშემატკივარი“ სტადიონზე მუდმივად საშვით დააჯილდოეს. ამის შემდეგ იგი არც ერთ თამაშს არ აცდენდა, კითხულობდა სპეციალურ ლიტერატურასა და სპორტულ პრესას. გარკვეული ხნის შემდეგ იგი ფეხბურთის სპეციალისტადაც კი აღიარეს.

... და აი, კიდევ მოეწყო ახალთაგან კონკურსი, შემდეგ კიდევ და კიდევ „სპეციალისტის“ გვარი უკვე აღარ ჩანდა გამარჯვებულთა შორის.

როგორც ხედავთ, პროგნოზები უნდელი საქმეა. ვინ იცის, როგორ წარიმართება სპორტული ბრძოლა!

ამ მხრივ, ჩვენი აზრით, გაცილებით მნიშვნელოვანია სპორტისმცოდნეთა კონკურსები, რომლითაც მოწმდება სპორტის ცოდნა (მისი ისტორია, საინტერესო ეპიზოდები და ა. შ.).

ამაში, ალბათ, მკითხველთა უმრავლესობა დაგვეთანხმება, მაგრამ რაკი ზოგიერთი გულშემატკივარი სწორედ პროგნოზებში ხედავს ინტერესს, ამიტომ (გული რომ არავის დასწყდეს!) გადავწყვიტეთ შემოგთავაზოთ, ასე ეთქვათ, „საკონკურსო სინთეზი“, ე. ი. კონკურსი, რომელშიც წარმოდგენილი იქნება პროგნოზებზე და სპორტის წარსულიც.

მაშ ასე, ჩვენი 1966 წლის ფეხბურთის კონკურსი:

1. ვინ იყო საბჭოთა ნაკრების პირველი კაპიტანი, რამდენი წლის განმავლობაში გამოდიოდა იგი გუნდის შემადგენლობაში?
2. რომელი ქვეყნის გუნდები გამოვლენ მსოფლიოს VIII ჩემპიონატში პირველ ოთხ ადგილზე, რა თანმიმდევრობით?
3. როდის, სად და რომელ სტადიონზე ჩატარდა ფეხბურთის ისტორიაში პირველი მატჩი ელექტროგანათების პირობებში?
4. რა შედეგებით დამთავრდება საბჭოთა ნაკრების შეხვედრები ლონდონის ჩემპიონატის ჯგუფში?
5. საბჭოთა ფეხბურთელთაგან ვინ ითამაშა ყველაზე მეტჯერ სახელგანთქმული ბასკების წინააღმდეგ, რამდენჯერ, როდის?

6. ვინ მოიგებს პირველ წრეს, რომელ ადგილზე გამოვლენ თბილისის „დინამო“ და ქუთაისის „ტორპედო“ (ქულების რაოდენობა)?

7. საბჭოთა ჩემპიონატების რომელ მატჩებში იქნა გატანილი ბურთების საყრდენი რეკორდო რაოდენობა?

8. რომელი გუნდი და რომელი თავდამსხმელი გაიტანს პირველ წრეში ყველაზე მეტ ბურთს, რამდენს?

9. დაგვისახელეთ თბილისისა და მოსკოვის „დინამოს“, ცსკა-ს, უნგრეთისა და ბრაზილიის გუნდებისთვის საუკეთესო პერიოდის შემადგენლობანი?

10. რომელი გუნდები გაიმარჯვებენ საქართველოს პირველობის (პირველი ქვეჯგუფი, ორივე ზონა) გათამაშებაში?

კონკურსში (მისი შედეგები გამოქვეყნდება „ლელოში“) გამარჯვებული მიიღებს საქართველოს ეურნალისტთა კავშირის სამახსოვრო ჯილდოს — ქართული ფეხბურთის ოსტატთა ავტოგრაფებიან ბურთს, რომელსაც თქვენ ამ სურათზე ხედავთ.

პასუხები გამოგზავნეთ მისამართით: თბილისი, ლენინის ქ. 14, საქართველოს ეურნალისტთა კავშირი, „ფეხბურთისმცოდნეთა კონკურსი“.

პასუხების გამოგზავნის ბოლო ვადაა 30 ივნისი (საფოსტო შტემპელის მიხედვით)

შინაარსი

... და ასე იქნება მუდამ!	3
სსრ კავშირის XXVIII ჩემპიონატი (კალენდარი)	4
33 საუკეთესო	7
ბომბარდირები	9
ბურთები და ავტორები	11
აი, ვის ვიხილავთ მწვანე მინდორზე	15
სტადიონების გიგანტური ჯამები	24
ჰა, ასპარეზიცი!	32
თბილისის „დინამოს“ შედეგები სსრ კავშირის ჩემპიონატებში	33
აი, ვინ იცავდა თბილისის „დინამოს“ ღირსებას სსრ კავშირის ჩემპიონატებში	34
ღუბლიორები — საბჭოთა ფეხბურთის ხეაღიწევი დღე	40
... კიდევ ორნი	42
სსრ კავშირის ჩემპიონატი (მეორე ჯგუფი)	44
ბროლის თასის იუბილე	46
ვინ ავა „ტახტზე“?	47
საქართველოს პირველობა (კალენდარი)	50
მსოფლიო ჩემპიონატების ქრონიკა	55
შვიდი ფინალი	67
„ქალბატონ ნიკეს“ მოლოდინში	69
„საუკეთესო სასტვენების“ მფლობელნი	74
ჩემპიონთა თასი	75
თასების მფლობელთა თასი	77
საკონტინენტთაშორისო თასი	80
„ოქროს ბურთი“	82
ჩვენი კონკურსი	86

რედაქტორი მ. კაკაბაძე.
მხატვარი გ. იაშვილი.

Ф У Т Б О Л-1966

Справочник-календарь
(на грузинском языке)

Авторы-составители Г. Акопов, О. Нозадзе.

Редактор М. Какабадзе.

შპსი 22 კპპ.

Good 15

K312.936
3

UNIVERSITY
OF TORONTO